

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO
Obiščite JATA DISKONT
v Novem mestu MARKET LJUBLJANSKA
in v Črnomlju MARKET ČARDAK.
V soboto, dne 30. maja 1998,
od 7. do 19. ure dežurna trgovina
SAMOPOSTREŽBA ŠMIHEL.

DOLENJSKI LIST

Št. 21 (2544), leto XLIX • Novo mesto, četrtek, 28. maja 1998 • Cena: 200 tolarjev

ISSN 0416-2242
770416 224000
vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

KMEČKE IGRE V MIRNI PEČI
MIRNA PEČ - Govedorejsko društvo Mirna Peč bo tudi letos organiziralo tradicionalen kmečki praznik z regijskimi kmečkimi igrami, in sicer v nedeljo, 31. maja, ob 14.30 pred mirnopoško osnovno šolo. Ekipe kmečke mladine iz kmetijske šole Grm, Metlike, Črnomlja, Semiča, Škocjana, Dolenjskih Toplic, Novega mesta in Mirne Peči se bodo pomerile v košnji, grabljenju sena, prevažanju vode, žaganju hloda in vasovanju. Tekmovanje je kvalifikacija za državne kmečke igre, ki bodo letos pri Svetem Antonu ob Ščavnici. Za zabavo bo poskrbel ansambel Vasovalci.

NAPOVED GOBJE LETINE?
Očitno so letos gobe pohiutele. 17. maja popoldan je kar 12 krepkih jurčkov na enem mestu v okolici Novega mesta nabral Franc Novak iz Novega mesta. Prav gotovo so zadovoljivi za več obrokov. Ali tako zgodnja bera napoveduje tudi pravo gobjo letino, pa bomo še videli. (Foto: N. Miklavčič)

OB 44. LJUBLJANSKEM SEJMU
Čas vinske resnice
Ko so po nekaj slabih letinah pri nas nerazumno poskočile cene vina in se je porušilo dovedanje ravnovesje med različnimi pijačami, so dobri poznavalci napovedali začetek vinske krize ali vsaj vinske stremnitve. Zdaj je neizbežno prišel ta trenutek resnice, ki za naše vinogradnike resda ni tako usoden, saj imajo večji delež bolje prodajanih rdečih vin (cvička), bo pa za celotno slovensko vinogradništvo še kako boleč. Poraba vina, ki zdaj znaša na leto 46 litrov na prebivalca, se, podobno kot v Evropi že 25 let, vztrajno zmanjšuje. Nekdanji 26-odstotni delež vina v porabi pijače se je v zadnjem desetletju zmanjšal na komaj 9 odstotkov, zato pa se je poraba sokov podvojila, poraba piva pa zvečala za polovico. Nekdaj neznan ledeni čaji imajo zdaj že 10-odstotni delež. Razmerje se je torej v celoti porušilo, z majem zaostreni zakon o varnosti cestnega prometa pa bo tržni položaj vina še poslabšal.
Vse to narekuje korenite spremembe v tehnologiji pridelovanja in politiki. Bolj kot kdajkoli je postalo jasno, da so naše vinogradniške lege predrage za namizna vina, ki jih je na evropskem trgu moč kupiti že po 35 tolarjev liter. Strahovita je tudi razdrobljenost pridelave, ki otežuje prizadevanja ministrstva, da bi s pomočjo denarnih spodbud (60 tolarjev na vsak izvoženi liter vina) letos posejmeril izvoz slovenskih vin, seveda le najboljših. Dosedanji izvoz lanske letine, ki je dala 103 milijone litrov vina in je pol tega še neprodanega, je dosegel komajda milijon litrov. Nič čudnega ni, če naših vin širni svet skorajda ne pozna, čeprav prirjemo tako imenitne sejme, kakršen je odprt v teh dneh.
MARJAN LEGAN

V Podpreski ob svečah stražijo že drugi mesec
Stavkajoči se boje zapustiti delovna mesta

PODPRESKA - Sindikat Neodvisnost je sprožil stečajni postopek, ki pa utegne biti dokaj zapleten. V stečaj gre predvsem tisti del obrata, ki je bil dograjen v času najemnika Darka Ukmarja, preostali del pa je last LIK-a iz Kočevja, ki je v teh dneh objavil informativni razpis za novega najemnika, in kot je izjavil predstavnik LIK-a g. Kobal, jim je končni cilj prodaja celotnega obrata. Na poskusni razpis so se do sedaj javili trije interesi.

Medtem pa še dosedanji najemnik Darko Ukmar pisмено prepričuje stavkajoče, naj plače, regrese in druga neizplačana nadomestila odstopijo v korist LIP-a, torej direktorja Ukmarja. Na takšne prozorne predloge pa stavkajoči ne pristajajo, saj upajo, da bi v primeru stečaja prišli vsaj na zavod in iz morebitne stečajne mase, ki je last Ukmarja, le kako prišli do plač in drugih terjatev.

Zanimivo je, da krivdo za tako porazno stanje prelagajo z ramen na ramena. Stečaj bo menda plačal sindikat Neodvisnost, nihče pa ne ve za vrednost stečajne mase. Gotovo gre poleg neizplačanih plač še za velike terjatve dobaviteljev, po Ukmarjevem mnenju pa tudi iz naslova kupcev. Največji Ukmar-

• **POPRAVEK** - V prejšnji številki smo pri prepisu v naglici v naslovu na 1. strani namesto da stavkajo že 45. dan zapisali 25. dan; za nenatančnost se stavkajočim in bralcem opravičujemo. Uredništvo DL

PRODAJNI CENTER
ŽELEZNINA
tel./fax: 068/323-836

REGIONALIZEM JE ODGOVOR CENTRALIZMU
Drobljenje slabi in draži državo

Javna tribuna o regionalizmu, ki jo je vodil dr. Ciril Ribičič, načela mnoga vprašanja

KOČEVJE - "V Sloveniji je trenutno na pohodu centralizem in ustanovitev regij je eden od odgovorov, kako iz njega," je poudaril dr. Ciril Ribičič na javni tribuni o regionalizmu, ki jo je pripravil kočevski odbor ZLSD prejšnji tork v Šeškovem domu v Kočevju.

Soavtor in urednik pred nedavnim izdanega zbornika "Regionalizem v Sloveniji" dr. Ribičič je potrebo po ustanovitvi regij obrazložil z vidika dosedanje reforme lokalne samouprave, nenačrtnega razvoja pokrajin, ekonomskega, ustavno-pravnega in evropskega vidika. "Regionalizem je reakcija ljudi na drobljenje Slovenije in odgovor na to, kako decentralizirati odločanje," je poudaril. Regije naj bi zapolnile prepado, ki je nastal med državo in novonastalimi občinami, ki so oskubene vseh resnejših pristojnosti, prispevale pa naj bi tudi k hitrejšemu in bolj uravnoteženemu razvoju Slovenije.

Regije naj bi ustanovili zaradi naših notranjih potreb, bi pa s tem dosegli tudi, kot je dejal dr. Ribičič, da bi našo ureditev uskladili z evropsko. Dr. Ribičič se je strinjal z udeleženci tribune, da je upravičen dvom, ali naj se ekonomsko šibke občine navezujejo na močnejše in s tem pridobijo znotraj regionalne solidarnosti ali pa naj

se združujejo z enakovrednimi, kar bi prav tako imelo svoje pred-

nosti. Menil je tudi, da obstaja nevarnost, da bo regionalizem naredil državo še dražjo, da si bo pa prav zato treba prizadevati, da bo vložek manjši, kot bo učinek.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ODPRLI NOVOMEŠKI SEJEM - 4. sejem obrti, podjetništva in turizma je letos stopil korak naprej, saj je bil odprt za podjetnike in obrtnike iz vse Slovenije, dodana pa mu je tudi predstavitev turizma in cela vrsta obsejmskih dejavnosti. Predsednik Obrtne zbornice Slovenije Miha Grah je ob otvoritvi dejal, da na majhne gospodarske enote pri nas pozabljamo. "Zdaj je prekipelo že tudi najmanjšim," je opozoril in pozval državo, naj v prvi vrsti zagotovi plačilni red in tudi sama redno plačuje. Na 1300 kvadratnih metrov velikem razstavnem prostoru v športni dvorani, pred njo in še v šolski telovadnici se je od petka do nedelje predstavljalo okrog 70 razstavljavcev. Pred otvoritvijo sejma je Podjetniški center Novo mesto pripravil razgovor o garancijskem skladu za dolensko malo gospodarstvo, ki so se ga udeležili tudi številni predstavniki občin, bank, zavarovalnic in zbornic. Na sliki: novomeški sejem sta družno odprla predsednik Obrtne zbornice Slovenije Miha Grah in predsednik organizacijskega odbora Ivan Krajnc.

REALNO NAIVEČ 14 REGIJ - Na javni tribuni o regionalizmu v Kočevju je dr. Ribičič dejal, da do sedaj predlaganih 8 regij po njegovem mnenju premalo. 26 pa preveč, zato bi bila še najbolj realna vmesna rešitev, ki predvideva ustanovitev od 12 do 14 pokrajin. (Foto: M. L.-S.)

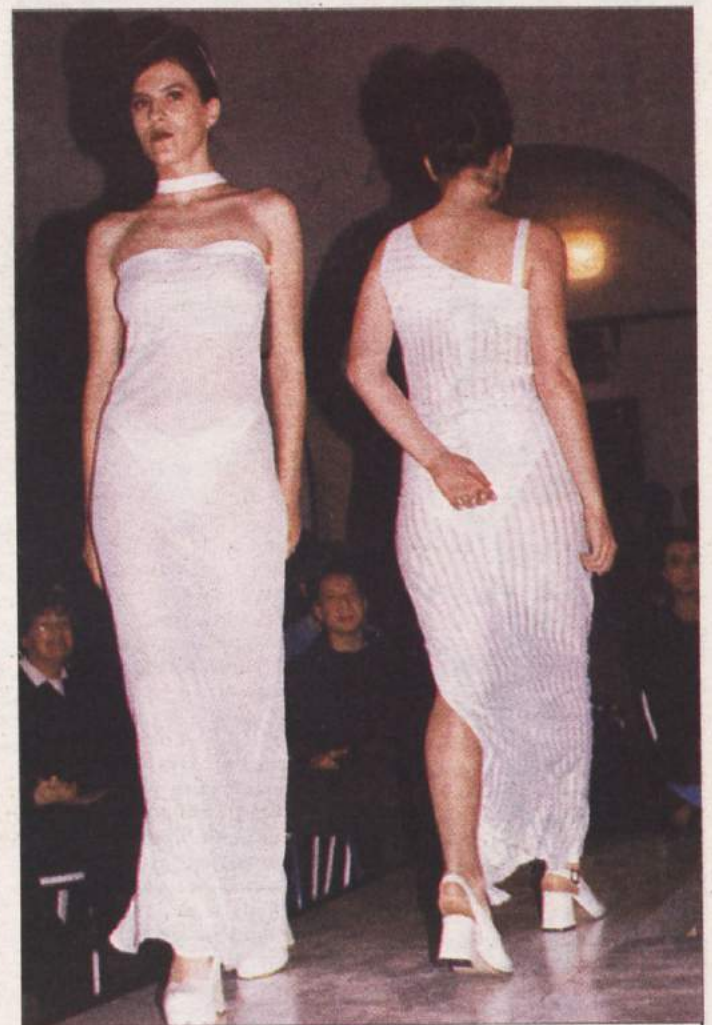
Ivančna Gorica proti Ambrožiču

"Sramota za občino" - Dirigirana akcija stranke SDS

IVANČNA GORICA - 30. maja bo Občina Ivančna Gorica na svojem prazniku podeljevala priznanja in nagrade. Med kandidati za naziv častni občan je bil tudi narodni heroj general Lado Ambrožič Novljan za "prispevek k izobraževanju in nastanku ter izvajanju smučarskega in letalskega športa v teh krajih, ko je učiteljeval v Stični".

Občinski svet, predvsem po zašlugi svetnikov SDS, predloga ni sprejel, v občinski LDS pa vse bolj razmišljajo, da gre podobno kot v Ljubljani za dirigirano akcijo stranke SDS, naperjeno predvsem proti NOB. "Svetniki SDS so ta predlog izrabili za negativno ocenjevanje NOB med 2. svetovno vojno in zankanje generalovega prispevka v njem. Še posebej pomembno pa je, da general Ambrožič ni bil predlagan za častnega občana za zaslug med NOB, ampak za področje izobraževanja smučarskega in letalskega športa pred 2. svetovno vojno, ko je tu služboval. To pa ne predstavlja "trajnih dosežkov, ki pomembno vplivajo na predstavitev občine doma in v svetu", kar je prvi pogoj za podelitev naziva častnega občana občine, tako je je v svetniškem vprašanju predsedniku Komisije občinskega sveta za mandatna vprašanja, volitve, imenovanje in priznanja **Nikolaju Erjavcu** (SDS) pisal predsednik Občinskega odbora LDS in svetnik **Franjo Rajh**.

Ta Erjavcu zastavlja vrsto vprašanj: kdo je predlagal Ambrožiča za sprejetje tega naziva; ali se predlagatelj namerava generalu, ki je že prekoračil 90 let starosti, opravičiti za vse spodsrljaje in posledice, ki jih zdaj trpi kot človek in nekdanji stiški učitelj, ki je bil takrat cenjen in spoštovan; ali je bilo prej pridobljeno mnenje župana in ali namerava zaradi sramote, ki jo je povzročil občini Ivančna Gorica, odstopiti s funkcije predsednika omenjene komisije. Rajh je Erjavca še označil za nekritičnega, ker je v imenu komisije za častne člane občine predlagal tudi osebe, ki glede na svoje enkratne in krajši čas trajajoče aktivnosti nikakor ne izpolnjujejo pogojev o izjemnih in trajnih dosežkih. Predlagana sta bila Hubert Patzelt ter Avgust Likovnik.
L. MURN

ČUDEŽ V SEVNICI - Pomlad je čudež. Tako se je imenovala prireditev, ki je v petek zvečer privabila v atrij sevniskega gradu veliko obiskovalcev. Za nekakšen čudež je poskrbelo tudi nebo. Ko je pet minut pred 21. uro ravnateljica Alenka Žuraj hotela prireditve odpovedati, je nenadoma prenehalo deževati in program do konca kljub grozečim oblakom ni bil več moten. Tako so obiskovalci v trinajstih izhodih manekenk videli lepo število zanimivih spomladanskih kreacij, svoje pa je dodal še krški Big band s pevko Tjašo Fabjančič, medtem ko je domačin Pavel Očepek predstavil v intermezzu hudomušno poezijo Frana Milčinskega-Ježka. Manekenke so bile dijakinje sevniske srednje tekstilne šole in so tako rekoč predstavljale lastne izdelke, kar v siceršnjem svetu mode ni običaj. (Foto: E. Sečen)

Berite danes

- stran 3:
• **Zaostril se je boj za kupce mesa**
- stran 5:
• **Vlada odobrila le simboličen dvig**
- stran 6:
• **"Kot svetnik občutim diktaturo"**
- stran 7:
• **Kdo bo sčaral vsem všečen proračun?**
- stran 8:
• **Italijanske mreže na Dolenjskem**
- stran 9:
• **Za koga sejem Vino v prihodnje?**
- stran 10:
• **Glasbeni šoli zmanjkujeta časa**
- stran 11:
• **Konopljo skrivoma goji ob Savi**

TEKMOVANJE IZ ZNANJA TUJIH JEZIKOV

NOVO MESTO - V soboto, 23. maja, je Društvo za tuje jezike in književnost podelilo v Stihovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani priznanja, knjižne in potovalne nagrade dijakom srednjih šol, ki so se udeležili republiškega tekmovanja iz znanja tujih jezikov, ki je bilo 18. aprila na Filozofski fakulteti v Ljubljani, in dosegli najboljšje rezultate. Mateja Gorenc, dijakinja 3.c razreda gimnazije Novo mesto, je dosegla odlično drugo mesto med tekmovalci, ki se učijo angleščine kot drugi tuji jezik, ter prejela zlato priznanje in knjižno nagrado. Tina Kočevar, dijakinja 3.b razreda gimnazije Novo mesto, pa je prejela srebrno priznanje. Obema dijakinjama iskreno čestitamo.
I. G.

VREME
Do konca tedna bo spremenljivo oblačno vreme s pogostimi plohami in nevihtami.

Koliko smo še solidarni?

Kdo vse in zakaj napolni z živčjem, zdravi, oblekami in podobnimi stvarmi tovrnjake, ki iščejo pot v neznanu lačno Afriko ali v osrčje od vojne razdejane Bosne? Ali je zaradi takih naloženih kamionov kakšno trpljenje na Zemlji manj? Kdo v resnici prejme omenjeno pomoč? Ali smo solidarni? Tako vprašanja nemara toliko bolj vrtajo v človeka, kolikor je ta bliže katastrofom, cilju človekoljubnih konvojov in ljudem v nesreči, ki jim je namenjena pomoč. Sestradan etiopski dojenček je kljub vsemogočni televiziji še zmeraj nekako daleč, obleganje Sarajeva je že nekako bliže, ampak še zmeraj ne "pri nas". Kaj je "pri nas" tisto, kar nas kot narod sili v pogovore o solidarnosti in človekoljubni pomoči? Vprašanje, ali smo solidarni, je mogoče vsaj za trenutek postavil pred slovensko ljudstvo potres na Tolminskem. Seveda se lahko vprašamo o solidarnosti tudi brez predhodne (naravne) katastrofe. Kajti za medčloveško solidarnost, zlasti tisto drobno in zato toliko bolj dobrodošlo, so priložnosti tudi ob čisto navadnem dnevu. Ali se vam zdi, da smo (še) solidarni? Tako vprašanje smo zastavili tudi v tokratni anketi Dolenjskega lista. Mimogrede: ob solidarnosti nas smejo zanimati tudi uvodoma zapisana vprašanja o človekoljubni pomoči.

OLGA JANŽEKOVIČ, upokojenka iz Črnomlja: "Marsikdo, ki potrebuje pomoč, si tega zaradi svoje skromnosti ne upa povedati, medtem ko drugi, ki je ne potrebujejo, toliko časa tožijo, da jo dobijo. Je pa danes manj solidarnosti, kot jo je bilo nekdaj. Ljudje se bolj zapirajo vase, med njimi je veliko več materializma in egoizma, primanjkuje pa človečnosti."

BRANKO ŠAVER, strojni tehnik iz Semiča: "Solidarnost je zaželjena in človeško je, da si ljudje med seboj pomagajo. Vendar se mi zdi, da tisti, ki je reven in ima malo, rajši prisrsko na pomoč kot tisti, ki ima vsega dovolj. Res, da so tudi izjeme, vendar tisti, ki so že bili v stiski, lažje in bolj razumejo pomoči potrebne kot ljudje, ki so ves čas živeli lagodno."

DAMJAN LAH, direktor uprave za obrambo Krško, iz Krškega: "V Sloveniji je še ogromno posameznikov in organizacij, ki so pripravljene pomagati, vendar želijo ljudje natančno vedeti, komu pomagajo. Takšna nezaupljivost je verjetno posledica akcij, ki so v preteklosti zvođenele. Nedavna akcija zbiranja prikolic in kontejnerjev v Posavju je bila presenetljivo pod pričakovanji."

FRANC JAZBAR, upokojenec iz Brežice: "Ljudje sočustvujejo s človekom v stiski in so mu pripravljene pomagati. Pomislijo, kako bi bilo, če bi se njim zgodilo kaj hudega. Ob različnih zbiralnih akcijah se pripravljamo, za kaj bo šel denar, in ga potem prispevam. Pri humanitarnih akcijah upaš, da bo šel denar poštno naprej. Ob potresu se je po mojem izkazalo, da smo še kar solidarni."

JOŽEFA JERMAN, kmetica s Trstenika pri Mirni: "Človek rad prispeva, saj bi bila lahko nesreča tudi pri nas. Za potres sem prispevala Karitasu in tudi še drugje. Solidarna sem tudi drugače ob različnih akcijah. Tudi ko so bile nesreče na cesti tukaj blizu, sem šla že večkrat pomagat. Na splošno so ljudje bolj ošabni kot včasih, vsak gleda le bolj nase. Tak hud čas je."

KAREL BOVHAN, kmet iz Dolnjih Impolj: "Ljudje so še pripravljene prispevati, če je nesreča, saj hudo lahko prizadene vsakega od nas. Zmeraj sem pripravljen prispevati, če kdo pobira za gasilce, Rdeči križ in tako. Najbrž bi ljudje na podeželju raje prispevali kot v mestu. Zdi se mi, da so na vasi ljudje večinoma bolj drug z drugim, ker morajo biti, saj drugače ne gre."

EDI KRANJČIČ, vodja trženja v zavarovalnici Triglav v Novem mestu: "Solidarnosti med ljudmi je prav gotovo manj, kot je bilo. Ljudje se vse bolj držijo zase, morda je več pripravljenosti za pomoč sočloveku le še na vasi. Čeprav mora najprej vsakdo sam poskrbeti za materialno varnost, brez človeške solidarnosti ne bo šlo. Na to bi morali bolj opozarjati tudi v šolah."

MATEJA JUNC, ravnateljica kočevske glasbene šole: "Ne bi rekla, da solidarnosti sploh ni več, je pa morda manj kot včasih. Ob potresu se je izkazalo, da je še veliko ljudi solidarnih. Nekateri dajejo skoraj vedno, drugi pa nikoli. To je odvisno od razmišljanja ljudi pa tudi tega, da si nekateri nikoli ne predstavljajo sebe v položaju tistih, ki pomoč potrebujejo."

ALEŠ TOMŠIČ, rezkalec iz Ribnice: "Včasih je bilo solidarnosti več, saj je bilo več denarja. Danes je solidarnosti premalo. Za to sta kriva tempo življenja in pohlep po denarju. Ne zanima nas, kako živijo drugi, in ne zavedamo se, da tudi nas lahko doleti nesreča. Kriva pa je tudi država, ki nas ne vzpodbuja k solidarnosti, saj če ne zaslužiš, nimaš kaj dati."

TEDEN GOZDOV

Naš odnos do gozda je odnos do nas samih

Naravna pljuča ogrožena

Prvotno človekovo oblikovanje pokrajine v soodvisnosti z naravo v kulturno krajino se je z njegovim odtujevanjem od narave in neomejenim pohlepom usmerilo v oblikovanje "nekulturne" krajine. Pretiranemu izkoriščanju narave se je pridružilo še onesnaževanje okolja. Samoobnovitveni in očiščevalni procesi v naravi niso več kos ogromnim količinam odpadnih snovi. Biološko ravnateljstvo v naravnem okolju se je začelo rušiti. Gozd je kot ogromen filter, ki prestreže največ teh strupenih snovi. Pojav sušenja gozdov zaradi kislega dežja, strupenih plinov, spremembe klime in drugih vzrokov je čedalje večji svetovni problem. Posledice našega ravnanja z naravo bodo zelo hude, ukrepi za izboljšanje stanja pa bodo dolgotrajni in dragi.

V primerjavi z gozdovi velike večine drugih držav so slovenski gozdovi še dobro ohranjeni. V tednu gozdov želimo gozdarji opozoriti javnost, da je takšno stanje naših gozdov treba nujno ohraniti, in doseči da bi vsak posameznik prispeval k zmanjšanju onesnaževanja naravnega okolja.

Črna odlagališča odpadkov v gozdovih, odvržene plastenke in pločevinke na vsakem koraku v naravi, kažejo naš nekulturni odnos do naravnih dobrin. Se nevarneje od tega estetskega onesnaževanja narave pa je zastrupljanje okolja s kemičnimi odpadki, kot so odpadna olja, laki in drugo. Zakopavanje sodov s strupenimi (kemičnimi) snovmi v gozdu ali v podzemnih jamah postaja pri nas v zadnjem času pogost pojav, ko se nekatera podjetja skušajo na poceni način znebiti nevarnih odpadkov. Takšna odlagališča so prava ekološka bomba.

Ob vsem bogastvu, ki nam ga nudi gozd, skrb za njega ne more biti samo stvar lastnikov gozdov in gozdarjev, ampak vseh nas, saj je usoda gozda v marsičem usoda našega okolja in življenja.

VILJEM TURK

Zavod za gozdove

Območna enota Novo mesto

SREČANJE SLOVENSkih DIABETIKOV NA OTOČCU

NOVO MESTO - Novomeško društvo diabetikov organizira 3. športno rekreacijsko in družabno srečanje slovenskih diabetikov z mednarodno udeležbo v soboto, 6. junija, na Otočcu. Otvoritev ob 9.15 se bo udeležil novomeški župan Franci Koncilija, na srečanje pa bosta prišla tudi dr. Janez Podobnik in dr. Andreja Kocjančič. Člani društev se bodo pomerili v teku, kolesarjenju, spustu s čolni in rafti po Krki, tenisu, odbojki na mivki in v družabnih igrah ali pa bodo odšli na pohod. Večino disciplin bodo izvedli kar na jasi nasproti gradu Otočec.

PET LET SKUPINE JULIJA - Prejšnji torek, 19. maja, smo v novomeškem Domu starejših občanov praznovali 5 let družjenja člani skupine za samopomoč Julija. Ob tej priložnosti smo izdali zbornik kot domsko glasilo. V njem so objavljene razni prispevki, med drugim tudi: podatki o številu starostnikov na območju novomeške upravne enote, sledijo vtisi voditeljev o delu skupine v minule 5-letnem obdobju, doživeto pa so napisani tudi prispevki članov skupine o tem, kako jo doživljajo. Na koncu je nekaj vtisov gostov, ki nam večkrat popestrijo dogajanje v skupini s predstavitev svojega dela, knjige, pesmi. V zborniku smo se zahvalili vsem, ki so nam pri delu skupine pomagali. Praznovanja so se udeležili: direktorica doma Lojzka Potrč in višja medicinska sestra Albinca Sivec ter drugi povabljeni gostje. Najprizadnejšim gostom in članom so podelili priznanja. (Pripravil: Josip Bevc)

Tretjino denarja nazaj v gozdove

GG Novo mesto ustvari 8 milijonov tolarjev dohodka na zaposlenega, kar je visoko nad povprečjem dejavnosti - Lani odkupili 52.000 kubikov lesa iz zasebnih gozdov

NOVO MESTO - V juniju bo tretja skupščina delniške družbe Gozdno gospodarstvo Novo mesto. Delničarji - 60-odstotni lastniki so notranji delničarji - bodo odločali tudi o delitvi lanskega dobička, katerega polovico naj bi namenili za razvoj podjetja, pol pa za izplačilo dividend, ki bi tako znašala bruto 5 odst. na delnico.

Sicer pa je GG Novo mesto lani imelo 1,9 milijarde tolarjev prihodka ali 8 milijonov tolarjev na zaposlenega, kar je krepko nad povprečjem dejavnosti. Od tega so tretjino ustvarili z gospodarjenjem z okoli 24.000 ha državnih gozdov, tretjino z odkupom lesa iz zasebnih gozdov in tretjino iz ostalih dejavnosti GG, to pa so predelava lesa na žagi v tesalnici, proizvodnja in separacija peska, prevozi, proizvodnja in prodaja vrtnarskih izdelkov. "Tako smo lani v državnih gozdovih posekali 107.000 kubikov lesa, od zasebnikov pa odkupili še 52.000 kubikov, kar je nad četrtino več kot leto poprej. To jasno kaže, da si podjetje pridobiva ugled, saj je odkup lesa dejansko tak, kot je bil v letih, ko je bilo Gozdno gospodarstvo monopolist pri odkupu," pravi direktor GG Novo mesto mag. Tone Šepec.

Dobro gospodarjenje GG Novo mesto je vredno še toliko več, ker so se cene lesa v zadnjih štirih letih povečale le za 12 odst., kar je komaj četrtina inflacije v tem času. Tržišče je polno lesa, še

Mag. Tone Šepec

posebej slabših vrst, ki jih je zato najtežje prodati, takih pa je pri GG Novo mesto večina. Lani je bilo v gozdovih tudi veliko snegolomov in žledolomov, tako da je GG kar tretjino vsega lesa pridobilo z odstranjevanjem posledic teh naravnih ujm.

"Zelo veliko vlagamo nazaj v državne gozdove," pravi direktor

Šepec. "Tako smo lani za gozdnogojitvena in varstvena dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih cest namenili celih 11 milijonov tolarjev, kar je skoraj tretjina prodajne cene lesa na mionski cesti." Gozdarji velikega denarja dajejo za nakup tehnične opreme, lani so za to namenili več kot 110 milijonov tolarjev, kar je več kot še enkrat več, kot znaša amortizacija podjetja.

A. BARTELO

1. KONGRES GASTRONOMOV SLOVENIJE

Naraščajo bolezn - izobilja

Poleg domačih strokovnjakov so na Otočcu predavali tudi priznani strokovnjaki iz tujine

OTOČEC - Minulo sredo in četrtek je na Otočcu potekal 1. kongres gastronomov Slovenije, ki ga je organiziralo Društvo gastronomov skupaj z Ministrstvom za malo gospodarstvo in turizem ter Turistično zvezo Slovenije in pod pokroviteljstvom Kolinske, Krke Zdravilišča in Tovarne olja GEA.

Med predavatelji so nastopili tudi Jane Griffin, vrhunska evropska strokovnjakinja nutricionistka - dietetičarka iz Londona, Filip Wolfgang, član upravnega odbora Akademije za gastronomijo Nemčije, Haber Tomas, podpredsednik Obrtnega združenja madžarskih gostincev in Josip Pino Kuhar, predsednik Sekcije gastronomov Hrvaške. Prvo predavanje pa je pripravil prof. dr. Dražigost Pokorn na temo Gastronomija in zdravje. "Zdravje

"Bolezni nedohranjenosti v svetu padajo, bolezn izobilja pa naraščajo, pri nas je že več kot 50 odst. ljudi, ki so predebeli," je dejal dr. Pokorn. Danes je nezdrava prehrana, zlasti preobilna in premasna, ob kajenju, pretiranem pitju alkohol-

nih pijač, stresu in telesni nedejavnosti, najpomembnejši dejavniki nastanka civilizacijskih bolezn, kot so npr. debelost, sladkorna bolezn, povišan krvni tlak, bolezn srca in ožilja in rak. Hrana v sodobni gastronomiji je v prvi vrsti varna, uravnotežena, varovalna seveda tudi dobra in okusna.

Dr. Pokorn je omenil tudi vino, je del naše prehrane in sploh našega okolja. Dejstvo pa je, da alkohol zdrav, prav zato je pomembno, da ljudem dopove, kakšno je zmerno, kulturno pitje alkoholnih pijač.

J. DORN

JEDRSKA ELEKTRARNA KRŠKO V APRILU

KRŠKO - Jedska elektrarna Krško je v aprilu - od sredine aprila - poteka v njej 35-dnevni remont dosega 78-odst. razpoložljivost 70,4-odst. izkoriščenost. Vplivi elektrarne na okolje so bili v aprilu zakonsko dovoljenih mejah omenjenem mesecu so v elektrarni uskladiščili 12 sodov s srednjevisoke z nizkoradioaktivnim materijalom. Skupno je v skladišču nuklearnih 3.988-sodov z radioaktivno vsebino.

STROKOVNJAK - Prof. dr. Dražigost Pokorn pri predavanju na kongresu gastronomov na Otočcu.

Ljubljansko pismo

Ob (pre)visokih davkih uvedli še bivanjske takse

Hrvaške molzne krave

LJUBLJANA - Domače, še bolj pa tuje državljane (še posebej Slovence, ki imajo na Hrvaškem delu Jadrana več kot 10 tisoč vikendov in 450 počitniških hiš) najbolj zanima, ali je na Hrvaškem prišlo do pričakovanega znižanja davka. Toda visoki davki so ostali, ostale pa so tudi številne nejasnosti. Tako bodo tudi letos plačali davek na vikende tisti, ki jih uporabljajo le v sezoni ali samo občasno, davka pa ne bodo plačali lastniki razkošnih vil s teniškimi igrišči, bazeni in drugim luksuzom, v katerih kdo stalno živi. Višina davka na vikende je enaka za domače in tuje lastnike. Ta davek znaša letno na kvadratni meter površine 1 do 3 DEM po srednjem tečaju HNB na dan odmere davka. To pomeni, da znaša maksimalni da-

vek za vikend s površino 90 m² 270 DEM.

Tujcev ne jezi toliko višina davka kot druge visoke dajatve v obliki bivanjske takse (pristojbine). Za kaj gre? Lastniki vikendov bodo tudi letos za vsak preživeti dan v svojem vikendu na obali ali drugje na Hrvaškem plačali od 1 do 2,20 DEM za nočitev. Če se na primer štiričlanska družina iz Slovenije odloči za mesec dni počitnic v svojem vikendu ob obali na kraju najvišje stopnje razvitosti, bo morala razen davka plačati še 260 DEM bivanjske takse. Zaradi tega so hrvaški državljani, še bolj pa tujci, nezadovoljni z dodatnim obdavčevanjem. Zakaj naj bi plačali dvakrat isto, se sprašujejo.

Čeprav so se številna mesta, ki so lani določila maksimalno stopnjo davka (3 DEM) in bivanjske takse (2,20 DEM), ušela, ker niso pobrala niti četrtine načrtovanih davkov in taks, tudi letos ne odnehajo. V glavnem so obdržali stare, po mnenju številnih poznavalcev davčne politike previsoke obremenitve za lastnike počitniških hišic. Če seštejemo davek in bivanjske takse, vidimo, da bo lastnik za mesec dni bivanja v lastni zgradbi v povprečju plačal več kot 500 DEM različnih obveznosti.

VINKO BLATNIK

Računalnik pomembnejši kot kramp

Novomeška Komunala bo za oskrbo z vodo letos namenila okrog 200 milijonov tolarjev - Tudi gradnja kanalizacije in čistilnih naprav - Brusnice v programu Phare

NOVO MESTO - Tudi letos bo novomeška Komunala precej denarja namenila za investicije. Komunala upravlja kar 19 vodovodnih sistemov z okoli 630 km vodovodnega omrežja in kakimi 100 vodohran in črpališči. Sistemi so stari povprečno 28 let in zaradi dotrajanosti prihaja do pogostih okvar, odpravijo jih tudi po 700 na leto.

Direktor Komunale inž. Marjan Kelvišar je povedal, da imajo letos za oskrbo z vodo na voljo slabih 200 milijonov tolarjev, zato se bodo lotili ureditve najbolj kritičnih vodovodov. Mednje prav gotovo sodi karteljevski vodovod, ki je že vrsto let med najboljšimi oporečnimi. Vodovod za Karteljevo bo vezan na mirnopoškega, pred tem bodo seveda morali obnoviti vodovodno omrežje in rezervoarje, tako da v letošnjem letu delo najbrž ne bo končano. Nadaljevali bodo tudi gradnjo mirnopoškega vodovoda Križi - Vrhovno, graditi bodo začeli vodovod Dolenjske Toplice - Cviblje in v Suhi krajini vodovod Križi. V Stopičah bodo usposobili še eno vrtino, v Hrastju pa bodo skupaj z novomeško in šentjernejsko občino zgradili vodohran za Tolsti Vrh, vendar investicije v letošnjem letu ne bodo mogli zaključiti, ker je potrebno posodobiti še črpališče. Ker z vrtnjem v Podgradu niso prišli do vode, bo Podgrad začasno dobival vodo z Dolža, en del pa iz Lakovnic.

Inž. Marjan Kelvišar

120 LET ŠOLE V VAVTI VASI

VAVTA VAS - Osnovna šola Vavta vas praznuje letos 120-letnico delovanja. 25. aprila 1878 se je zbralo 107 otrok, "res dosti za Vavtovo občino" poroča takratni kronist. Danes pa obiskuje šolo 370 učencev. Vsa šola se pripravlja na različne načine na praznovanje tega častiljivega jubileja. Še posebno pa ga bomo zaznamovali s kulturnimi in športnimi prireditvami ves teden, od točka 2., do petka, 5. junija, ko bo v šoli ob 11. uri osrednja prireditev s kulturnim programom. V torek, 2. junija, ob 20. uri bo predavanje z multivizijo Po dolini Krke od izvira do izliva; v sredo, 3. junija, ob 20. uri bo koncert OMP zbor; v četrtek, 4. junija, ob 16. uri bo športno popoldne, ob 20. uri pa Večer otroške poezije naših učencev ob spremljavi učencev iz naše šole, ki obiskujejo glasbeno šolo; v petek zvečer ob 19. uri bo koncert moškega PZ iz Hinj in PZ društva upokojencev iz Straže ter ob 20. uri taborni ogenj. Vsi dobrodošli, zlasti bivši učitelji in učenci naše šole.

KAZEN - Z gozdnimi cestami je težko. Včasih je zanje skrbelo gospodarstvo, sedaj, ko vodi v glavnem po zasebnih vodovodih, pa je vzdrževanje padlo na breme občin. Vzdrževanje je drago, predvsem zaradi malomarnih, neodgovornih in grabežljivih izkoriševalcev, ki gledajo samo, kako bodo na najlažji način izvlekli iz gozda, pri tem pa na gozdnih cestah delajo veliko kodo. Na zadnji seji šentjernejske občinskega sveta so sprejeli sklep o gozdnih cestah, ki takim poleg poplave škodo grozi tudi z denarnimi kaznimi. Svetnik Tone Hočevar očitno ne verjame, da bo odlok kaj zalegel, saj je rekel: "Ko boste izterjali prvo kazen, mi pojdite, bom dal še jaz toliko zra-"

VRTEC IZ VAVTE VASI VABI NA RAZSTAVO
NOVO MESTO - Vrtec pri OŠ Vavta vas pripravlja razstavo plakatov, ki so jih izdelali njihovi otroci. Otvoritev razstave bo v torek, 2. junija, ob 10. uri v avli Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu. Pred otvoritvijo bo kratek program, kjer bo predstavila metodologijo Korak za korakom mag. Tatjana Vonta.

SPECIALNA RAZSTAVA NEMŠKIH OVČARJEV
NOVO MESTO - V soboto, 30. maja, ob 9. uri bo slavnostna otvoritev specialne razstave nemških ovčarjev, ki jo organizira Kinološko društvo Novo mesto na njihovem vadbističu na Grabnu. Na razstavi pričakujejo 80 do 100 psov, med njimi bodo tudi psi iz Hrvaške, Avstrije in Italije. Ocenjeval jih bo priznani sodnik iz Nemčije.

PARK - Novo mesto nima mejnega parka. Pred desetletji, ko je bilo mesto veliko manjše in je imelo le 5.000, 6.000 prebivalcev, je imelo več lepih in urejenih parkov, potem pa je prišel napredek in v njegovem imenu so z ene mestne površine prekopal, razkopali, zabetonirali, asfaltirali in prepredli s cestami in potmi. V nekaterih oblasti v vseh teh letih ni uspelo, da bi oba primesta na gozdova, Portoval in Ragov odpravila in v njima uredila parkovljo primerna parka. Isto velja za Marof, Grm in še kakšen lep, v gradnjami (tudi črnimi) za vedno izgubljen košček mesta.

Ena gospa je rekla, da o novomeškem županu ni treba razpravljati laži. Resnica je hujska.

Suhokranjski drobiž

USPEHI SUHOKRANJSKIH GASILCEV - Mladi suhokranjski gasilci so več kot odlično nastopili na občinskem pionirsko-mladinskem tekmovanju v Škocjanskem. Največ ekip - vsaka po štiri člani - imela gasilsko društvo Dvor in Smihel, medtem ko je imel Ajkovec 2 ekipe, Žužemberk 2, Hinj 2, Križi 1 in Reber eno ekipo. Najuspešnejši so bili mladi z Dvora, ki so odnesli tri pokale.

Ivančna Gorica-Dvor

S KOLESI PO RIMSKI CESTI - Zagotovo bo zanimiv kolesarski izlet po rimski cesti, ki pelje po benozihtih, gozdu, ponekod tudi po makadamu. Organizatorji obveščajo, da bo izlet, zgodovinsko-rekreacijsko popotovanje po rimski cesti v nedeljo, 14. junija, ob 9. uri pri cerkvi sv. Jožefa v Ivančni Gorici. Za tiste, ki do Ivančne Gorice ob tej uri ne morete priti, bo poskrbljeno za prevoz koles, in sicer ob odhodu ob 8. uri z Dvora in 8.15 iz Žužemberka. Izlet je na lastno odgovornost!

S. M.

največ tega denarja bodo namenili za obnovu vodovodnega omrežja v Novem mestu, ki ga bodo posodobili ob gradnji plinovoda. Za gradnjo kanalizacije in čistilnih naprav bodo letos namenili dobrih 160 milijonov tolarjev. Novomeška Komunala že od leta 1991 intenzivno vlaga v gradnjo kanalizacije in čistilnih naprav, tako je na kanalizacijo priključenih že 65 odst. gospodinjstev in industrije, kar je daleč največ v Sloveniji. Med letošnje glavne investicije sodijo gradnja kanalizacije Bučna vas, Stopiče in Straža. V Stopičah želijo zaradi ogroženosti tamkajšnjega vodnega vira gradnjo čim prej končati. Pripravljajo tudi dokumentacijo za gradnjo kanalizacije in čistilne naprave v Brusnicah s pomočjo programa Phare. "Tudi pri kanalizaciji in čistilnih napravah bomo zgradili sistem računalniškega nadzora preko radijskih zvez, tako kot to že deluje pri vodovodnem sistemu," je še povedal Kelvišar. Po zaslugi sodobne tehnologije, potrebujejo manj delavcev, celotno vodovodno omrežje upravljajo le s 30 ljudmi, s sodobno opremo pa nadzirajo tudi porabo energije.

J. DORNIŽ

SLIKARSKA KOLONIJA V ŠMARJEŠKIH TOPLICAH

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Danes se začne v Zdravilišču Šmarješke Toplice mednarodna slikarska kolonija, ki bo trajala do nedelje, 31. maja, ko bo ob 10. uri v zdraviliški avli otvoritev v tej koloniji nastalih del. Likovna dela bo predstavil umetnostni zgodovinar dr. Mirko Jutršek. V kulturnem programu bosta nastopila violinist Miljenko Puljič in kitarist Tomislav Vrandačič.

OBNOVLJEN SPOMENIK NOB V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ - Zveza borcev Šentjernej vabi na slovesno otvoritev obnovljenega spomenika NOB na šentjernejskem pokopališču. Slovesnost bo v soboto, 30. maja, ob 11. uri.

VABLJENI NA ČISTILNO AKCIJO

NOVO MESTO - Novomeški mestni odbor Socialdemokratske mladine vabi v soboto, 30. maja, na čistilno akcijo v Prečno pri Novem mestu. Zbor bo ob 9. uri pri odcepu za letališče v Prečni. Čistili bodo brežino nad reko Temenico. Vsi, ki se jim nameravate pridružiti, pridite v delovnih oblekah, s sabo pa prinesite tudi delovne rokavice.

ŠENTJERNEJSKI VEČER NA SEJMU OBRTI - V petek, 22. maja, zvečer se je na drugem dnevu obrti, podjetništva in turizma v športni dvorani pod Marofom odvijal "Šentjernejski večer". Nastopili so: Šentjernejski oktet, godba na pihala občine Šentjernej, Jože Grgovič z recitacijo svojih pesmi iz zbirke Svet pod Gorjanci, večer pa so popestrili tudi člani Turističnega društva in Društva aktivna kmečkih žena iz Šentjerneja, ki so prikazali staro kmečko opravilo trlenje in prejo. Nežka Jordan je zapela svojo pesem o tericah in recitala pesem o Šentjerneju. Za domače dobrote so poskrbele članice aktivna kmečkih žena, poleg pa so ponudili cvček iz Šembergerjeve kleti. (Foto: M. Hočevar)

SREČANJE MLADIH RAZISKOVALCEV ZGODOVINE - Minuli petek in sobota je v Novem mestu potekalo srečanje mladih raziskovalcev zgodovine iz cele Slovenije, ki ga je organizirala Zveza prijateljev mladine Slovenije. V tem šolskem letu so mladi zgodovinarji raziskovali na temo "Društvena dejavnost v našem kraju". Na sedež Zveze prijateljev mladine Slovenije je prispelo 141 raziskovalnih nalog, ki jih je Komisija za delo zgodovinskih krožkov pregledala in podelila 8 bronastih, 62 srebrnih in 67 zlatih priznanj. Mladi zgodovinarji so naloge predstavili v petek popoldan na Srednji kmetijski šoli Grm v Novem mestu, od koder je tudi posnetek. V soboto so si ogledali znamenitosti Dolenjske in enodnevni izlet zaključili v Kostanjevici, kjer je bila v Galeriji Božidarja Jakca slavnostna podelitev priznanj. (Foto: J. Dornič)

TRIDESET LET "NOVOTEKSOVEGA" VRTCA VIDEK - Minulo soboto so otroci vrtca Videk v Brsljinu skupaj z delavci vrtca in svojimi starši ter gosti praznovali 30-letnico vrtca. Omenjeni vrtec je bil prvi, ki ga je za varstvo otrok svojih zaposlenih spomladi leta 1968 odprla delovna organizacija, in sicer Novoteks. Sprva je bilo v varstvu 20 otrok, z leti pa je bilo prošenj za vrtec vse več, jeseni 1983 je bil zgrajen nov prizidek in takrat je bilo v varstvu 140 otrok, vendar vrtec ni bil več le za otroke tovarniških delavcev, ampak tudi za zunanje. Zaradi težav, v katerih se je znašel Novoteks, je vrtec pred dvema letoma od tovarne odkupila novomeška občina. Danes je v njem 80 otrok od 1. do 7. leta starosti. Zanje skrbi deset delavk, vodja vrtca pa je Majda Nemanič. Minulo soboto so pripravili prijetno praznovanje, otroci pa so zelo razveselili novih igral, ki so jih kupili s pomočjo sponzorjev, med katerimi je največ prispevala Novoteks Tkani- na. Vse zbrane je pozdravil in jim čestital tudi novomeški župan Franci Končič. (Foto: J. Dornič)

Poceni je lahko najdražje

Zloženska Termotehnika "Ko v hišo pride mojster" s koristnimi nasveti in napotki v zvezi s cevni inštalacijami

NOVO MESTO - Novomeška Termotehnika, eno vodilnih podjetij na področju cevni inštalacij, je pred dnevi v 25.000 izvodih izdala zloženko Ko v hišo pride mojster, s katero širšo javnost seznanja s tem, kaj je potrebno narediti in na kaj mora biti človek pozoren, ko se odloča za montažo ali obnovo centralne kurjave, vodovodne napeljave in cevni inštalacij sploh. Kupce oziroma naročnike seznanja s sodobnimi tehnologijami in materiali, posebej pa opozarja na razne sušmarje, saj je prav njihova največkrat neoljalna konkurenca in vprašljiva strokovnost kriva za slabo opravljeno delo in številne pritožbe.

Jože Papež

"Glavni namen, ki ga želimo doseči s to zloženko, je osveščanje naročnikov takih del, naših končnih kupcev," pravi Jože Papež, lastnik in direktor Termotehnika, ki se že veskozi kot mojster, strokovnjak in podjetnik prizadeva za kakovost in poštenost. Termotehnika oskrbuje okoli 180 inštalaterjev na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju, vse bolj pa svojo dejavnost širi tudi proti Ljubljani. "Mi inštalaterjem nudimo kakovosten material, dobre pogoje, zato želimo, da imajo tudi inštalaterji do strank tak odnos." Prav inštalaterjem in pogodbenim

kupcem Termotehnika je namenjeno glasilo Mojster, ki ga izdajajo enkrat mesečno. Papež se pohvali, da so v zadnjih letih veliko naredili prav pri osveščanju kupcev pa tudi izobraževanju inštalaterjev. "Naročnika hočemo obarovati pred tistimi 'mojstri', ki iščejo samo svojo korist in hiter zaslužek, kar vse pa gre lahko le na račun lahkovorne stranke. Taki hočejo priti do dela tudi z nerazumno nizkimi cenami, a potem, ko ga dobijo, po svoje prikrajajo standarde in slabšajo kakovost del, s tem pa oškodujejo naročnika in stroko. To je treba preprečiti!" je odločen Papež.

A. B.

Zaostril se je boj za kupce mesa

V Mesarstvu na Grabnu opozarjajo na premajhno povezanost znotraj dolenjske regije

NOVO MESTO - V sklopu Mercatorja Kmetijske zadruge Krka sodi tudi poslovna enota Mesarstvo na Grabnu, kjer je predelava mesa. Tako kot na drugih področjih so spremenjene tržne razmere prinesle spremembe tudi mesopredelovalnim obratom. Cene se oblikujejo drugače kot nekoč, v zadnjih desetih letih pa so se močno spremenile tudi prehranske navade ljudi. Mesarstvo Graben je eden največjih predelovalcev mesa v dolenjski regiji in oskrbuje z mesom okrog 400 prodajal, pa tudi precej tovarniških menz.

morajo prašičje meso kupovati tudi drugje. Največ ga kupijo v Prekmurju, del, predvsem mesno konfekcijo, pa tudi uvožijo. Mesarstvo najbolj tarejo prodajne cene mesa, ki se že dve ali tri leta niso nič spremenile, medtem ko so se odkupne cene dvignile za okrog 30 odst. Najbolj so

"Menimo, da bi se morali tako kot drugje po Sloveniji bolj povezovali znotraj regije," je povedal vodja poslovne enote Mesarstvo Graben Ignacij Kralj. Kakovost svojih proizvodov redno strokovno preverjajo, sodelujejo na sejmu Alpe Adria in na radgongskem kmetijsko-živilskem sejmu, kjer se še ni zgodilo, da bi se domov vrnili brez priznanja. Da so njihovi izdelki dobri se je izkazalo tudi v raziskovalni nalogi, ki so jo lani naredila dekleta kemijske šole iz novomeškega šolskega centra. Na Grabnu so bili rezultatov zelo veseli, dekleta so namreč ugotovila, da so njihove hrenovke najboljše, imajo največ beljakovin, najmanj maščob in najmanj dodatkov.

Na Grabnu imajo vse, od svežega mesa do poltrajnih suhomesnatih izdelkov. Vsako leto poskrbijo za kak nov izdelek. Tako bi radi šli v zorenje mesa, nekoč pa bi radi ponudili tudi suhomesnate izdelke. To pa zahteva že večjo investicijo. In čeprav bi že dalj časa radi posodobili in dogradili predelavo, tega še vedno ne morejo zaradi nezaključenega denacionalizacijskega postopka.

Na Grabnu je le predelava mesa, meso v glavnem dobivajo iz kostanjeviške klavnice krškega Agrokombinata. Goveje meso je domače, z območja, ki ga pokriva novomeška zadruga, medtem ko

Ignacij Kralj

se dvignile odkupne cene prašičev, in sicer v zadnjih štirih letih le za nekaj manj kot 50 odst., medtem ko so se prodajne cene svinkega mesa celo za dobrih 10 odst. znižale.

J. DORNIŽ

Še en prostor za gasilski muzej

V novem prostoru Slovenskega gasilskega muzeja v Metliki na ogled predvsem brizgalne, ki jih je doslej hranil Tehnični muzej v Bistri - Predstavitev knjige dr. Branka Božiča

METLIKA - Ob stoletnici gasilstva na Slovenskem je bil leta 1969 v treh prostorih metliškega gradu odprt Slovenski gasilski muzej, ki se je pozneje razširil v paviljon pred muzejem ter v nekdanji metliški kino. V soboto so v preurejenih kletnih prostorih starega kina odprli še eno gasilsko zbirko, v kateri so predvsem gasilske brizgalne, ki so bile doslej v Tehničnem muzeju v Bistri.

Predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eory je ob tem dejal, da so zbirko odprli tik pred 13. kongresom zveze, ki bo konec tega tedna v Sežani. Poudaril je, da je bilo gasilstvo na Slovenskem vedno politično nevtralnno, čeprav so bili tudi drugačni poskusi. A gasilci so ostali zvesti svoji poti. Metliški župan Branko Matkovič pa je dodal, da je otvoritev zbirke priznanje slovenskemu gasilstvu, ki je shodilo prav v Metliki. Meni pa je, da država humanitarnost in prostovoljnost gasilcev uokvir-

ja v prehode zakonske okvire.

Dr. Branko Božič, častni predsednik Gasilske zveze Slovenije, pa se je spomnil časov pred dobrih 30 leti, ko sta začela s prof. Jožetom Dularjem, tedanjim ravnateljem Belokranjskega muzeja (oba sta danes tudi častna metli-

ška občana), postavljati zbirke gasilskega muzeja, ki jih je nekdanj obiskalo po tri do štiri tisoč obiskovalcev na leto, lani pa jih je bilo že 15.000.

Ob tej priložnosti je podpredsednik GZS Anton Koren predstavil tudi knjigo dr. Branka Božiča, ki spretno in temeljito spregovori o zgodovini slovenskega gasilstva od leta 1941 do 1963. V knjigi je na objektivnem način predstavljen dragoceno gradivo, ki bralca uči in vzgaja hkrati, avtor pa v njej nastopa v trojni vlogi: kot zgodovinar, radoveden opazovalec in iskalec ter kot gasilec. Dr. Božič je, kot je dejal, gradivo zbiral nekaj let z željo, da bi se s knjigo zahvalil stotisočerim gasilcem, ki so obnovljali in krepili gasilsko organizacijo.

M. BEZEK-JAKŠE

KONCERT SAKSOFONISTKE - Čeprav je Kristina Oberžan s Krasinca pri Metliki stara šele 18 let, je več kot polovico svojega življenja posvetila glasbi. Poje v vokalno-instrumentalnem ansamblu Bard, poje in pleše pri metliški folklorni skupini "Ivan Navratil" in igra pri godbi na pihala Metlika. Pred kratkim je na oddelku za jazz in zabavno glasbo naredila sprejemni izpit za šolo solo petja pri Nadi Žgur. Predvsem pa je Kristina, ki končuje srednjo glasbeno šolo v Ljubljani in želi nadaljevati šolanje na glasbeni akademiji, saksafonistka. (Foto: M. B.-J.)

O SLOVENSKEM GASILSTVU - Otvoritev nove zbirke Slovenskega gasilskega muzeja v Metliki so pospremili še z enim pomembnim dogodkom: predstavitev knjige Gasilstvo na Slovenskem častnega predsednika Gasilske zveze Slovenije in častnega metliškega občana dr. Branka Božiča (v sredini). O pomenu gasilstva pa sta spregovorila predsednik GZS Ernest Eory in metliški župan Branko Matkovič. (Foto: M. B.-J.)

O ŽIVLJENJU V PARKIH

MALI NERAJEC - Društvo za razvoj Bele krajine Martin Janžekovič pripravlja danes, 28. maja, v gostišču Balkovec v Malem Nerajcu okroglo mizo o življenju v parkih. Vsi, ki si pred tem želijo ogledati tudi krajinski park Lahinja, so vabljeni na kratek sprehod po parku pod vodstvom domačinov. Odhod v park bo ob 16. uri izpred informacijskega centra krajinskega parka v Velikem Nerajcu.

Zlata vitica za Marico Cvitkovič

Novo priznanje Obrtne zbornice Slovenije je prejela prva v državi

ADLEŠIČI - Ob nedavni 16. bienalni razstavi domače in umetnostne obrti, ki je bila v Slovenj Gradcu, pozneje pa se je preselila še na ljubljanski grad, je predsednik Obrtne zbornice Slovenije Miha Grah prvič podelil najvišja priznanja na področju domače in umetnostne obrti, imenovana zlate vitice. Zlato vitico z zaporedno številko 1 je za ustvarjalni delež in prizadevanje na področju ohranjanja ter razvijanja domače obrti na Slovenskem prejela Marica Cvitkovič iz Adlešičev. Poleg Cvitkovičeve sta prejela to priznanje še lončar Jakob Nosan iz Prigorice pri Ribnici na Dolenjskem in umetnostni kovač Miha Krištof iz Maribora. Cvitkovičeva, ki je bila razen na dveh redna gostja na razstavah v Slovenj Gradcu, se že desetletja ukvarja s tkanjem domačega platna, vezenjem nanj ter pisanjem pisanic. V zbirki, ki so jo pred leti Cvitkovičevi uredili v domači hiši, je razstavljen tudi brisača, ki jo je skkala in izvezla - takrat še ob petrolejki - v 1. razredu osnovne šole. Vitkovičevi imajo tako že 28 priznanj in diplom, ki jih radi pokažejo številnim turistom. Seveda pa Marica rada pokaže tudi vse postopke, ki so potrebni za izdelavo raznovrstnih izdelkov domače obrti.

M. B.-J.

Marica Cvitkovič pri preji

OGLEDI VINOGRADOV

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj obvešča, da bodo redni letni ogledi vinogradov, in sicer v ponedeljek, 1. junija, ob 12.30 v Gorenjih pri Abčevci zidanih ter ob 15. uri na Cerovcu - zbirno mesto bo pri trgovini M-KZ. V torek, 2. junija, pa bodo ogledi ob 9. uri na Plešivici pri Mikulaševi zidanih, ob 12. uri na Perudini pri Drakuličevem vinogradu, ob 14.30 na Tanči gori pri Finkovi zidanih ter ob 17. uri na Stražnjem Vrhu pri zadružni zidanih.

ZAKLJUČNI KONCERT

ČRNOMELJ - Ob bližajočem se koncu leta bodo učenci Glasbene šole Črnomelj s podružnicama v Metliki in Semiču pripravili vrsto zaključnih nastopov. Prvi bo na sporedu v sredo, 3. junija, ob šestih zvečer, ko se bodo v prostorih Društva upokojevcev predstavili učenci semiške podružnice.

• Samo z ljubeznijo in smrtjo se človek dotakne neskončnega. (Dumas)

V šoli varčuje vsak tretji učenec

Na črnomaljski osnovni šoli Mirana Jarca so pripravili obširen projekt o varčevanju - Razstava, projektni nalogi, literarni in likovni natečaj - Za nagrado na izlet

ČRNOMELJ - Šolska hranilnica na črnomaljski osnovni šoli Mirana Jarca praznuje letos 20-letnico svojega dela. Ko so tovrstne hranilnice še ocenjevali, je bila črnomaljska med boljšimi. Vendar pa se na šoli zavedajo, da ni dovolj varčevati le z denarjem, ampak z vsemi dobrinami. Zato so se učenci 7. a in b razreda odločili pripraviti projekt "Živi varčno, da boš živel bolje", ki so ga pretekli teden na šoli tudi javno predstavili.

Kot je ob predstavitvi projekta dejal ravnatelj Boris Mužar, si šola zelo prizadeva sodelovati s krajem, zlasti ko zaprosijo za pomoč, pa so pripravljene vedno tudi kaj ponuditi. Toliko bolj, ker

starega denarja, razstavo likovnih izdelkov na temo Kruh in varčevanje ter hranilnike iz gline in papirja. Napisali so projektni nalogi Od poštnice kočije do bančnega avtomata in Kako ravnati in var-

NAGRADA ZA USPEŠNOST - Med najbolj zaslužnimi za uspešen projekt o varčevanju, ki jih je vodja enote Dolenjske banke Črnomelj Jože Mrzljak nagradil s potovalnimi torbami, je bila tudi sedmošolka Žana Povše (na fotografiji).

je po njegovih besedah v javnih polemikah pogosto slišati, da postaja šola vse bolj izobraževalna ustanova. Po njegovem pa je lahko tudi zelo vzgojna, če je seveda zanimanje pri mentorjih in učencih. Kot je dejala vodja šolske hranilnice Ljudmila Kocjan, številne oddelčne skupnosti na šoli varčujejo načrtno, sicer pa je varčevalec v šolski hranilnici vsak tretji učenec.

Poleg prireditve, na kateri so predstavili svoje poglede na varčevanje tako v pesmi kot v besedi in igri - zaigrali so namreč igrice "Varčevanje tako in drugače" - so sedmošolci pripravili še zbirko

čevati s kruhom ter pisali literarne spine in pesmi o varčevanju. Uredili so tudi hranilniški prostor, kjer so prikazali načine mladinskega varčevanja.

Za projekt, s katerim se bodo predstavili še na srečanju šolskih hranilnic junija na Otočcu, jih je Dolenjska banka nagradila z izletom, vodja enote Dolenjske banke Črnomelj Jože Mrzljak pa je najzaslužnejšim za projekt podelil tudi potovalne torbice.

M. B.-J.

Zahvalijo se lahko samo čudežu

V Rožnem Dolu urejajo večnamenski prostor, regulirajo potok Mlinščico, upajo pa, da bo tudi nepregleden železniški prehod kmalu dobil polzapornice - Vaška šola išče kupca

ROŽNI DOL - Vaška skupnost Rožni Dol obsega poleg Rožnega Dola še Pribišje, Gornje Laze, Brezje, Potoke, Preloge in Hrib. V teh vaseh in zaselkih živi okrog 200 ljudi, vendar so demografsko precej ogroženi. Zato se toliko bolj trudijo, da bi mladim nudili čim več, da se ne bi izseljevali.

Tako so na pobudo semiškega župana Janka Bukovca začeli graditi večnamenski prostor pri gasilnem domu. Medtem ko imajo že 50 let gasilsko društvo, pa je bilo v začetku letošnjega leta ustanovljeno še športno društvo. Zavedamo se, da bomo morali čim bolj usposobiti gasilsko desetino. A ne toliko zaradi raztresenih naselij kot zaradi nevarnosti požarov v gozdovih, ki prekrivajo več kot 90 odst. območja vaške skupnosti," pravi predsednik vaške skupnosti Milan Plut.

V Rožnem Dolu urejajo večnamenski prostor s prostovoljnimi delom, denarjem, ki ga je privarčevala vaška skupnost, prispevki sponzorjev in semiške občine, najbrž pa bodo morali zbirati prostovoljne prispevke tudi po gospodinjstvih. Poleg tega je eno večjih del tudi nujna dokončna regulacija potoka Mlinščice v Rožnem

Milan Plut

Dolu. Še vedno pa ostaja v Rožnem Dolu nerešen problem nezavarovanega železniškega prehoda, ki je pred desetletji sicer imel zapornice. "Na Slovenskih železnicah

APLAVZ NI OBVEZEN

Alkoholni pogum

Stanovalci Partizanskega in Mestnega trga ter Trga svobode v Metliki zaslužijo posebno pohvalo, ker so tri dni in tri noči prenašali hrup, povzročen zaradi vinarstvo turistične prireditve Vinska v igred v Beli krajini. Pa ne samo to: nekaj preveč nakresanih obiskovalcev je namesto v kemičnih zabojnikih opravljalo biološke potrebe kar za vogali, v vežah in skritih kotičkih, kar je proti jutru zaudarjalo in dražilo nosnice. Ker vino naredi iz slabičev junake, so posamezniki preizkušali svojo moč s prevačanjem oleandrov, posajenih v velikih loncih, lastnici legepa vrta za občino pa je nekdo populil rože in jih razmetal po cesti.

Po končanem slavlju je bilo v napačno stran obrnjenih kar nekaj prometnih znakov, v Kolpo pa zmetanih lepo številcev stolov. Na metliškem kopaljšču so se namreč zabavali mladi, ki se ansamblov s frattonarico bojijo približno tako kot vrug križa. To so seveda slabe strani prireditve, ki sicer zasluži vso pozornost, saj opozori na kakovostna belokranjska vina, številnim obiskovalcem pa postrže še z bogatim kulturno-zabavnim programom.

Nevšečnostim se tudi v bodoče ne bo mogoče izogniti, kajti med kulturnimi pivi se najdejo tudi takšni, ki jih je treba s prizorišča odnesti na nosilih. V opravičilo domačinom naj zapišem, da je bil odneseni v zdravstveni dom iz Nizozemske in ne morda prebivalec s sončne ali s senčne strani Gorjancev.

TONI GAŠPERIČ

RAZSTAVA SKULPTUR ALENKE VIDRGAR

METLIKA - Belokranjski muzej Metlika v ljudno vabi na odprto razstavo skulptur Alenke Vidrgar, ki bo v četrtek, 28. maja, ob 19. uri v Ganglovm razstavišču v metliškem gradu. Umetnico bo predstavil direktor Mestne galerije iz Ljubljane Aleksander Bassin, razstavo, ki bo na ogled do 21. junija, pa bo odprl metliški župan Branko Matkovič.

"ŽUPANOVA MICKA" V METLIKI

METLIKA - V soboto, 30. maja, bo ob 20. uri v kulturnem domu v Metliki veseloigro v dveh dejanjih Županova Micka nastopilo kulturno društvo Dobrova iz Ormoža. Hkrati se bo s koncertom predstavil tudi moški pevski zbor Dobrova.

Sprehod po Metliki

GHETTO DANCERS - PLESNA SKUPINA, ki jo gospodična Danica Badovinac nastopa na domala vseh več metliških prireditvah. Valentin Bučan pa je učenka metliške osnovne šole, ki bi rada ustanovila svojo plesno skupino. Na deklet je že navdušila, želi si številnejšega sodelovanja, zabi vse, ki jih zanima disco naj se ji pridruži.

NOVOST NA NAŠEM TRGU - so digitalni alkokotesterji, za kar vlada na sončni strani Gorjanen veliko zanimanje. Za nakup odločajo posamezniki, ki se radi pokazali pred policijskim obličjem s preveliko količino alkohola v izdihanem zrak. Menda bodo imeli novosti šanki tudi gostilničarji; v bodo bodo lahko pihali gostje, pred bodo sedali za volane.

METLIŠKA IN PODZEMELJSKA OSNOVNA Šola pripravila skupni športni dan, na katerem so se učenci pomerili v vagniki. Ob zaključku so najboljši jeli praktična darila, ki jih prispevala Beti. Pa ne samo najurnejši, najspretnější in močnejši so se udeležili podnega tekmovalja v Novem mesom Domov so se vrnili s spoznanjem da je za uspeh potrebno vaditi, imeti pa je treba tudi vo opremo. Trije podzemeljski sprinterji so imeli s seboj le tekaške copate. Sreča je bila, imeli tudi enako velika stopala.

Črnomaljski drobci

ENOTNOST - Črnomaljski župan Andrej Fabjan je bil budnik ustanovitve Zveze lokranjskih občin. O tem, da Belokranjci enotni in da se bo strinjali s to povezavo, ni dvomil. Dokaz za njihovo enotnost je sklicevanje majskih sej občinskih svetov. Čeprav ima mesec 31 dni so se v vseh treh belokranjskih občinah odločili sejati na isti dan na 28. maj. Nekoliko so se razjajali le v urah sklica, a se bodo naslednjega seje gotovo tudi tem penočili.

VREME - Metliško Vinsko gled je dež zalival v petek nedeljo. In Črnomaljci, ki imajo ob svojem junijskem jurjevanju kresovanjem pogosto smole vremenom, so kar nekako pogosteni. Kaj bistveno hujšega Metličanom se jim namreč more zgoditi. Dež bo lahko tih njihovo prireditev le en več, kot je metliško.

ZMEDA - O pomanjkanju ne signalizacije in prometnih znakov na poti proti poslovnemu Majer je bilo v tej rubriki večkrat zapisano. A so tisti, ki morali kaj storiti, da v križišču Ločke ceste in ceste, ki zavija poslovno cono, ne bi prišlo bližnjih avtomobilskih srečanj očitno nepismeni. Ali pa jim prav malo mar za opozorila tisk ki jim ni vseeno, da se moro zaradi malomarnosti nekoga p osto znajti v prometnem kaosu. Morda pa je v katerem od šte n jih členov novega zakona o nosti cestnega prometa kaj zasano tudi o tistih, ki ne postavljajo ustreznih prometnih znakov.

Semiške tropine

GLAVNI - Na slavnostni Društva vinogradnikov Bele jine, ki je bila ob Vinski v igred preteklo soboto v Metliki, sta tudi metliški in semiški župan. je napovedovalec kot vinogradnik omenil je metliškega Matka viča, semiškega Bukovca, ki je cer v vinogradništvu že star čital, pa ne. Bukovec je to komentiral z besedami, da se pač mora vedeti, kdo je v Metliki glavni. Sedaj lahko Matkovič le ugaja kaj mu bodo ušpilih Semičan, se bo pojavil pri njih.

PARI - Konec prejšnjega tedna je bil v Kandršah izbor para za Semiško ohcet, ki bo v Sema 18. julija. Upanje, o katerem pisali pred časom v tej rubriki, se bo za poroko odločil tukaj kakšen belokranjski par, se razblinilo kot milni mehurček. Semiču se bodo poročili le štiri pari z Gorenjskega. Vendar kljub vsemu hišna mati Albin Pašič in hišni oče Andrej Sed družno ugotovila, da bodo ta m di dobri za delo tako na polju v vinogradu. Nerodno je le to, trtja na Gorenjskem nimajo no v izobilju, saj so prvi gorenj vinograd zasadili šele letošn pomlad.

Vlada odobrila le simboličen dvig

Zaradi cenovnega nesorazmerja se Hydrovod Kočevje-Ribnica ubada s hudimi težavami - Odobreno povišanje cene vode ne prinaša rešitve - Tudi drugi problemi

KOČEVJE - Hydrovod Kočevje-Ribnica se že dalj časa ubada s hudimi težavami, ki so v dobršni meri posledica cenovnega nesorazmerja, ki se vleče že od leta 1991. Tudi pred nedavnim odobrena izenačitev cene vode v kočevski občini z ribniško in nato dvig za 9,8 tolarja jim zato ne prinaša rešitve.

Nova cena vode, ki jo je na lani podani predlog Hydrovoda vlada odobrila marca letos, velja od 1. aprila in znaša sedaj v obeh občinah za gospodarstvo 121,49 in za gospodinjstvo 57,72 tolarja. To pa pomeni, da še vedno zaostajajo za republiški povprečjem in sosednjimi občini, ki imajo podoben način pridobivanja pitne vode, saj je denimo že aprila lani cena vode

daljevanje spreminjanja deleža in vrste odjema na škodo gospodarstva na drugi strani. Z zmanjševanjem prodaje (lani za 2,2 odstotka) se srečujejo že 10 let, razlog pa je tako v upadanju števila uporabnikov zaradi stečajev kot v racionalnejši porabi vode. Večji problem ob tem pa je, kot pravi Gašparac, v strukturalni spremembi. "Včasih smo gospodarstvu prodali 2/3 vode in 1/3 gospodinjstvu, sedaj pa je razmerje obratno," razlaga. Ob enkrat višjih cenah vode za gospodarski odjem pa

to močno vpliva na njihov slabši poslovni rezultat.
M. LESKOVŠEK-SVETE

USPEŠNA KRVODAJALSKA AKCIJA

KOČEVJE - Redne krvodajalske akcije v prostorih doma starejših občanov se je udeležilo 373 občanov, kar je za nekaj odstotkov več kot lani. Med krvodajalci je vse več delavcev zaposlenih pri zasebnikih in občinskih službenecih. Jožica Klarič, tajnica občinske organizacije RK Kočevje, je povedala, da so med darovalci bili tudi pripadniki vojaške enote iz Kočevske Reke in policisti iz Gonenice.

Antun Gašparac

v Črnomlju znašala za gospodarstvo 159,91 in gospodinjstvo 64,86, v Novem mestu 163,36 in 76,47, Grosuplju 196,75 in 93,78 ter Cerknici 193,37 in 151,24 tolarjev. "Odobreni dvig cene vode nam zato ne

• **Eden največjih problemov, na katerega Gašparac opozarja, je velikost in redka poseljenost področja, ki ga pokrivajo. "Za Mačkovec, na primer, so potrebni 4 kilometri cevovoda, poraba vode pa bo izredno majhna, tako da se nam vložek v cevovod ne bo nikoli povrnil," pravi. Takšnih cevovodov pa imajo na razprostranjenih kraških tleh Kočevske, kjer je tudi način pridobivanja pitne vode, ki jo črpajo iz podtalnice, dražji kot tam, kjer imajo gravitacijski sistem, poleg okoli 60 objektov, za katere morajo skrbeti, kar 300 kilometrov.**

pomeni skoraj nič," pravi direktor Hydrovoda Antun Gašparac.
K negativnemu poslovanju Hydrovoda v lanskem letu je poleg nizkih cen vode prispeval tudi padec prodaje vode na eni in na

Zdaj skupaj banka in agencija

V Ribnici odprli predzadnjo iz niza v letošnjem letu načrtovanih novih poslovalnic Dolenjske banke

RIBNICA - Po odprtju svoje nove poslovalnice prejšnji mesec v Kočevju je Dolenjska banka v petek odprla še poslovalnico v Ribnici, ki je njihova že 28. poslovalnica in predzadnja iz niza v letošnjem letu načrtovanih novih poslovalnic. Zadnjo nameravajo odpreti še v Grosuplju, z njo pa bodo dosegli, kot je na poslovni predstavitvi banke v petek v Miklovi hiši povedal direktor Franci Borsan, da bo z mrežo Dolenjske banke pokrit ves južni predel države.

"V Ribnico prihajamo z jasno idejo in ciljem: postati želimo domača banka in delati v korist ljudi in podjetništva Ribnice," je

dejal v uvodu in dodal, da so se za Ribnico odločili zato, ker je tu drobno podjetništvo, ki potrebuje pomoč, precej razširjeno. "Kapital Dolenjske banke, s katerim smo začeli delati leta 1990 kot delniška družba v okviru Ljubljanske banke, je znašal 290 milijonov tolarjev, že 1993 leta se je povzpela na 4 milijarde in pol, konec lanskega leta pa je presegel 8,5 milijarde," je povedal. To potrjuje, da širijo svoje območje in prehajajo tudi regionalne okvire.

Banka je lani ustvarila za 557 milijonov tolarjev čistega dobička ob tem, da so za približno četrtino znižali cene svojih storitev in za prav toliko tudi obrestne mere. Zato so dosegli nadpovprečno rast - nominalno 22 odst. oziroma realno 12 odst. - kar jim je prineslo 65 milijard, s katerimi banka danes dela, in jih uvrstilo na 22. mesto med vsemi bankami v državi.

Ponosni so, kot je dejal Borsan, da so "čisto zasebna banka", saj ima 660 fizičnih oseb skupaj z domačimi zasebnimi podjetji v lasti preko 70 odstotkov delnic. Vsem 891 lastnikom, ki se jim je samo lani pridružilo 248 novih, bodo jutri že četrtič zapovrstjo izplačali dividende, za katere namenja 38 odst. denarja.
M. LESKOVŠEK-SVETE

Med Kostelce vnesli preplah in negotovost

Vsiljeno novo društvo

KOSTEL - Kostelci bodo dobili svojo občino, a se zdi, da bodo v svoje okolje sprejeli tudi člane "Društva za gibalno vzgojo in psihomotorično obravnavo". Svet KS je namreč pred dnevi prejel obvestilo s sedeža tega društva v Ljubljani, v katerem jih obveščajo, da bodo v dogovoru z Zavodom za gozdove RS - Območno enoto Kočevje v večletno uporabo pridobili gozdno kočjo na Stružnici za izvajanje strokovno-vzgojnih programov taborjenja za otroke in mladostnike. Program zajema preventivno delo z mladimi in skupinami mladostnikov, ki so prepuščeni cesti oz. ulici. V programu naj bi bili vključeni otroci in mladostniki od 7. do 18. leta, ki prostovoljno pristopijo k programu oziroma so vanj že vključeni. Med bivanjem naj bi varovanci obnovili notranjost in zunanost kočje in okolice. Skupine naj bi štele 5 do 20 udeležencev in 2 do 6 vzgojiteljev (prostovoljcev). Za vodenje taborov je določen prof. Matevž Petelin.

Franc Vršnik, predsednik sveta KS Kostel, je povedal, da so presenečeni, ker jih zdaj obveščajo, prej pa jih ni nihče ničesar vprašal. Pravi, da je nevzdržen takšen (enostranski) način komuniciranja, ki med ljudmi, vnaša preplah in negotovost. Zadeva je zelo občutljiva, zato mora biti dogovorjena z obeh strani. Glede na odklonilno stališče večine krajev za sprejem društva, organizacij in posameznikov z oznakami "vzgoja, konfliktni, agresivni, alkohol, droga" bo tudi pobuda ljubljanskega Društva za gibalno vzgojo in psihomotorično obravnavo med Kostelci vsaj na začetku naletela na odpor.
M. GLAVONJČ

Veseli asfalta

Pogrešajo gospodarski razvojni načrt

KOPRIVNIK - Prebivalci te vasi in okolice so se preko pristojnih občinskih organov in preko Kmetijskega in gozdarskega podjetja Kočevje vrsto let zavzemali za modernizacijo cestnega odseka Kočevje - Koprivnik. Pravega posluha ni bilo.

Pred nekaj dnevi pa se jim je želja uresničila, saj so asfaltirali odsek ceste od Oneka do Lazov. Ob tem pomembnem uspehu si prebivalci želijo, da bi Občina Kočevje skupaj z državo, ki je pred kratkim postala lastnik gozdnih in kmetijskih zemljišč v tem predelu, čimprej pripravila in sprejela gospodarski razvojni načrt vasi Koprivnik in za ostale nenaseljene kraje. Nerazumljivo je, da občinski in ostali organi onemogočajo gradnjo zasebnikom v Koprivniku z utemeljitvijo, da ni izdelan in sprejet prostoskoizvedbeni akt. Toda v tej vasi je pred drugo svetovno vojno živelo nekaj manj kot 300 oseb, danes pa niti ena tretjina tega. Krajanje menijo, da je tudi KS Salka vas mnogo premalo storila za to demografsko ogroženo območje, saj ji ne uspe prenesti predlogov vaščanov do pristojnih organov.
V. DRAGOŠ

Enaindvajsetim bron

Kmalu za kostelsko še kočevska planinska pot

KOSTEL - Jubilejnega petega Kostelskega planinskega pohoda se je udeležilo okoli 250 pohodnikov iz vse Slovenije, največ z Dolenjske in Štajerske. Najstarejši pohodnik pa je bil 74-letni Slavko Krušnik iz Ljubljane, najmlajši pa Žiga Tanko. Najmlajši in najstarejši sta dobila knjigo Peter Klepec in njegova dežela. Enaindvajset planincev, ki so se udeležili vseh petih dosedanjih pohodov po kostelski planinski poti, pa je prejelo bronasto značko.

Pohod sta organizirala Planinsko društvo Kočevje in Turistično-sportno društvo Kostel. Pohodniki so v primernem vremenu pot do Kuželjske stene, kjer je tudi planinski žig, in nazaj prehodili v petih do osmih urah, sicer pa je za pot potrebno povprečno 6 ur hoje.

Vsa pot je primerno označena in vzdrževana. Za letošnji pohod so planinci pripravili poseben bilten, zdaj pa se že pripravljajo na otvoritev nove kočevske planinske poti, ki jo bodo odprli za kočevski občinski praznik, 3. oktober.
J. P.

DELAVSKA GODBA NAVDUŠILA

KOČEVJE - Po uspešnem novoletnem koncertu so se v nedeljo zvečer v Šeškovem domu ponovno predstavili člani delavske godbe Kočevje. Pod taktirko dirigenta Matevža Novaka so zaigrali tri skladbe, s katerimi se bodo predstavili v soboto, 30. maja, na državnem tekmovalju druge jaskostne skupine. Zaigrali so še sedem skladb in nato navdušenemu občinstvu, v polurnem podaljškju zaigrali še nekaj lahkkih in za uho prijetnih skladb. Godba se bo udeležila še prireditvev v Dobrepolju, Novem mestu, avgusta pa bo gostovala v hrvaški občini Fužine v Gorskem Kotaru.

DAN ODPRTIH VRAT OBEH ŠOL IN VRTCA

LOŠKI POTOK - Ta je bil v petek, 22. maja, v osnovni šoli dr. Antona Debeljaka, v vrtcu in v podružnični šoli v Podpreski. Starši so imeli možnost, da so bili prisotni pri dejavnostih svojih otrok in si ogledali njihove izdelke in risbe, ki so bile za to priložnost razstavljene. Zvečer je bil svečan zaključek dneva z nastopom otroškega in številnega mladinskega pevskega zbora, katera vodita mentorja Jože Lovko in Marija Montanič. Za zaključek pa se je uspešno predstavil mešani pevski zbor Planinskega društva, ki je bil ustanovljen 7. marca letos in ga vodi Štefka Debeljak.
A. K.

KONČUJE SE TEČAJ ZA GASILCA

LOŠKI POTOK - V prvih dveh letih obstoja občinske gasilske zveze so organizacijske težave večinoma odpravljene, sedaj pa je na vrsti izobraževanje. Trenutno je najpomembnejši tečaj za mlade. Kdor ga bo uspešno opravil, bo dobil naziv gasilec, to pa je pogoj, da se lahko udeležijo akcij in napreduje v vodstveno operativnih enot in društev. Tečaj se bo končal konec maja, vodi pa ga znani mentor Anton Lavrič. To je priložnost za gasilska društva, da v doglednem času pomladijo vodstva.
A. K.

EDINSTVEN PRIMER - Poslovalnica Dolenjske banke v Ribnici se nahaja v stavbi v Šeškovi ulici, kjer so tudi prostori Agencije za plačilni promet. Da sta se neka banka in agencija odločili za bivanje v skupnih prostorih, pa je, kot je dejal direktor Dolenjske banke Franci Borsan (na posnetku s poslovne predstavitve banke), v Sloveniji edinstven primer. (Foto M. L.-S.)

Praznik Dobrepolja šesti december

To je rojstni dan pisatelja in gospodarstvenika Frana Jakliča - Brezplačni prevozi šolarjev

DOBREPOLJE - Na zadnji seji občinskega sveta Dobrepolje so končno sprejeli odločitev o občinskem prazniku. Izmed šestih predlogov se je večina svetnikov odločila za 6. december, ki ga je predlagal župan Anton Jakopič. Na ta dan leta 1868 je bil rojen pisatelj, gospodarstvenik, šolnik in politik Fran Jaklič, ki je v svojem času odločilno prispeval k napredku dobrepoljske doline.

Na seji so sklenili še, da bo z novim šolskim letom ponovno uveden brezplačni prevoz za učence iz vseh vasi dobrepoljske doline. Ta sklep so sprejeli na osnovi nove šolske zakonodaje, ki omogoča brezplačen prevoz za vse učence, ki so oddaljeni od šole nad 4 km, in za vse učence in bi morali hoditi v šolo po nevarnih poteh. Odbor za vzgojo in preventivo v cestnem prometu pa je že pred meseci

opredelil vse poti v občini kot nevarne, predvsem zaradi medvedov. Za naprej bo financiranje prevozov šolarjev zajeto v tako imenovani zagotovljeni porabi, ta odločitev pa prinaša tudi precej nejasnosti.

Vse kaže, da bo po več letih dogovarjan občina Dobrepolje le dobila lekarno. Novi direktor Zdravstvenega doma Grosuplje je

ob imenovanju obljubil najprej depo zdravil, po ogledu prostorov ambulante Dobrepolje pa se je pokazala možnost, da bi bila v prizidku doma lahko podružnica lekarne. Občina nima denarja za ta prizidek, zato naj bi zainteresirane lekarnarje financirale prizidek, kar bi se upoštevalo pri plačevanju najemnine. Zanimanje za ta načrt sta pokazali že lekarni iz Grosuplje in Škofljice.

Občinski svet je končno tudi sprejel odlok o prostorskih ureditvenih pogojih (PUP). Tako je občina dobila pravno podlago za razvoj prostorske ureditve občine.
M. STEKLASA

Krpanova kobila:

"Naši občinski svetniki so pa zelo resno vzeli novi prometni zakon in pijejo malo ali pa nič. Tako se je zgodilo, da so po zadnji seji ostale skoraj polne celo teklenice s sokom in radensko."

Iz kolpske doline

KRANJČANI V PODSTENAH - V Podstenah nad Žago, 3 km od Kolpe, bo v dveh izmenah juliju taborilo okoli 100 učencev nižjih razredov osnovnih šol iz Kranja. Taborniki si bodo morali najprej urediti zemljišče, na katerem bodo taborili, obnavljali bodo vas in okolico, predvsem stari vodnjak, čistili pa tudi sadna drevesa.

CELJSKI SREDNJEŠOLCI NA KOLPI

Za Kostel in Kolpo vedno večje zanimanje ne le ob vikendih, ampak tudi med tednom. Tako so pred kratkim obiskali ta lepi košček domovine tudi člani Centra srednjih šol iz Celja s profesorji. Z rafti (gumijastimi večjimimi čolni) so se spuščali od Fara do Žage.

UPANJE ZA PUPE

Krajevno skupnost in Turistično-sportno društvo Kostel upata, da bo občina Kočevje v kratkem sprejela PUP za Obkolpje in da bodo nato na tej osnovi lahko sprejeli tudi uresničevalni program CRPOV (celostni razvoj podeželja in obnove vasi). To upanje pa gojijo že tretje leto in pričakujejo, da bodo končno le uslišani.

VELIKI NAČRTI, MALO DENARJA

V Kostelu na velikih načrtujejo razvoj vasi, varovanje voda, razvoj kmetijstva, šport in turizma. Zdaj čakajo na razpis ministrstva, da bodo pripravili svoj piskrček.

Strojanovi zdaj pijejo svojo vodo

Romska družina v Kuželjevcu od JKP Grosuplje kupila cisterno za vodo - Prevoz plača občina, vodo sami - "Dokler bodo otroci spali na tleh, ne morejo v šolo"

KUŽELJEVEC - Gotovo je eden najbolj znanih Romov v ivanški občini Miha Strojan. Pa ne le zato, ker ima kar 12 otrok, mobilni, avtomobile, televizijo, živino in še kaj, temveč ker je eden redkih Romov v Sloveniji, ki si je lani kupil svojo parcelo, veliko slab hektar, na njej pa si je postavil leseno barako, za kar so mu lani, ker je šlo za črno gradnjo, grozili s podrtjem.

Do tega ni prišlo. "Imam svoj mir, ker je to naša zemlja in moji otroci imajo lastno streho nad glavo," pravi zadovoljno in ne pozabi povedati, da je vsa družina vesela nove pridobitve. Od nedavne ga so od JKP Grosuplje kupili novo cisterno za vodo, ki jim zagotavlja za približno mesec dni. Občina plača prevoz, Strojanovi pa vodo. "KP nam je postavila ceno tisoč nemških mark, po za-

slugi komandirja grosupeljske policijske postaje Milana Stojakovića pa smo jo dobili za 30 tisoč tolarjev. Za potovanje mu bomo hvaležni vse življenje," pravijo. Prej so vodo, ki jo potrebujejo tudi za živino, vozili s traktorjem v sodih z zagraškega pokopališča, kar je bilo z več vidikov sporno.

Miha Strojan želi tudi, da bi se njegovi otroci naučili vsaj brati in pisati, kar znata sedaj le on in eden izmed njegovih sinov. "Toda dokler nas bo v tako majhni baraki 14, moji otroci ne bodo mogli v šolo. Nimajo kje spati, ležijo na tleh. Kje bi pa delali naloge, se učili?" se sprašuje in pove, da v zagraško osnovno šolo ne hodi še noben Rom. Ne pozabi pa tudi omeniti, da je sanitarna inšpekcija

ob obisku njihovo naselje pohvalila. L. MURN

PESTRO OB OBČINSKEM PRAZNIKU

IVANČNA GORICA - Ob praznovanju občinskega praznika 29. maja Občina Ivančna Gorica pripravlja vrsto prireditvev: jutri, v petek, 29. maja, bo med 8. in 14. uro v galeriji Kresnička na Muljavi tradicionalno srečanje mladih likovnih ustvarjalcev, ob 19. uri bo na Jurčičevi domačiji srečanje mladih pesnikov in pisateljev Slovenije, medobmočno srečanje za Dolenjsko. V soboto, 30. maja, bo od 8. ure zjutraj potekalo tradicionalno srečanje slovenskih slikarjev Ekstempore Muljava 1998, ob 18. uri pa bo v galeriji Kresnička otvoritev razstave in podelitev nagrad. Ravno tako ob 18. uri bo pestro na ploščadi pred Novo ljubljansko banko, d.d., v Ivančni Gorici, kjer bo igrala stiška godba, predstavili se bošta folklorni skupini Vidovo iz Šentvida in plesna skupina KD Ivančna Gorica. Praznovanje se bo zaključilo ob 19. uri s slavnostno sejo ivanškega občinskega sveta v tamkajšnjem kulturnem domu in podelitvijo občinskih nagrad in priznanj.

VODA JE NAJVEČ VREDNA - Poglavar družine Miha Strojan zraven cisterne za vodo (drugi z leve), ki jo je vesela vsa družina. Samo pipo je treba odpreti in že se lahko odžejajo ali umijejo. (Foto: L. M.)

PRIJAVE ZA PRIZNANJA

LJUBLJANA - Andragoški center Slovenije bo tudi letos oktobra v Tednu vseživljenjskega učenja podeljeval priznanja za izjemne dosežke pri učenju odraslih v Sloveniji. Prejeli jih bodo posamezniki in skupine za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja ter posamezniki, skupine, ustanove, podjetja in lokalne skupnosti za izjemne strokovne dosežke pri bogatitvi znanja drugih in pri uveljavljanju strategije vseživljenjskega učenja. Kandidate je možno prijaviti pri Andragoškem centru Slovenije do 15. junija.

NE LAMPRETOVA, AMPAK PRAZNIKOVA

IVANČNA GORICA - Nedavni odstop ivanškega svetnika iz skupine LDS Franca Godeše iz Višnje Gore je razlog za novega člana, to pa ni napovedana strokovna tajnica ZKD Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica Tatjana Lampret z Muljave, pač pa zdravnica iz Stične dr. Ana Praznik.

"Kot svetnik občutim diktaturo"

Javna tribuna ZLSD Trebnje - Dolenjski gospodarski pomen v Sloveniji je precejšen - Pahorjevo pismo v luči nove politične stvarnosti na Slovenskem - "Levica demoralizirana"

MIRNA - Združena lista socialnih demokratov Trebnje je na Mirni nedavno organizirala v sklopu letne konference javno tribuno, na kateri so udeleženci razgnili pahljačo problemov in zdreg, s katerimi se srečuje ne le ta stranka, ampak tudi slovenska družba in tako tudi trebanjsko območje.

Več razpravljalcev v splošnem delu tribune je pritrdilo ugotovitvam, da je dolenjski pomen v slovenskem gospodarstvu precejšen, zato mora Dolenjsko država denarno podpreti v razvoju. Ko so navzoči na javni tribuni govorili posebej o stranki, so med lokalnimi težavami navedli precejšnjo nemoč Združene liste, da bi vplivala na dogajanje v trebanjskem občinskem svetu. "Kot svetnik občinskega sveta Trebnje občutim, da je diktatura. Krščanski demokrati in ljudska stranka rušita vse pred sabo. Denar za obnovo cerkva mora biti, prav tako denar za kulturno društvo, ki ga vodi človek, ki je njima po volji. Denar za ceste in vodovode je ali pa ga ni," je dejal Ivan Vovk.

Ton razprav je pokazal, da je med člani trebanjske ZLSD kar nekaj odpora Pahorjevemu pismu o strankinem pojmovanju zgodovine.

Vendar pa so navzoči vseeno pozorno in domala brez ugovorov prisluhli gostu dr. Igorju Lukšiču, ki je sporni Pahorjev korak postavil ob bok vsemu, kar se trenutno dogaja v slovenskem političnem življenju. Lukšič, ki je predsednik programskega sveta ZLSD, je poudaril, da v Sloveniji poteka brezobziren strankarski boj za oblast, v katerega se mora vključevati tudi ZLSD. Če hoče obstati, mora po njegovem mnenju sprejeti nova pravila igre in v tem gre iskati tudi razloge za nekako sporno Pahorjevo ravnanje.

Vendar stranka kljub takim taktičnim potezom vztraja pri svojih znanih stališčih o zgodovini,

tj. tudi pri obsodbi kolaboracije.

Člani ZLSD Trebnje so med drugim vprašali, ali ima stranka zaledje med študenti, ki bi lahko

• Navzoči so med sklepnimi ugotovitvami javne tribune med drugim podprli, naj stranka ohranja stik s sindikati. V primerjanju z drugimi strankami naj ZLSD uporablja način, kot ga proti njej uporabljajo druge stranke. Preprečiti je treba vračanje premoženja v naravi cerkvi in posameznikom, ki ne živijo v Sloveniji. Če imajo verske skupnosti premoženje, jih je treba obravnnavati in obdavčevati kot fizične osebe.

po vrtnitvi s študija okrepili strankine vrste v domačem kraju, in kako povečati strankino navzočnost med mladimi. Izrazili so zaskrbljenost nad zmanjševanjem števila članov in nad demoralizacijo članstva; levica je demoralizirana tudi po mnenju dr. Lukšiča. M. LUZAR

Pet let ne bodo prekopavali trga (če ne bo treba...)

Usklajeni, da vsaj nove pločnike pustijo pri miru

SEVNICA - Pri raznih komunalnih delih so nujni posegi v prostor. Zadeva postane nekoliko bolj moteča za stanovalce, če se to dogaja pre pogosto in zatorej ljudje dobijo občutek, da "levica ne ve, kaj dela desnica". Za tako početje seveda niso imuni niti Sevničani, zatorej je prisluhnil glasu ljudstva tudi sevniški ljudski (SLS) občinski svetnik Tine Zupančič. Pohvalil je novo ureditev in podobo Glavnega trga, hkrati pa izrazil bojazn, da bi s ponovnimi deli izničili lepo podobo. Zupančič je zato predlagal, naj strokovna služba na občini pripravi akt, ki bo časovno in finančno predvidel, kdaj naj bi potekala kakšna dela. Robert Kaše iz Perčičevega oddelka za okolje in prostor je pojasnil, da so občinarji imeli lani pred začetkom del sestanek z vsemi upravljavci komunalnih vodov in naprav. Dogovorili so se, da novih pločnikov ne bodo prekopavali vsaj naslednjih 5 let

JURČEK V SIMERTU - Na trdni kmetiji Gančevih v Simertu (na hišni številki piše Jablanica 10), to je v enem izmed številnih zaselkov in samotnih domačij razloženega naselja vrh razglednega razvodnega slemena med Mirnsko dolino na jugu in dolino, je gospodinja Marija 12. maja našla 40 dag težkega, zdravega jurčka (na posnetku ga drži 9-letni sin Klemen). Gospodar Polde, ki nas je poklical je spomnil na rek, da "Primož golobaje seje", to je 9. junija, še bolj običajno je, da nastopi sezona za gobarje šele 13. junija, na Antonov god. (Foto: P. P.)

Na Ostrešju jim je streha vodovod

Grmova družina z Ostrešja nad Sevnico bi si rada zagotovila vodo iz vodovoda - Konec upov za hišni vodovod - "Če ni črpalke, jo bomo kupili mi" - Bolezen in kapnica

OSTREŠJE - Grmova družina z Ostrešja nad Sevnico bi si rada zagotovila vodo iz vodovoda, vendar ji to dozdaj še ni uspelo kljub več poskusom. Ali bo tudi letošnje poletje pri Grmovih minilo v znamenju vodnjaka? Še huje bo, če bo sušno poletje.

V preteklosti sta Darja in Jože Grm dala kopati za svoj vodovod nedaleč od hiše. Morala sta ustaviti delo, ker je nižje ležeča vas presodila, da bi omenjeno Grmovo zajetje, če bi delovalo, vzelo vodo tej vasi.

Potlej sta Grmova poskusila pridobiti vodo iz sevnškega vodovoda. Kot so ju poučili, je v omejenem vodovodu vgrajena neustrezna črpalka, ki ne bi mogla poganjati vode gor do Grmova domačije. "Taka črpalka se da kupiti v Mariboru. Če zdaj ni take črpalke v vodotoku, smo jo pripravljeno kupiti sami, da bi le imeli vodo. Za zdaj ni še nič iz vsega tega, kar počnemo. Čakamo na odgovor z občine, saj smo vendar

PRI GRMOVIH - Dva od 5-članske družine, ki preživljata mladost na sicer lepi planini, vendar ob 10.000-litrskem vodnjaku. Kako visoko lahko sežeta ta poganjka, če pijeta kapnico, sicer pomešano z neoporečno vodo, ki jo pripelje cisterna? Odgovorov v tej zgodbi je lahko več. Eden je tudi ta, da se bo Grmova družina iz hiše na Ostrešju mogoče celo odselila kam v dolino, kjer je voda, kot pravi Darja. Tak razplet se zdi ob pogledu na novo prostorno hišo z veliko novo streho malo verjeten, pa vendar možen. (Foto: L. M.)

priljubljeni plačati. Ne prosimo ničesar zastonj. Zdaj imamo pripravljeno denar, 500 tisoč tolarjev takoj," pravi Grmova.

Grmova 5-članska družina je doslej računala tudi s tem, da bi njeno stanovanje priključili na vodovod za vas Lamperče. Upanje se je izjalovilo, tokrat ne zaradi tehničnih posebnosti vodovoda, ampak, kot pravi Grmova, ker ljudje ne dajo vode, češ da Grmova hiša ni sodelovala, ko so gradili lamperški vodovod. "Kako naj bi bili mi takrat pri gradnji, ko pa smo se šele pozneje priselili sem, kjer živimo? Ko so delali vodovod, je bila naša stara hiša prazna," pojasnjujeta Grmova. Boj Grmovih za vodo bi bil

KDOR TAKOJ DA, DVAKRAT DA

IVANČNA GORICA - Ivanška občina je med prvimi priskočila na pomoč prizadetim v Posočju. Apartma, ki ga ima v Kaninski vasi, je za določen čas z vso opremo oddala občini Bovec in se odrekla najemnin. Zalostno je, da se jih je od približno 250 lastnikov tamkajšnjih apartmajev menda zelo malo odločilo podobno. Toda če kdaj, v takih primerih, kot je potres, gotovo velja, da kdor takoj da, dvakrat da.

KONCERT DRUŽINSKEGA TRIA NOVINA V DOBRNIČU

DOBRNIČ - Humanitarno društvo M & V Novina priredi dobrodelni koncert Družinskega tria Novina pod geslom "Samo življenje je za druge je vredno življenja", ki bo v soboto, 30. maja, ob 20.30 v kulturnem domu v Dobrničju. Vstopnice bodo na voljo uro pred predstavo. Zbrani denar bo namenjen bolnim otrokom.

Krjavljeve iskricke

ZUPAN IN KRJAVLJE Ivanški LDS-ovci so mnenja je pri predlogu o generalu L. Ambrožiču Novljanu za častni občana šlo za nepotrebnost strahovite občine Ivančna Gorica, svetnikov je glasovalo za, peti, ti, preostali pa so se vzdrgli. Seveda je pred tem bila vroča prava, celo med samimi LDS-ovci. Igor Bončina se je z županu Lampretu, da bi priznal, je dali človeku, ki ni za naravno spravo. Župan pa se je za generala zavzel tudi kot sošolec. Nega televizijskega urednika novinarja Lada Ambrožiča, ki ker je njegov oče igral v amaterskem gledališču skupaj z generalom - Lampretov oče je bil K. velj, Ambrožič pa Deseti brat. gument, ni kaj!

NEKATERI PREMLADI Na Bončinovo nasprotovanje general Ambrožič ni primeren častnega občana, ker je protirodni spravi, je predsednik misije za vprašanja, volitve, novinarja in priznanja Nikolaj javec (SDS) povedal zelo stavno: "Nekateri svetniki so premladi, da bi lahko danes vorili o stvareh, ki jih niso oveli. To so tisti, rojeni po 1945. Če ima kdo kaj proti njim naj ga prijavi." Ja, biti močito ni vedno prednost.

Trebanjske iveri

VODA IN VINO - Slovesni vzdušje ob nedavni otvoritvi vodovoda v Mokronogu se še čisto poleglo. Še zmeraj je pripravljeno povedati, da je Mokronog že zaradi imena dočakal vodovod, torej boljše vodne nogami v vodi. O vseh drugih tekočih zadevah lokalna zgozovina uradno molči. Sodeč mnogih krajevskih dogodkih v vinu, pa bi bili domačini pripravljeni dočakati vodovod tudi nogami v zlahtni kapljici.

POLITIČNO - V trebanjskem občinskem svetu demokracija okrnjena. To, česar ni, namreč more biti okrnjeno.

GRADŠKRLJEVO - Grad so bili od nekdanj polni čudni pojavov in stvari in je v praviloma tudi strašilo. Vse bolj ali manj velja tudi za grad Škrljevo. Nikjer na svetu verjetni posušenih in hkrati mokrih podgan, v škriljevskem gradu ljubiteljem omenjenih živali voljo še nekaj prav takih primerkov. Če so v gradu nekakšne živalce, v njem ni več pravih graščakov. Starodavni so ga pustili, in sicer paš, ker je do nevedno njihov razbiti osebni avtomobil zapuščen in zaraščeno grajskimi vrati. Novodobnih graščakov ni, ker jih nekdanja trebanjska in državna oblast ni spustila noter. Da ne bo grad na prostoru stoletja tako zapuščen zavrnjen, bi v njem mogoče lahko uredili spominsko sobo veljaku, ki so do zdaj zapravili ponujeno priložnosti za obnovo starodavnih zgradbe.

Sevniški paberki

PONOVITEV - Sevničani okoličani, ki so v teh dneh slab razpoloženi, ker zaradi dežja ni šli gledat nedavne srednješolske modne revije v gradu in so tako prikrajšani za mnoge lepe linije dobivajo tolažbo. Srednja šola Sevnice bo dogodek v istem obliju ponovila 19. junija. Nekaj naj počakajo.

HOČEJO, NOČEJO - Za različno delo, ki ga ponujajo in precej dobro plačajo posamezniki podjetja v širši okolici Sevnice, rajše poprimojo srednješolske, še bolj izobraženi ljudje, kot tisti, ki imajo osnovnošolsko nekoliko nižjo izobrazbo. Slednjim se menda - tako kaže - finančno delo enostavno gabi. Ker neredki od teh preživljajo pridobne muke tudi ob knjigi in so je zadeva pač zelo zapletena.

MOTORIZIRANI MEŠČANI - Motoristi, ki drvijo skozi Sevnico, očitno kar dobro vedo, kdaj lahko prisitnejo na plin, njih bodo slišali najstnice in najstniki in da jih ne bodo ustavili policisti. Da ne bo napačnega razumevanja: to je kritika motoristov, ne policije. Motoristi zdvijajo po mestu, policija pa moti skrbeti najmanj za celo občino. Ni ji lahko.

Kdo bo sčaral vsem všečen proračun?

Skupina svetnikov županu očita, da vsiljuje "tak predlog proračuna, ki bi ob sprejetju povzročil popoln razpad financ občine in ogromne obremenitve v naslednjih letih"

KRŠKO - Svetniki občine Krško so spet pred pomembno nalogo - pred sprejetjem občinskega proračuna, predlog katerega je s 3,3 milijardi dolarjev letos tako visok kot še nikoli doslej. Predlog so svetniki obravnavali tudi na zadnji seji - ta je trajala skoraj 7 ur, sejnino pa bodo svetniki na predlog svetnika Jožeta Cemiča (SKD) namenili za odpravo škode po potresu v Posočju - dali 60 amandmajev, vrednih približno 300 milijonov tolarjev, županu občine Danilu Siterju pa so naložili zahtevno nalogo: v desetih dneh mora pripraviti tak nov predlog, ki bo od prvotnega kljub številnim amandmajem manjši še za dodatnih 300 milijonov tolarjev.

Kot je v uvodu dejal župan Danilo Siter, je 3,3 milijarde tolarjev v letošnjem letu realno pričakovani prihodek občine. V nasprotju s tem je skupina 11 svetnikov podpisala posebno izjavo, v kateri zahtevajo nižji proračun in opozarjajo na vsakoletne neuravnotežene proračune, ki so, kot so zapisali, "posledica popolnega ignoriranja in neupoštevanja strokovnih podlag in predpisanih normativov pri zaposlovanju v občinski upravi, vlaganjih v družbene

dejavnosti, komunalno infrastrukturo in intervencijah v gospodarstvu".

Podpisniki so opozorili, da v zadnjih treh letih (1995 - 1997) ni bilo izvedenih za 1,44 milijarde v proračunu sicer načrtovanih del. Po mnenju podpisnikov je tudi realen sklep, ki so ga sprejeli svetniki pri obravnavi osnutka proračuna za leto 1998, da se letošnji proračun na prihodkovni in odhodkovni strani poveča največ za 10 odstotkov glede na realizacijo

lanskega proračuna. "Letošnji predlog proračuna, ki ga svetlo predlaga župan, predstavlja neverjetnih 50 odstotkov 3-letne skupno dosežene realizacije! Kljub strokovno pripravljenim analizam proračunskih prilivov in

Tako je župan pred zahtevno, za mnoge celo nelogično in nemogočo nalogo: pripraviti dovolj nizke proračun, ki pa bo vseboval številne predloge vseh proračunskih porabnikov. V nasprotnem primeru bo ogenj v strehi.

porabe in jasnim kazalcem obstoječih možnosti župan vsiljuje tak predlog proračuna, ki bi ob sprejetju povzročil popoln razpad javnih financ občine in ogromne finančne obremenitve v naslednjih letih," pravijo podpisniki.

T. GAZVODA

Janku Plestenjaku veliki znak občine Krško

Podelitev 4. junija

KRŠKO - Ob občinskem prazniku občine Krško bo občinski svet na slavnostni seji, ki bo 4. junija, podelil občinska priznanja za leto 1998. Veliki znak občine Krško bo za 40-letno pedagoško in družbeno delo v občini Krško dobil prof. Janez Plestenjak, ki je s svojim dolgoletnim delom močno zaznamoval in obogatil delovanje srednje šole v Krškem, saj je bil prisoten pri njenem razvoju skoraj od začetka, ko je leta 1958 prišel iz Ljubljane, do svoje upokojitve. Bil je ugleden in cenjen pedagoški delavec, ki je nekaj časa poučeval tudi v gimnaziji Brežice, bil je tudi pedagoški svetovalec za slovenski jezik in književnost ter ravnatelj srednje šole v Krškem.

Znak občine Krško bosta prejeli Jožica Mikulanc za delo s starostniki in prispevek pri dokončanju Doma starejših občanov Krško in Mihaela Dornik za dolgoletno humanitarno delo za dobro ljudi v svojem kraju in občini. Občinski svet bo podelil še 4 priznanja občine. Dobili jih bodo: Jožica Vrtačnik - Lorber za uspešno predstavitev življenja in dela Vladimira Štovička, Ludvik Žagar za prispevek k ohranjanju naravne in kulturne dediščine ter Gasilsko društvo Dolenja vas in Čebelarstvo Dolenja vas pri Krškem, oboji ob 70-letnici aktivnega delovanja.

T. G.

DOM JLA, DOM, KDO BI VEDEL KAKO

BREŽICE - Nič ne kaže, da bi brežiška stavba, ki še zmeraj nosi neslavno ime Dom JLA, kmalu dobila nov naziv. Svetnik in podžupan Tone Zorko je na ponedeljkovem nadaljevanju prekinjene 39. seje občinskega sveta priznal, da so za tako stanje stavbe krivi vsi občinski svetniki. Temu je nasprotoval Miha Škrlec, vendar je z imenom ostalo po starem. Župan je predlagal komisijo za preimenovanje Doma JLA in ob tem rekel, da bodo novo ime lahko določili šele potem, ko bo jasno, kaj vse se bo dogajalo v stavbi. Ker so svetniki odločili, da bodo prihodnji mladinski center namesto v starih zaporih uredili raje v omenjenem domu, se bo te stavbe mogoče prijelo ime Mladinski dom. To spet ne bo najbolj posrečeno. Na stenah zgradbe so namreč grafiti, ki pa niso nič "mladi", ampak starejšega datuma.

SAFETI IN JANEZI

KRŠKO - Svetnika Jožeta Tomažina je na prejšnji seji občinskega sveta zanimalo, zakaj mora naš državljan podreti 14 metrov zidu, ker je prekoračil dovoljene meje širitve za 15 cm. Dobil je uradni odgovor, da inšpekcijske službe poskrbijo za tiste, ki ne upoštevajo predpisanih pogojev, lastnik pa mora poseg v prostor legalizirati ali vrniti v prejšnje stanje. Njegovi pomisleki o gradnji v Kerinovem grmu, Asfaltni bazi in še kje očitno niso upravičeni, saj je v naši državi že tako, da "za Pera, Safeta in Azima veljajo ista pravila kot za Janeza, Micko in Jožeta".

• **Upor proti okupatorju je že napisana knjiga. Lahko jo prebramo in ocenjujemo vsak po svoje, vendar samo še kot bralci in ne kot avtorji. (Zlobec)**

SPODAJ NAJ BI BIL KONTEJNER - Krajane Kostanjevice jezi, ko se pri pokopališču v kontejnerju v hipu nabere cel kup smeti. To sicer ne bi bilo tako sporno, če ne bi teh smeti tako redko odvažali. Pravijo, da je težava v denarju, a dejstvo je, da se po poti mimo pokopališča do kostanjeviške jame vozi vse več turistov, ki lahko že med potjo občudujejo "znamenitosti" kraja.

ŠE "NAJ" TRGOVEC

V zadnjem času so vse bolj priljubljeni različni izbori za "naj" meščana, "naj" zdravnik in podobno. Tako sem prišla na misel, da bi izbrali tudi "naj" trgovca. Pri nas v Šentjerneju je trgovina, ki jo vsi imenujemo "kmetijska", v njej pa dobi vse, kar potrebujemo za kmetijstvo. Poleg dobre ponudbe so pohvale vredni tudi prijazni trgovci, med njimi pa je Sandi, ki ga pozna cela šentjernejska dolina. Vedno je pripravljen ljubeznivo postreči vsakega kupca in mu ni nikoli težko naložiti vreče gnoja ali česa drugega. On bi si že zaslužil naziv "naj" trgovec.

E. L.

DAROVANJE KRVI

KRŠKO - Območno združenje Rdečega križa Krško bo organiziralo redno letno darovanje krvi. Darovanje bo v torek, 2. junija, v Leskovcu v osnovni šoli od 10. do 16. ure, dan pozneje v Krškem v OŠ dr. Mihajla Rostoharja od 7. do 13. ure, 4. junija na Senovem v osnovni šoli od 7. do 13. ure in 5. junija v Kostanjevici v osnovni šoli od 8. do 12. ure.

• **Zagreb je dal Krki več strokovnjakov kot Ljubljana. (Kovačič)**

• **Zaradi dvomov v "pridobitve" kapitalizma se še sam čedalje bolj nagibam k marksizmu. (Mencinger)**

OBNOVA SE JE ZAČELA - Kostanjeviški otok je pred dnevi postal veliko gradbišče. Obnova otoka, vredna kar 260 milijonov tolarjev, od katerih dve tretjini prispeva občina, ostalo pa država, naj bi bila končana v dveh letih. V tem času bo urejana vsa podtalna infrastruktura, cesta bo dobila novo prevleko, del pa bo tlakovan oziroma popločen. Tako je sedaj za ves promet zaprta Ulica talcev, ko bodo dela na tej končana, pa se bodo delavci Kostaka lotili Oražnovce ulice. Na sliki: globoko razkopana Ulica talcev. (Foto: T. G.)

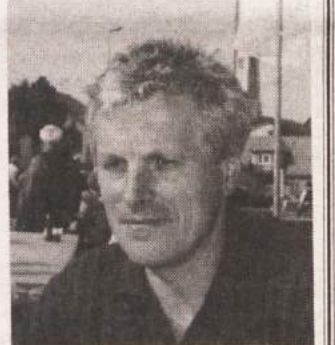
Veliko kilometrov do prve telovadnice

Rekreacija zunaj mesta

ZDOLE - Vaški prazniki ponavadi zaposlijo posameznike in organizacije, ki so pripravljene delati. Tako je bilo očitno tudi na nedavnem jurjevanju na Zdolah, saj so na prireditvenem prostoru skrbeli za sto in še eno malenkost domala mnogi lokalni zanesenjaki, če tako imenujemo gasilce, kulturnike, novinarje in urednike, športnike, kmete in še mnoge druge. Med domačini, ki so jim poiskali ob jurjevanju zadolžitev in ki smo jih ob tem dogodku na Zdolah srečali sredi dela, je bil Zvonko Planinc, predsednik Športnega društva Zdole.

Tako kot vaški prazniki tudi stalno delovanje vaškega športnega društva zaposli delavoljne simpatizerje. Po Planincem bi v prihodnosti društvo močno vpeti v gradnjo večnamenskega športnega igrišča na Zdolah, saj so kot eno prednostnih nalog zapisali njegovo asfaltiranje. Zagnancem bi podvig uspel, če bi bilo vreme ugodnejše, a zaradi izdatnega dežja ob pogovoru s predsednikom še ni bilo asfalta.

Mogoče bo društvo veselo

Zvonko Planinc

obilnih padavin pozimi, saj ureja smučarski skakalni center na Zdolah, v okviru katerega že delujeta dve skakalnici. "Skakali bomo, če bo sneg. Sicer imamo v načrtu tudi umetno zasneževanje, saj je voda 200 metrov stran. Za tako središče so lepe možnosti," pravi Planinc.

Športno društvo Zdole sruje načrte za vse letne čase z mislijo, da z organiziranim športom in rekreacijo lahko med drugim koristno zaposlijo mladostnike, od katerih bi se drugače mnogi verjetno dolgočasili. Vendar tovrstnim željam društva striže peruti preprosta resnica, ki je po Planincem v besedah taka: "Če hočemo igrati mali nogomet pod stroho, moramo v najbližjo športno dvorano veliko kilometrov daleč."

M. LUZAR

ŠIŠKO STEKLARSTVO s.p.

Podbevškova 3, Novo mesto

objavlja prosti delovni mesti:

2 delavca za priučitev za delo v steklarstvu zaželjena je končana poklicna šola lesne ali kovinarske stroke

Prijave sprejemamo 8 dni po objavi na gornjem naslovu.

GOSPODARSTVO

DAN TAJNIC

PORTOROŽ - Več kot 500 tajnic se je minuli teden udeležilo strokovnega izpopolnjevanja tajnic, ki ga pripravlja založniška skupina Gospodarski vestnik. Na letošnjem srečanju so na pobudo Zveze klubov tajnic in revije Tajnica razglasili 21. maj za dan tajnic Slovenije, da bi tako opozorili na poklic, ki ga pri nas opravlja 16.000 oseb.

NOVA ASTRA

BREŽICE - V prodajnih salonih Kruno v Brežicah, Novem mestu in v Trebnjem so od minulega petka do nedelje odprli vrata ljubiteljem Oplovljivih avtomobilov. Ti so lahko spoznali in na testni vožnji nato še preizkusili nov tip vozila astra.

PROJEKT ŽIVI DALJE

NOVO MESTO - V tork je odobor projekta Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine obravnaval osnutek označevanja poti, se pogovoril o izobraževanju za potrebe projekta, obravnaval analizo strokovnega izleta po tej poti in predlog vključevanja novih vsebin v projekt. Beseda je tekla tudi o članstvu v informacijski mreži Centra za promocijo turizma Slovenije.

POSLOVNO SREČANJE V KARLOVCU

NOVO MESTO - Območna gospodarska zbornica Novo mesto in Zupanijska komora Karlovac organizirata v petek, 12. junija že 2. srečanje slovenskih in hrvaških podjetij v prostorih zbornice v Karlovcu. Podjetja, ki se zanimajo za sodelovanje s hrvaškimi partnerji, se lahko o poslovnem srečanju zanimajo pri novomeški zbornici (g. Cvelbar, 322-185 ali 322-182).

Zapisana smrti?

V drugem delu prenovitve plačilnih sistemov v Sloveniji (po prenosu bančnih rezerv in računov bank na Banko Slovenije) naj bi tudi podjetja prenesla ziro račune na banke. Ko bodo te prevzele zadnji račun, kar naj bi se zgodilo leta 2001, bodo agencije za plačilni promet odmrle. Samo v posavski in dolenjski podružnici se zaradi tega majo delovna mesta 165 ljudem. Nekateri od njih bodo morda potrebovali v bankah.

Prenos plačilnega prometa ima seveda prednosti in slabosti. Mnogi so zdaj že ugotovili - med njimi je tudi država ali vsaj ministarstvo za finance - da bi pogrešali redne statistične podatke na osnovi prometa, ki jih zdaj zbirajo agencije, in to lahko počnejo, ker ves plačilni promet poteka preko njih. Gre za informacije o plačilih, bonitetah in blokacijah ter za liste blokiranih, zbirna poročila o poslovanju regijskih gospodarstev in še kaj.

Prenos plačilnega prometa na banke je vprašljiv tudi zaradi stroškov; gre za 28 milijonov mark, ki jih je država že porabila za zadnje posodobitve plačilnega prometa. S tem je izgradila dokaj učinkovit sistem, ki omogoča tekoča plačila, komuniciranje, takojšnje vključevanje sredstev podjetij v sredstva banke in bankam vplete na račune depozentov.

Nekateri banke že izgrajujejo nove sisteme. Po nekaterih podatkih naj bi vse skupaj za izgradnjo potrebnih sistemov porabile 300 milijonov mark. Po tem sodeč, bi bilo mnogo cenejše, če bi pooblastile "ostanek" agencije, da s svojim sistemom opravlja zanje te storitve. Bankam je očitno pritek plačilnega prometa kar dobrodošel, zato ne kaže večjega zanimanja za dogovarjanje z agencijo. In gospodarstvo? Načeloma ni za spremembo in je zadovoljno s sedanji sistemom. Sicer pa, kdo pa danes še kaj vpraša gospodarstvo. B. D. G.

Italijanske mreže na Dolenjskem

Slovensko-italijanski projekt proučuje možnosti razvoja mrež malih podjetij v Sloveniji - Z ustanavljanjem mrež v lesarstvu naj bi začeli na širšem Dolenjskem - Pričakovanja in dvomi

NOVO MESTO - Italija je znana po industrijskih območjih, razvitih sistemih malih podjetij na enem območju. Nam najbližji je furlanski trikotnik stolov na območju treh vasi med Gorico in Vidmom, kjer deluje več kot 1200 podjetij, povezanih z izdelavo stolov: lesenih, plastičnih, kovinskih. Skupaj z nekaj večjimi podjetji zaposlujejo kar 10.000 oseb, ki na leto naredijo 50 milijonov ali tretjino vse svetovne proizvodnje stolov. Tako letno ustvarijo 2 milijardi mark prometa, kar je desetina slovenskega bruto proizvoda. Vsako leto nastane tam okrog 40 novih podjetij. "Ali bi se dalo podobne mreže malih podjetij razplesti tudi v Sloveniji?" so se spraševali slovenski in italijanski avtorji posebne študije.

Nedavno so o tem v organizaciji novomeškega Podjetniškega centra govorili s predstavniki občin Dolenjske, Bele krajine in Kočevskega ter z deseterico mizarjev. Projekt, ki ga na slovenski strani vodi nekaj zasebnih podjetij, naj bi finančno podprlo tudi Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem.

Avtorji študije ugotavljajo, da bi v Sloveniji veljalo poskusiti z

- Podjetniki naj bi na začetku izdelovali najenostavnejše elemente, vendar bi uspešnejši pozneje razvili izdelavo zahtevnejših in tako povečali svoje službe. Nastanek mreže je nujen tudi zato, da bi projekt postal zanimiv za mednarodne ustanove in za morebitno sofinanciranje takega regionalnega razvoja. Vodja slovenskega dela projekta mag. Boris Mrak poudarja, da virov sredstev ni malo. Osnovna naloga je zdaj poiskati začetna podjetja in jih usposabljeti, jim ponuditi pomoč in informacije. Po besedah Jakoba Andoljška iz podjetja Ancon na Dolenjskem že obstaja nekaj podobnih povezav podjetij, ki dokazujejo, da se marsikaj da narediti, vendar sta potrebna miselni preskok in dobra organizacija. Uspeh projekta bo že, če bo vlada priznala omenjeni širši regiji prednosti na področju lesarstva.

razvojem mrež malih podjetij na področju lesarstva, saj ima država tu tradicijo, dovolj obnovljivih surovin, je blizu Italiji, s katero bi lahko navezala prve vezi, ter ima dokaj usposobljeno in ceneno delovno silo. Študija je za najprimernejše območje izbrala širšo Do-

lenjsko (z Belo krajino in ribniško-kočevskim koncem).

V študiji so ugotavljali, kako delujejo podjetniške mreže v Itali-

O PROJEKTU MREŽ

Direktor Sklada za regionalni razvoj Bojan Dejak o projektu mrež malih podjetij v Sloveniji pravi: "Zdaj je na

Bojan Dejak

vrsti naslednja stopnja v projektu, ki obeta sodelovanje z italijansko industrijo in v poznejšem obdobju tudi razvoj dejavnosti v Sloveniji. Pomembno je zlasti, da je projekt zasnovan na regionalnem pristopu, saj Evropska skupnost, program Phare in drugi viri sofinanciranja podpirajo v prvi vrsti take projekte.

S pomočjo tega projekta bomo dobili pregled proizvodnih zmoglosti tega območja, vemo, da je lesna industrija tu na visoki ravni. Na koncu naj bi dobili katalog investicijskih projektov, ki jih lahko ponudimo. Potem ko je že kazalo, da projekt v naši državi ne bo deležen podpore, zdaj kaže dobro, in mislim, da bomo lahko že v tem in naslednjem letu pridobili nekaj sredstev zanj."

USPOSABLJANJE ZA GRADBENIŠTVO

SEVNICA - Trenutno posavsko gradbeništvo potrebuje okrog 30 delavcev, vendar velikega povpraševanja po tem delu ni. Upajo, da bo kaj boljše konec meseca, ko bo 23 kandidatov končalo usposabljanje za delo v gradbeništvu. Organizirata ga območna enota Zavoda za zaposlovanje Sevnica in sodelovanju z Gradbeno šolo iz Ljubljane, ki skrbi za teoretična znanja, medtem ko kandidati praktičnih del učijo pri gradbincih.

ZNANJE JIH NE ZANIMA

NOVO MESTO - Šolski center Novo mesto je razpisal tudi šolanje po dualnem (vajenskem) sistemu za avtokleparje ter zidarje in tesarje, a kot pravijo v območni enoti Zavoda za zaposlovanje, prijavi ni. Da bi zmanjšali poklicno neskladje pri povpraševanju po delavcih, so ponudili posebne programe izobraževanja za mlade do 26 let, ki nimajo končane osnovne ali srednje šole. Zanimanja zanj je malo, saj pride na razgovor samo tretjina vseh povabljenih brezposelnih mladeničev in mladenk.

LEKARNA STRAŽA zaposli diplomirane inženirje farmacije z opravljenim strokovnim izpitom. Informacije na 068/84-199.

NAŠE STRANKE ZAKURIJO SVOJE KUPCE!

Za delo s stalnimi in novimi strankami iščemo omejeno število samostojnih komercialistov.

Cenjene kandidate vabimo na obisk naše poslovne stavbe na Vošnjakovi 7/B v Ljubljani. Informacije: tel. 061/1321-405.

ji, kakšno je njihovo povpraševanje po materialih in zanimanje za sodelovanje s Slovenijo. Zdaj bi bilo treba storiti korak dalje: na širšem Dolenjskem najti nekaj začetnih podjetij, ki bi začela razpletati mreže ter učila in organizirala druge. Začetni podjetniki bi organizirali nove celice, podjetja, ki so veliko manjša od njihovoga. Ta bi se ukvarjala z enostavno proizvodnjo, ki naj bi se začela kar v lopah ali garažah.

Vsako od teh podjetij dobavlja podjetju začetniku elemente, ta pa je v stiku s tržiščem, išče povpraševanje, skrbi za ponudbo in razporeda delo v mreži, za kar je seveda plačan. V času elektroničnega bi lahko bile mreže elektronsko povezane (načrti, mere, kakovost po računalniku). Za izdelavo enostavnih elementov ne bi bile potrebne velike naložbe, zato bi bilo najugodnejše za bodočega podjetnika, da denar zbere sam (brez neugodnih kreditov).

Domači mizarji o takojšnjem uspehu projekta dvomijo. Nekateri med njimi so že bili v Italiji in vedo, kako delajo v znanem trikotniku - v lopah in garažah! "Pri nas," pravijo, "bi tako dejavnost takoj zaprl. V Sloveniji porabi najmanjši podjetnik, preden začne, samo za formalnosti 30.000 mark!" B. DUŠIČ GORNIK

ISO 9001 ZA ŽELEZNICO

LJUBLJANA - Tiste, ki potujejo z vlaki ali uporabljajo železniške trole za prevoz tovora, pa tudi vse druge državljanke (Slovenske železnice so namreč državne) bo razveselila novica, da bo ta družba v tork, 2. junija, prejela certifikat kakovosti ISO 9001.

NA RUŠEVINAH NASTAJA NOVO - V novomeškem Bršljinu, ki je bil prej postaja trgovski center dolenjske metropole, je sredi maja začelo nastajati nekaj starih zgradb. Gradbeni delavci in stroji so jih "pospravili", bi naredili mesto novemu. Tokrat bo v razvoj trgovskega centra na Dolenjskem vlagal Spar, ki očitno ocenjuje, da ima nekaj prednosti pred številnimi konkurenčnimi centri. (Foto: B. D. G.)

BORZNI KOMENTAR

Kdo pozna poštarja?

Mrtvilo v trgovanju - Zvezda sivega trga so Telekomove delnice, še privlačnejši je notranji odkup

Slabi in predvsem nezanimivi dnevi se na Ljubljanski borzi nadaljujejo tudi v 2. polovici maja. Obseg trgovanja nikakor ne more preseči meje 200 milijonov tolarjev na dan, borzni indeks SBI, ki na svoj način odraža povprečno gibanje tečajev najpomembnejših delnic, pa se čedalje bolj približuje vrednosti 1.600 tolarjev. Z delnicami Krke se je tako trgovalo po ceni okrog 31.000, Petrola po 21.000, Mercatorja po 4.500, Intereurope po 1.500, SKB po 1.930 in Lisce po 605 tolarjev. Samo delnice Leka ostajajo pri tečaju okrog 49.000 tolarjev, k čemur verjetno prispevajo strateški nakupi ene ali dveh borznih hiš.

Tuji so od 1. do 20. maja na naši borzi kupili za 4,1 milijona mark delnic, domači investitorji pa se še vedno raje zadržujejo na svem trgu. Tu so se cene prejšnji teden zaradi padcev tečajev na borzi začasno nekoliko znižale, a jih je konkurenca kupcev kmalu vrnila na stare ravni. Trenutno so največji hit sivega trga Telekomove delnice, za katere se odkupne cene gibljejo med 17.000

Svetuje

Urad za varstvo potrošnikov Pomembna vprašanja finančne narave pri opravljanju zasebne zdravstvene dejavnosti (izstavljanje in shranjevanje računov, finančno poslovanje) niso rešena v zakonu niti pravilnikih o opravljanju takih dejavnosti. Iz določila v zakonu o zdravstveni dejavnosti da ima vsako pravico zahtevati obrazložitev računa za zdravstvene storitve, pa vključno vsemu izhaja, da izstavljanje računa obvezna.

Če ima zavarovani osebi zobozdravnik, ki je zaposlen v zdravstvenem zavodu, odgovarja ta zavod, lahko tudi neposredno zobozdravnik. Če ima zobozdravnik pogodbo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje, potem oškodovani zavarovani osebi odgovarja le-ta. Oškodniški terjatev za povročeno škodo zastara v treh oziroma najpozneje v petih letih po nastanku škodi.

Za škodo, ki jo povzroči zavarovani osebi zobozdravnik, ki je zaposlen v zdravstvenem zavodu, odgovarja ta zavod, lahko tudi neposredno zobozdravnik. Če ima zobozdravnik pogodbo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje, potem oškodovani zavarovani osebi odgovarja le-ta. Oškodniški terjatev za povročeno škodo zastara v treh oziroma najpozneje v petih letih po nastanku škodi.

Novotehna spet načrtuje dobiček

Skupaj z Merkurjem odprla sodoben trgovski center v Bršljino - Skoraj v celoti pokrila izgubo - Še naprej odprodaja odvečno premoženje - Merkur je 51-odst. lastnik Novotehne

NOVO MESTO - V soboto je bila v Kočevarjevi ulici v Bršljino otvoritev Trgovskega centra Merkur. Delniška družba Merkur in njeno povezano podjetje Novotehna, d.d., sta v manj kot letu uspela v bivšem Pionirjevem kompleksu odpreti velik in sodoben trgovski center s široko ponudbo izdelkov za dom in gospodinjstvo, kot tudi za domače mojstre, obrtnike in podjetnike. Tu bo poleg tudi sedež Novotehne.

Da je to velika pridobitev za ta del Novega mesta, je poudaril tudi novomeški župan Franci Konecilijski. Merkurjevemu trgovskemu centru naj bi se v kratkem pridružil še Spar, McDonalds in drugi. Direktor Novotehne Spaso Milović je na otvoritvi izrazil željo, da bi temu sledila tudi gradnja infrastrukture, zgraditi je namreč treba povezovalno cesto med Ljubljansko in Kočevarjevo cesto.

Trgovski center v Bršljino je 30. v verigi Merkurjevih centrov in prodajaln po Sloveniji in prvi, ki ga je Merkur odprl s povezanim podjetjem, to je skupaj z Novotehno. Novomeška Novotehna, ki se ukvarja s prodajo železninarskih izdelkov, avtomobilov in servisiranjem, deluje že od leta 1946. Vrhunec razvoja je dosegla konec 80. let, ko je 240 zaposlenih ustvarilo 60 milijonov tolarjev letnega prometa. Po letu 1991 se je podjetje zadolžilo in bilo slabo likvidno. Kriza se je stopnjevala in leta 1995 je Novotehna šla v prisilno poravnavo, ki so jo že uspešno končali, zmanjšala je dejavnosti, število zaposlenih in začela odprodajati premoženje. Še istega leta se je Novotehna kapitalsko povezala z Merkurjem iz Kranja in postala njegov največji franšizij. Sodelovanje z Merkurjem se je vsako leto povečevalo in lani je Merkur postal 51-odst. lastnik Novotehne. Danes je v Novotehni 86 zaposlenih, v lanskem letu so ustvarili 1.488 milijonov tolarjev od prodaje, kar je za 22 odst. več kot predlani. Direktor Novotehne

Spaso Milović je še povedal, da so izgubo skoraj v celoti pokrili, po dolgih letih pa prvič načrtujejo, da bodo letošnje poslovno leto zaključili z dobičkom. Še naprej bodo prodajali odvečno premoženje: na Rozmanovi ulici, v Kandiji in nekdanjo prodajalno gradbenega materiala v Bršljino, v mestu bodo obdržali le trgovino na Glavnem trgu.

Kranjski Merkur se je v več kot sto letih poslovanja razvil v največje slovensko trgovsko podjetje z železnino in tehničnimi izdelki, lani pa se je podjetje še dokapitaliziralo. Trgovina na debelo pred-

Z OTVORITVE TRGOVSKEGA CENTRA MERKUR - S prerezom traku so ga slovesno odprli (na sliki od leve proti desni): generalni direktor in predsednik uprave Merkurja Jakob Piskernik, novomeški župan Franci Konecilijski in direktor Novotehne Spaso Milović. Prodajne prostore so popestrili z razstavo izdelkov učencev OŠ Dragotin Kette in varovancev novomeškega Varnostno delovnega centra. Vodja trgovskega centra je Zdravko Dajčman. (Foto: J. D.)

stavlja največji del podjetja tako po obsegu prodaje kot po številu zaposlenih, s trgovino na drobno pa s trgovskimi centri in prodajalnami pokriva celo Slovenijo. Merkurjevo dejavnost dopolnjujejo tudi hčerinska podjetja v Nemčiji, Italiji, Avstriji, Makedoniji, Bosni in Hercegovini, na Hrvaškem, Poljskem in Češkem ter odvisni povezani podjetji Soča iz Kopra in Novotehna iz Novega mesta. Merkur posveča veliko pozornost tudi izboljšanju kakovosti, tako so pred štirimi leti pridobljeni certifikat ISO 9002 lani zamenjali s certifikatom ISO 9001. Lansko leto so imeli za 51.473 milijonov tolarjev prodaje, kar je skoraj 5 odst. več kot leto poprej, in dosegli 909 milijonov tolarjev čistega dobička, kar je dobro tretjino več kot leto poprej. J. DORNIŽ

Za koga sejem VINO v prihodnje?

Še jutri sejem VINO - Sejem in ljubljansko ocenjevanje še ugledna v svetu, toda bosta zmogla boj s konkurenco? - Drugod za takimi ocenjevanji stoji država

LJUBLJANA - Čeprav je bil ljubljanski sejem VINO še pred leti podobno veliki veselici, je v zadnjih letih dobil podoben strokovne prireditve. Na letošnjem sejmu, ki se je začel v ponedeljek in se zaključuje jutri, je postavil 119 stojnic, na katerih se predstavlja okrog 200 vinogradnikov, največ slovenskih.

V preteklem tednu je 36 mednarodno priznanih enologov v 6 komisijah ocenilo preko 1000 vzorcev vin, med njimi polovico slovenskih, kar govori o tem, da je ljubljansko ocenjevanje kljub strogemu ocenjevanju in malemu številu odličij še vedno zanimivo tudi za domače vinogradnike in vinarje. Ljubljansko ocenjevanje za zdaj ostaja med sedmimi največjimi v svetu in med štirimi najpomembnejšimi v Evropi, k njegovemu ugledu pa prispeva tudi pokroviteljstvo Mednarodnega urada za trto in vino.

Dr. Julij Nemanič, predsednik prezidija mednarodne komisije, je pred začetkom ocenjevanja vzorcev poudaril, da je ljubljanska medalja pomembna, ker so le tu

komisije res mednarodne (iz ene dežele le en degustator). Organizatorji ne bi smeli zaspiti ob doseženem, saj se je po letu 1990 v svetu pojavila vrsta drugih ocenjevanj, ki pridobivajo veljavo in hkrati zmanjšujejo zanimanje za sodelovanje na ljubljanskem sejmu. Poleg tega je treba vedeti, da si pridelovalci vin želijo nagrad v državi, ki je njihov pomemben trg. Za Slovenijo pa vemo, da za tuja vina ni odprta.

Dr. Nemanič še poudarja, da ljubljansko prireditve pripravljata Ljubljanski sejem in stroka, medtem ko je drugod organizator država. Vprašuje se, ali bo samo podjetniški interes lahko ohranil sloves ljubljanskega ocenjevanja in se uprli močni konkurenci. V

bojazni za usodo sejma se mu pridružuje tudi dr. Dušan Terčelj, ki meni, da si niti država niti stroka nista na jasnem, kako s sejmom v bodoče. "Delimo se doma, zato smo za boj s tujino šibki. Že čez mesec dni bo na Ptujsko drugo mednarodno ocenjevanje vin.

• Med 1177 ocenjenimi vinskimi vzorci iz 28 držav so priznani degustatorji izbrali štiri vina za šampione: v kategoriji belih suhih vin šardone iz Južnoafriške republike, med belimi mirmimi vini z ostankom sladkorja avstrijski laški rizling - jagodni izbor, med rdečimi argentinsko vino in med alkoholiziranimi madžarski tokaj. Za naziv šampiona sta se potegovali tudi dve slovenski vini - traminec Alojza Valdhuberja iz Svečine in šardone iz kleti VINO Brežice. Skupno so podelili še 6 velikih zlatih, 109 zlatih in 230 srebrnih medalj. Slovensko veliko zlato medaljo si je prislužil Hančikov renski rizling s kmetije Dobrovnik, ki je kot najbolje ocenjeno slovensko vino postalo tudi prvak Slovenije.

Tega si ne privoščijo niti države, ki so velike pridelovalke vin," je dejal dr. Terčelj.

Vinogradniki iz posavskega rajona sejma očitno ne vidijo kot priložnosti zase in za svojo dejavnost. Manjših vinogradnikov na sejmu ni, v hali A, kjer se predstavlja Poslovna skupnost za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije, pa sodelujejo velike kleti: Kmečka zadruga Krško, Mercator KZ Metlika in VINO Brežice ter Isteničeva Barbara International.

B. DUŠIČ GORNIK

Ureja: dr. Julij Nemanič

Zidaniški turizem?

Kako izkoristiti sožitje kulture in ekonomije?

Ker v Sloveniji ne pridelamo dovolj vina za lastne potrebe, ima Dolenjska možnost, ki jih do danes še ni izkoristila. Evropska zveza ne dovoljuje svojim članicam širitve vinogradov na nove površine. Pred Slovenijo je še nekaj let časa, da lahko s svobodno povečuje svoje vinograde. Dolenjski niti to ni nujno potrebno, saj predstavlja največji slovenski vinorodni okoliš; četudi ostane na istih površinah, samo da vinograde posodablja in napravi 500 ha tržnih, bo pridelek zadostoval za primerne zaloge in uspešno trženje v Sloveniji ter za izvoz.

V preteklosti se dolenjsko vino ni dovolj uveljavilo na trgu, ker ni bilo v Novem mestu zadržane kleti, ki bi tržila večje količine stekleničenega vina. Razdrobljenost pridelave vina in spontano trženje posameznikov ne omogoča danes ponudbe večjih količin vina z dolenjskim poreklom. Ali bo Dolenjska hotela in zmogla sprejeti ta izziv ter oblikovala manjše pridelovalne in tržne enote, ki bi vnovčevala večji delež pridelka, kot je bilo to do sedaj?

Zakon o vinu in drugih proizvodih iz grozdja in vina iz novembra 1997 (Ur. list št. 70 - 14.11.1997) v 4. členu navaja, da se z oznako priznana tradicionalno poimenovanje (PTP) označita vini teran in cviček. Pridelovalci tega vina pridobijo pravico do varstva oznake po tem zakonu in po predpisih o industrijski lastnini. Vini cviček in teran imata s takšno zakonsko zaščito določeno prednost pred vsemi ostalimi slovenskimi vini. Cviček je pridobil materialno več možnosti, kar bo pomagal obnovljati vinograde in

zagotavljati obstoj dolenjskih vinogradniških kmetij in vinarških zadrug.

Sožitje med kulturo in ekonomijo v vinogradništvu obstaja od nekdaj na Dolenjskem. Današnji človek spriču civilizacijske naglice in svoje izbirčnosti potrebuje hrano za svojo dušo in svojo sprostitve. Vinogradniške zidance, ki jih je na Dolenjskem in v Beli krajini glede na vinogradniške površine sorazmerno več kot kjerkoli v Sloveniji ali v svetu, in z njimi povezan način življenja ter rekreacije so tudi odraz naše navezanosti na trto, pa četudi so izzvale že prenekatero pomisleke in kritike o smotrnosti njihove gradnje. Ostaja vprašanje,

• Dolenjski vinorodni okoliš zajema območje na desni strani reke Save od Brega pri Litiji do Breganjščice, nato do Bregane in po vrhovih Gorjancev do kote 824, od tu po zračni črti do vasi Črmošnjice, Dvora, Smuka, Krke in Šmatna pri Litiji do reke Save. Ožji vinorodni okoliš so: Krško, Gorjanci, Novo mesto, Mokronog.

ali je denar vložen vanje bolj iz čustvenih kot gospodarnih nagibov. Zaenkrat imajo zidance vinogradnikov ljubiteljev predvsem rekreativno vlogo. Ali bodo njihovi potomci nadaljevali s tem načinom? Kakšna je lahko gospodarsko zanimiva in predvsem donosna izraba zidance v turističnem življenju regije? Vsekakor so zidance naša posebnost in jih kaže v tržnem gospodarstvu bolje vnovčiti. Zaenkrat še nimamo dovolj izdelane pravne osnove za natančno načrtovanje "zidaniškega turizma". Zgledi so v sosednji Avstriji.

dr. JULIJ NEMANIČ
(iz zbornika "10. Forum odličnosti in mojstrstva - Otočec 1998")

ŠE POSNETEK Z JUBILEJNEGA FORUMA - Na 10. Forumu odličnosti in mojstrstva na Otočcu je predsednik državnega zbora dr. Janez Podobnik izročil direktorju Danfossa Leopoldu Panjanu (v prvi vrsti drugi z leve) nagrado podjetju, ki je zaposlilo največ novih delavcev. V prvi vrsti je četiri z leve dr. Julij Nemanič, pisec današnjega prispevka v tej rubriki, sredi druge vrste pa stoji dr. Janez Gabrijelčič, glavni pobudnik in prireditelj odmevnega seminarja. (Foto: M. Klinc)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Dobro spanje vredno zlata

Spanje je lahko zdravo in sproščeno, le če je postelja dovolj udobna. Pomembna je dolžina postelje, da lahko zravnamo hrbtenico, če ležimo na hrbtu. Prava dolžina postelje naj bi bila 20 do 30 centimetrov večja od naše višine in najprimernejša širina do 95 centimetrov. Za dobro spanje sta poleg naštetega pomembna tudi vložek in vrsta njegovega polnila. Materiali, ki se uporabljajo za polnilo vložka, so lahko: bombaž, čista volna, konjska žima, kokosova vlakna, kamelja dlaka, lateks. Za posteljne vložke uporabljajo surov nebarvan bombaž. Njegove dobre lastnosti so v tem, da dobro zadržuje toploto, je zračen in dobro prevaja vlago. Čista volna, ki jo pridobivajo s striženjem ovac, je volumi-

nozen in zelo elastičen material, zračen, dober toplotni izolator in primeren predvsem za zimski čas. Konjska žima je kot živalsko vlakno zelo elastičen material, ki ima veliko vpojnost, tudi dobro zračnost in dobro oddaja vlago. Kokosova vlakna so rastlinskega izvora, so lahka, elastična, zračna in obstojna proti vlagi. Kamelja dlaka je najbolj podobna žimi, dobro prepušča zrak in vlago ter dober toplotni izolator. Zaradi svojih lastnosti je boljša od konjske žime.

Novije polnilo za posteljne vložke je lateks, ki ga pridobivajo iz soka drevesa gumijevca. To je mehka snov z veliko elastičnostjo in prepusta za zrak. Vložki iz pene ali lateksa se dobro prilagajajo prožnim podnožjem.

ZAKAJ NIMAJO KITAJSKEGA ZELJA?

KOČEVJE - V Kočevju na tržnici že več tednov prodajajo Suhokrajne razne sadike, med drugim tudi sadike različnega zelja oziroma zelenjadnic. Neki kupec jih je povprašal po sadikah kitajskega zelja, pa je dobil odgovor, da jih nimajo. Na vprašanje, zakaj jih nimajo, pa je bil odgovor: "Zatu, ker u Suhi kajni nej Kitajcu."

Z NOVOMESKE TRŽNICE

V ponedeljek so bile na novomeški tržnici naprodaj že prve češnje, ki so jih prodajali po 600 tolarjev kilogram. Jagode so prodajali po 300 tolarjev košarico ali 600 tolarjev kilogram, jabolka po 110 do 140, orehe po 800 do 1000, novi krompir po 200 do 300, šopek rdeče redkvice in mlade čebule po 100, česen po 600, fižol po 300 do 500, stari krompir po 80, špinačo po 200 merico, koleračo in koren po 200, šopek pehtrana po 250, radič in solato po 200, kozarec gozdnih jagod po 600, liter sadjevca po 800, kozarec meda od 800 do 900, stekleničko propolisa po 300 in jajca po 22 do 30 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 155 do 3 mesece starih prašičev, 55, starih 3 do 5 mesecev, in 15 starejših. Prvih so prodali 78 po 350 do 400, drugih 23 po 290 do 310, tretjih pa 5 po 230 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

STO LET KMETIJSKEGA INŠTITUTA

Kmetijstvo in okolje (2)

Dr. Dušan Plut: Regionalno politiko Slovenije je treba spremeniti

V prvi polovici devetdesetih let so se razvojne razlike med regijami Slovenije še povečale, nadaljuje se praznjenje prebivalstva in zaraščanje podeželskega prostora. Razmere postajajo vse bolj nevzdržne in v vse več negativnih posledicami za vso Slovenijo. Ob pridruženju Evropski uniji je potrebno predvsem upoštevati, da zaradi omejenega obsega zemljišč za kmetijsko pridelavo, razdrobljenosti posesti in omejenih dejavnikov podnebja, reliefa in lastnosti prsti naša kmetijska pridelava ob sedanjem načinu pridelovanja in trženja ne more biti konkurenčna kmetijsko bolj razvitim državam. Po nekaterih ocenah ima samo desetina naših kmetij možnosti, da zdrži konkurenco, preostalih 90 odst. pa bo prisiljeno iskati dohodek predvsem v raznovrstnosti in poudarjeni kakovosti ponudbe kmetijskih pridelkov, dopolnilnih in dodatnih dejavnosti ali pa bo propadlo.

K sreči obstajajo pri nas stvarne možnosti za razvoj naravi prijaznejših oblik kmetovanja, predelave pridelkov na kmetijah, priprave hrane po tradicionalnih postopkih za trg, prodaje na domu, turizmu in drugih dejavnostih, ki bodo šele skupaj lahko zagotavljale primeren dohodek prebivalcem na podeželju. Tako postaja (ostaja) ekološko kmetovanje eden od sestavnih delov ohranjanja in razvoja podeželja.

Ne glede na (ne)vstop v Evropsko zvezo (EU) je Slovenija zaradi lastnih strateških in narodnogospodarskih interesov prisiljena, da čimprej sprejme ter v praksi začne uveljavljati sonaravno zasnovan model regionalnega razvoja. Zaradi naravnogeografskih značilnosti slovenskega podeželja in izjemno pomembnega deleža kmetijstva v ohranjanju načetega ravnovesja med kmetijsko in gozdno pokrajino je nujen posepen premik k prepoznavanju in plačevanju večnamenske vloge kmetijstva in pridelovalcev hrane, zlasti pri ohranjanju kulturne pokrajine in poselitve. Slovenija lahko išče svoje mesto v Evropi predvsem v usmerjanju v vrhunsko pridelavo hrane, ki bo čim bliže standardom biološke pridelave. Regionalno in kmetijsko politiko Slovenije je treba preusmeriti tudi k različnim sonaravnim oblikam kmetovanja vključno z integrirano pridelavo hrane in biološkim kmetijstvom.

(Inž. M. L.)

Nekaterim le še zataji vest

Vinska vigred, na kateri si je tridnevni program ogledalo okrog 20 tisoč ljudi, minila brez večjih izgredov, čeprav je po grlih steklo na tisoče litrov vina

METLIKA - Največja belokranjska vinarsko-turistično-folklorna prireditev Vinska vigred je, kljub temu da so ji nekateri letos zaradi novega zakona o varnosti cestnega prometa napovedovali slabši obisk, dobro uspela.

Pri 11 šankih, na katerih je steklo na tisoče litrov vina, niso opazili, da bi zaradi prej omenjenega

zakona ljudje manj pili, res pa je, da so se drugače organizirali: bodisi da se je šofer "žrtvoval" in ni poskusil vinske kapljice ali pa so se odločili za posebni avtobus. Veliko je bilo tudi organiziranih skupin iz vse Slovenije, po ocenah pa se je v treh dneh na treh metliških trgih zvrstilo okrog 20.000 obiskovalcev.

Nekateri pa so zmotile kar preštevane stojnice s kramo medtem ko je bila ponudba, bodisi z belokranjskimi spominki ali opremo, ki bi prišla prav vinogradnikom in kletarjem, zgolj simbolična. Predsednik prireditvenega odbora Branko Matkovič je pojasnil, da so bili pripravljeni vsakemu, ki se je zanimal za predstavitev takšnih izdelkov, ponuditi stojnico za simbolično ceno, a jih večina očitno za to ni imela prevelikega interesa. Kramarji pa so

plačali mastno najemnino, kar je sicer pomemben vir dohodka prireditve, a bodo v prihodnje morali kljub temu razmisliti, ali bodo za ceno velike najemnine postavili na kocko ugled prireditve. Zgodilo se je tudi, da se pri nekaterih šankih niso držali cen na cenikih, za kar je po županovem mnenju krivo predvsem pomanjkanje zavesti, saj jim je bilo pomembnejše gosta oskubsti kot ga obdržati.

Kljub veliki množici ljudi pa se je 16. Vinska vigred končala brez večjih izgredov, če seveda odštejemo razbite kozarce. Kaže pa, da so bili na koncu vsi zadovoljni, in v Metliki se bodo že kmalu začeli pripravljati na naslednje vinarsko olimpiado, kot so prireditve poimenovali vinogradniki.

M. BEZEK-JAKŠE

5. OBČINSKO TEKMOVANJE KOSCEV

LUČARJEV KAL - Turistično društvo Grča - Lučarjev Kal bo pripravo v nedeljo, 31. maja, ob 13. uri 5. občinsko tekmovanje koscev. Pričakujejo rekordno število. Letos prireditelj skupaj z delavci Zavoda za gozdove Slovenije iz Zagradca prvič organizira tudi tekmovanje v sečnji z motorno žago.

KAJ PIŠEJO DRUGI

Zaorana je ledina

Sadjarski rizični sklad

Dandanes je naše sadjarstvo zaostalo, sadjarji pa revni in brez prave bodočnosti predvsem zaradi zgrešene kmetijske politike. Te besede Aleksandra Kravosa dokazujejo, da je skrajni čas, da se nekaj spremeni. Ne le da izgubljamo delovna mesta - po podatkih Franca Kotarja celo do 50.000 delovnih mest - na slabše se spreminja tudi naša pokrajina. Ideja M-Slosad o ustanovitvi rizičnega sklada je zato vredna podpore. Le upamo lahko, da ta "brazda" ne bo ostala osamljena in da predstavlja dober zgled tudi za druge kmetijske panoge. Časa za samostojen in uspešen razvoj ter priprave na vstop v Evropsko zvezo je vse manj - tako za kmete kot za podjetja.

Kmečki glas, 20. maja

PRVO KMETIJSKO LETALO V SLOVENIJI

Kar je v najbolj razvitem kmetijstvu v velikim polji, vinogradi ali sadovnjaki vsakdanja praksa, je pri nas še senzacija. Tako je zasebno podjetje Pan Adria iz Murske Sobotice kupilo prvo letalo, piper brave 300, za delo v kmetijstvu. To letalo lahko naenkrat ponese v zrak 900 kg tovara, kar zadošča za 15 ha posevkov, ki jih poškopri v slabih treh minutah. Letalo je usposobljeno tudi za gašenje požarov.

Glasbeni šoli zmanjkuje časa

Prihodnje leto bodo praznovali 35-letnico delovanja, a še ni znano, ali bodo jubilej dočakali v novih prostorih - Potrebni še 20 milijonov tolarjev

RIBNICA - Da bi odpravilo prostorsko stisko glasbene šole in zagotovila razmere za stabilnejšo dolgoročno zastavitev njenega dela, je ribniška občina pred dvema letoma začela urejati stavbo v Kolodvorski ulici, iz katere se je izselila SKB banka, vendar pa brez pomoči države obnovitvena dela le počasi napredujejo.

Ribniška glasbena šola deluje v dveh stavbah: v zasebni hiši na Gorenjski cesti in v stavbi preko

dane vrtnice lastnikov stavbe na Gorenjski cesti, ki so sedaj v tujni, glasbeni šoli namreč iz leta v leto grozi odpoved najemnega razmerja, prav tako pa tudi upravna enota že nestrpno pričakuje izpraznitev prostorov v bivši stari občinski stavbi, kjer ima glasbena šola sedaj dvorano in manjšo učilnico. S preselitvijo glasbene šole v stavbo v Kolodvorski ulici, ki je v lasti ribniške občine, bo tako šola pridobila dolgoročno zagotovljeno domovanje, obenem tudi dovolj prostorov, saj bodo imeli na razpolago 500 kv. metrov, na katerih si bodo uredili 10 učilnic, dvorano, dve pisarni in zbornico.

Država za obnovo stavbe ne prispeva nič. Kot pravi ravnateljica glasbene šole Bernarda Kogovšek, država za prošnje za pomoč odgovarja, da je obnova stavbe za glasbeno šolo nadstandardna in da država skrbi le za osnovne in srednje šole. Zato celotno breme obnove nosita občina, ki bo skupaj z 10 milijoni tolarjev, kolikor jih bo namenila letos, prispevala blizu 40 milijonov tolarjev, ter glasbena šola, ki je najela za 15 milijonov tolarjev posojila. To pa

bo premalo, da bi lahko glasbena šola, ki bo prihodnje leto praznovala 35-letnico, jubilej dočakala v novih prostorih. Za dokončanje obnove - manjkajo jim še vrata, okna, vsa zaključna dela, ureditev okolice in oprema - bi namreč potrebovali še okoli 20 milijonov tolarjev.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Z LUBEZNIJO DO RODNEGA KRAJA - Rudi Stopar, Roman Novšak, Martina Orehovec in Alfred Zeleznik so skupaj z ostalimi člani uredniškega odbora in ob sodelovanju mnogih krajanov opravili pomembno delo boštanjsko krajevno skupnost. (Foto: MiM)

Osem stoletij Boštanj

V zajetnem zborniku na več kot 370 straneh zajet preteklost in sedanost Boštanj in okolice

BOŠTANJ - Zadnjega oktobra lani je minilo natanko osem stoletij od prve znane pisne omembe Boštanj. Bil je to na listini, ki je bila podpisana 31. oktobra 1197 v Strasbourgu in so z njo krški škof Ekehard in meranski vojvoda Bertold določila, kako naj se sklepaajo zakoni med ministeriali. Med pričami sta omenjena tudi fevdalca Otto in njegov sin Wlvingus z gradu Boštanj, ki se je tedaj imenoval še Sownenstein. Po okroglih osemsto letih pa je prejšnji teden zagledal beli dan jubilejni zbornik Boštanj 800 let, s katerim je kraj z okolico (sedanja krajevna skupnost) dobil trajen zapis svoje častitljive zgodovine, svoje-

ga sedanjega utripa ter začetka poti prihodnjega razvoja. S knjigo se najverjetneje ne more pohvaliti nobena druga krajevna skupnost pri nas.

Slavnostna predstavitev zbornika je bila minuli teden 19. maja, ko je uredniški odbor razgrnil zbornik in ozadja nastajanja zbornika krajanom, ki so skoraj povsem napolnili dvorano TVD Partizan Obširno in izčrpno so o knjigi govorili Ivan Šnuderl, Alfred Zeleznik, Roman Novšak, Martina Orehovec, Rudi Stopar in Tina Zgonc, vsi člani uredniškega odbora, in predsednik sveta KS Boštanj, in predsednik sveta KS Javna skupnost, za konec pa je Rudi Stopar predstavil še projekt obeliskov Boštanj z osmimi obeliski, za vsako letoletje po eden, ter novi zbornik Boštanj, ki je tako kot zasnovani obeliskovi njegovo delo.

Zbornik Boštanj 800 let je vsebinsko zastavljen tako, da sta ob knjižni in poljudni zapis 25 stoletij v piscev prikažejo družbeno-geografski oris kraja, njegovo preteklost s poudarkom na 2. svetovni vojni in izgnanstvu, etnološke značilnosti kraja, razvoj gospodarstva in obrti, društveno življenje, razvoj šolstva, oris boštanjске župnije, znamenitosti Boštanj in krajevne običaje, življenjski in delovni utrip krajevne skupnosti in njen nadaljnji razvoj, vse temu pa so dodani še drobni spomini ter zanimivosti iz preteklosti in sedanosti. Besedilo na več kot 370 straneh dopolnjuje obilje slikovnega gradiva, od skic tabel, zemljevidov, reprodukcij dokumentov do dokumentarnih in ilustrativnih črno-belih in barvnih fotografij. Vsekakor gre za podvig, ki ga lahko postavimo ob bok gradnji cest, vodovodnega podobnega, s čimer se največkrat ukvarjajo krajevne skupnosti. Morda bo boštanjski zgled spodbudil še kakšno krajevno skupnost k podobni "gradnji".

M. MARKELJ

Filmski izlet v Kočevski Rog

V ponudbi Dolenjskega muzeja že trije filmi

NOVO MESTO - V Dolenjskem muzeju še naprej bogatijo svojo ponudbo, ki obiskovalcem muzeja omogoča, da si ob ogledu razstav in zbirsk kupijo ne samo običajne spominke, ampak tudi kaj takšnega, kar je trajnejše vrednosti, naj gre za publikacije, prvovrstne replike ali videofilme. Slednjih je zdaj na voljo že troje. Uspešnemu kratkemu filmu o zgodovinskih in kulturnih znamenitostih v dolini reke Krke sta pridružila videofilma o arheološkem najdišču Kapiteljska njiva in o Kočevskem Rogu.

Petnajstminutni videofilm o kulturnih in naravnih znamenitostih območja Kočevskega Roga so predstavili minuli teden. Kot je povedal direktor muzeja Zdenko Picelj, se je zamisel o filmu porodila kmalu potem, ko je Dolenjski muzej prevzel skrbništvo nad zgodovinskimi spomeniki v Kočevskem Rogu, pokazala pa se je potreba, da obiskovalci zvedo kaj več o tem zanimivem območju, ki se ponaša z nekaterimi edinstvenimi naravnimi znamenitostmi, denimo z najvišjo jelko v srednji Evropi in najvišjimi bukvami na svetu, ter z zgodovinskimi spomeniki, kot so Baza 20 in bolnišnica v Jelendolu in Zgornjem Hrastniku, ki so nekaj posebnega v evropskem odprniškem gibanju med drugo svetovno vojno. Scenaristka filma Mirjam Stanonik Kranjc je ob pomoči Zdenka Piclja napisala strnjeno, poetično besedilo, ki ga je režiser Edi Mudronja spretno povezal z dobro in povedno sliko snemalca Jožeta Jagriča v poučen in zanimiv filmski izlet skozi zgodovino in prostor Kočevskega Roga. Ustvarjalcem filma je bil kot organizator v veliko pomoč skrbnik roških spomenikov Jože Saje. MiM

Ravnateljica Bernarda Kogovšek

regionalne ceste, kjer ima svoje prostore upravna enota. Poleg tega, da ima glasbena šola v obeh stavbah na voljo vsega 7 učilnic, kar je premalo za 240 učencev, kolikor jih glasbena šola obiskuje, je bilo slednje tudi razlog, da se je občina odločila, da bo za potrebe glasbene šole uredila stavbo v Kolodvorski ulici. Zaradi napove-

Barvno kipenje Kumrovih slik

Razstava del akademskega slikarja Jožeta Kumra v Galeriji Krka - V avtorskem izboru predvsem novejša slika

NOVO MESTO - V Galeriji Krka so od začetka prejšnjega tedna na ogled dela akademskega slikarja Jožeta Kumra iz Dolenjskih Toplic. Izbor slik za razstavo je opravil avtor sam, pri čemer je dal poudarek novejšim delom, ob katerih pa je postavil tudi nekaj takih s starejšo letnico. Na zelo dobro obiskani otvoritvi, ki jo je vodila Barbara Barbič, je o umetniku in njegovem delu govoril Jožef Matijevič, za glasbeno poslastico pa sta poskrbela saksofonist Igor Lumpert in kitarist Igor Bezget z izvedbo pet jazzovskih improvizacij na razstavljenih slikah.

Jože Kumer, slikar, grafik in ilustrator, je do naziva akademskega slikarja prišel po trdi poti, saj zaradi socialnih razmer v družini ni mogel svojega očitnega ustvarjalnega talenta razvijati v ustrezni srednji šoli, ampak je na ljubljansko Akademijo za likovno umetnost prišel s poklicne kovinarske šole. Po uspešno opravljeni diplomji je nekaj časa poučeval likovno vzgojo v Centru srednjih tehniških šol v Novem mestu, potem pa se je odločil za samostojen umetniški poklic, v katerem vztraja še danes. S samostojnimi razstavami se Kumer ne pojavlja prav pogosto na slovenskih razstaviščih in je morda zaradi tega deležen manjše pozornosti, kot bi jo zaslužil, je pa širši javnosti najbrž bolj znan kot ilustrator knjig, saj je opremil kar nekaj del dolenjskih pesnikov in pisateljev. Na

Akademijski slikar Jože Kumer na razstavi v Galeriji Krka

razstavi v Krkini galeriji se Kumer pottjuje z vsemi dosedanjimi kvalitetami, predvsem seveda z uravnoteženimi kompozicijami prelivajočih se barv, ki so motivno zasnovane na figuri in krajini, vendar prehajajo v novejših slikah v pravo barvno kipenje vse bolj ekspresivne, skoraj abstraktne likovne govornice. Slikar olajšuje dostop do dojetja svojih del z naslovi, ki jih zelo skrbno izbira (Nerojene zore, Ugrabitvev demokracije, Lepe želje).

M. MARKELJ

VEČER ŠANSONOV

GLOBODOL - V nedeljo, 31. maja, se bo ob 20.30 v Domu glasbene dediščine začela prva prireditel letošnjega Novomeškega glasbenega festivala. Z izborom šansonov se bodo predstavili študentje 2., 3. in 4. letnika Akademije za gledališče, radio, film in televizijo.

30 LET FOLKLORNE SKUPINE

ARTIČE - Folklorna skupina KUD Oton Zupančič letos praznuje že trideset let. V počastitev tega jubileja bodo pripravili v petek, 29. maja, ob osmih zvečer v Prosvetnem domu jubilejni koncert, na katerem bodo pokazali vso pestrost plesov in običajev, ki jih gojijo v otroški, mlajši in odrasli folklorni skupini, ter podelili jubilejne Maroltove značke in priznanja.

FILMI WITOLDA GIERSZA

NOVO MESTO - V torek, 2. junija, se bo ob osmih zvečer začel večer animiranih filmov Witolda Giersza, mojstra "risank za odrasle". Poljski filmski ustvarjalec Giersz je dobitnik številnih uglednih nagrad za kratke filme. Četudi je sodeloval pri nekaj slovenskih risankah, tokrat prvič gostuje z izborom svojih filmov v Sloveniji.

GLASBENI VEČER MLADIH - Glasbena šola Marjana Kozine iz Novega mesta je v petek, 22. maja, pripravila glasbeni večer v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine, na katerem so učenci te šole pokazali svoje znanje v igranju na različne inštrumente. Nastopil je tudi mlajši godalni orkester pod vodstvom Petre Božič. Na sliki: Boštjan Jerman je pokazal, kaj vse se da zaigrati na tolkala. (Foto: M. Markelj)

ŠKOTSKA GRAFIKA

KOSTANJEVICA - Jutri, 29. maja, bodo ob šestih zvečer v Lamutovem likovnem salonu odprli razstavo škotske grafike. Razstavo bo predstavil Miran Pirker.

KNJIGA ALME KARLIN

NOVO MESTO - V Knjižnici Mirana Jarca bodo danes, 28. maja, ob sedmih zvečer predstavili knjigo Popotne skice Alme Karlin. Gostja večera bo prevajalka Irena Dolšon.

Po sledovih preteklosti

Predstavitev knjižne novosti Franca Černigoja Mož in čemerika - Zbirka prirejenih ljudskih pripovedi

NOVO MESTO - "Ustvarjen sem za poslušanje in vedno me je zanimalo tisto, kar je že zdavnaj minilo," svoje nagnjenje in veselje do zapisovanja ljudskih modrosti razlaga Franc Černigoj, učitelj slovenščine s Cola nad Ajdovščino. Čeprav je začel kot pesnik, je

likuje resničnost, dokumentiranost, iskričnost, triplastnost jezika (knjižni, pogovorni in narečje), kot je poudarila voditeljica predstavitve knjige Jadranka Matič - Zupančič pa bo štiristo zgodb več kot sto pripovedovalcev o Gorjanih služilo kot vir za študij narečij slovenskega naroda.

L. MURN

Franč Černigoj

sedaj poznan predvsem kot zbiratelj primorske ljudske ustvarjalnosti, saj to tudi s pomočjo svojih učencev dela že dvajset let. O tem priča njegova tretja tovrstna knjiga z naslovom Mož in čemerika, ki so jo v četrtek, 21. maja, predstavili v Knjižnici Mirana Jarca. Prvi dve se imenujeta Javorov hudič in Nace in dolge tace.

V zadnji knjigi, ki jo je Černigoj lani izdal v samozaložbi in je naletela na zelo dober odziv, je zbral ljudske anekdote, zabavljivke, najrazličnejše ljudske humorne domislice, tragične in vesele usode posameznikov. "Pričevanja sem povezal z avtorsko besedo, vanje pa vtikal portrete ljudskih pripovedovalcev, ki v najrazličnejših tovrstnih zbirkah ostanejo navadno v ozadju. V tej knjigi pa so predstavljeni kot pravi ljudski umetniki, nadaljevalci starodavnega večnoživetega ljudskega duha," meni pisatelj. Zgodbe od-

Barvitost v gubah svile

Taja Alboleno razstavlja najnovejša dela v Galeriji Krško - Stvari, ujete v gubah svile in na prelivih barv

KRŠKO - Taja Alboleno se je pričela ukvarjati s slikanjem na svilo pred šestimi leti, najprej bolj uporabniško, pred štirimi leti pa jo je ta za naše razmere dokaj redka oblika ustvarjalnosti močneje pritegnila. Odmaknila se je od navadnega dekorativnega poslikavanja svilenih rut, šalov in kravat ter krenila na svojsko ustvarjalno pot. Prelivajočim se barvam na reliefno oblikovani svileni podlagi je začela dodajati predmete iz narave ali industrijske izdelke, kamne, školjke, lupine morskih ježkov, razglednice, fotografije, odlitke obraznih mask, stekleno srce, miniaturnega celuloidnega dojenčka in podobno. Pravzaprav gre za vstavljanje nekakšnih "spominkov" v polje slike, zato je pod naslovi njenih del zapisan tudi kraj, od koder izvirajo predmeti, denimo Triglav, otok Krk, Iški Vintgar, Snežna jama itd. V razmeroma kratkem času je ustvarila dokaj obsežen zbir slik, ki jih je javnosti predstavila že na štirih samostojnih in več skupinskih razstavah.

Cikel najnovejših del, s kate-

Taja Alboleno v Galeriji Krško

rimi nadaljuje začitano ustvarjalno pot, vendar za razliko od poprejšnjih njenih del na nekoliko večjem formatu, razstavlja v Galeriji Krško. Razstavo so odprli v torek, 19. maja, zvečer. Na otvoritvi je slikarka prebrala nekaj izbranih odlomkov iz knjige Deepaka Chopra, Neva Virant pa je spregovorila o Alboleninem načinu spontanega likovnega ustvarjanja, za katero je, kot je poudarila, značilno sproščeno izražanje, osvojen bojen veljavni likovni normi.

M. MARKELJ

GRAD LITERATURE IN PETJA - Minuli teden je sevniški grad kulturno bogato zaživel. V četrtek, 21. maja, zvečer je bil v konferenčni dvorani literarni večer revije Rast, na katerem so se predstavili izdelavci revije: Barica Smole, Ivan Gregorčič, Milan Markelj, Rudi Stopar in Nina Zorko, za prijeto vdušje pa so poskrbeli mlada pianistka Jožica Ambrožič z glasbenim programom ter po končanem večeru ob klepetu o reviji še sponzorja Pekarna Krahek in Vinska klet Mastnak. V soboto, 23. maja, pa je na grajskem dvorišču odmevalo ubrano petje osmih pevskih zborov, ki so se udeležili revije Pesem Posavja. Na sliki: literarni ustvarjalci na večeru Rasti: I. Gregorčič, B. Smole, N. Zorko in R. Stopar. (Foto: MiM)

SEKAL NA TUJEM - Med 5. in 18. majem je nekdo na parceli v Podzemlju, ki je last M. V. iz Metlike, posekal in neznano kam odpeljal 5 češnjahov dreves in 12 gabrov. S tem je lastnika oškodoval za okoli 50 tisočakov.

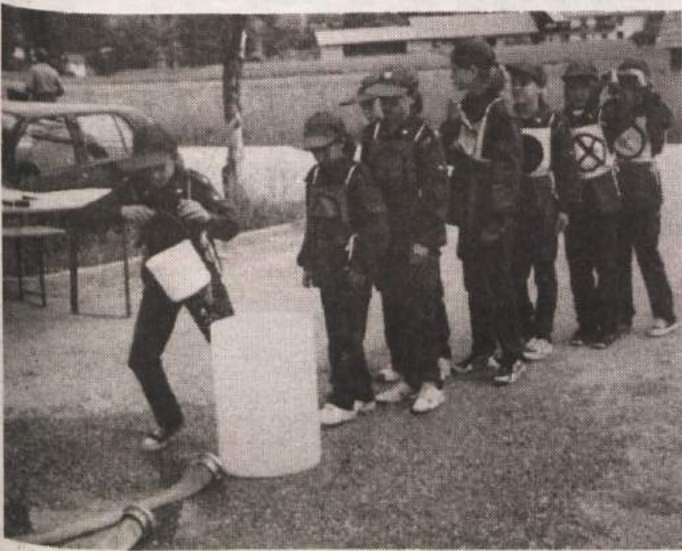
DOMA RAZGRAJAL - V sredo, 20. maja, zvečer so policisti do iztreznitve pridržali vinjenega 39-letnega V. L. iz Starih Žag. Ker je doma razgrajal in se pretepal, se bo moral zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

V STROPU VAGONA - 20. maja ob pol enih ponoči so štirje Romuni skušali ilegalno vstopiti v Slovenijo, vendar jim to ni uspelo, saj so jih policisti na železniškem mejnem prehodu Dobova odkrili v stropu vagona vlaka, ki je pripeljal iz Hrvaške.

VLOMIL V TRGOVINO - V noči na 25. maj je trgovino z živili v Tržišču obiskal neznanec in iz blagajne v prodajalni vzel denar in cigarete, s čimer je trgovino oškodoval za 300 tisočakov.

NA PUMPO ČEZ CELO ČRTO

BREŽICE - V soboto, 23. maja, nekaj čez tretjo popoldne je 36-letni M. M. vozil avto po regionalni cesti od Dobove proti Trnju. Ko je pripeljal v križišče z regionalno cesto, je zavil desno proti Brežicam. Na mestu, kjer je po sredini vrisana bela neprekinjena črta, je namercaval zaviti levo na bencinski servis. Ko je že bil na levi polovici vozišča, je iz brežiške smeri pripeljal 20-letni L. I. V trčenju se je M. M. hudo poškodoval.

VEČ KOT TISOČ MLADIH GASILCEV V ŠKOCJANU - V nedeljo je Gasilska zveza Novo mesto organizirala pionirsko in mladinsko gasilsko tekmovanje, na katerem se je v svojih spretnostih pomerilo več kot tisoč mladih gasilcev iz šentjernejske, škocjanske in novomeške občine. V kategoriji mladinci 500 je zmaga odšla v Šmarjeto, med mladinci mešano 500 so slavili gasilci Dolža, med mladinkami 500 pa so bile najboljše gasilke Stranske vasi. V kategoriji mladinci 300 je zmagala ekipa Dolenje Straže, med mladinci mešano 3200 je zmagalo društvo Šmihel - Žužemberk, med mladinkami 300 pa društvo gasilk iz Bele Cerkve. Med pionirji mešano je slavilo društvo iz Jablana, med pionirji so bili najboljši gasilci iz Kamenc, med pionirkami pa ekipa iz Stranske vasi. (Foto: T. G.)

KRONIKA NESREČ

AVTO JE KAR RAZPOLOVIL - V petek, 22. maja, ob 2.30 je 24-letni M. N. iz Metlike vozil osebni avto od Obrežja proti Novemu mestu. Pri Kronovem je zapeljal na levo polovico ceste v trenutku, ko je nasproti pripeljal tovornjak 34-letni S. C. iz Ljubljane. Voznik M. N. je trčil v tovornjak, po trčenju pa je v vozniška M. N. močno trčil voznik osebnega avta 21-letni M. P. iz Bosne in Hercegovine, ki je vozil za tovornjakom. Po trčenju je osebni avto, ki ga je vozil M. N., razpolovilo. Zadnji del avta je zaneslo na travnat nasip, sprednji del avta pa v jarek. Voznik je padel iz vozila in je hudo ranjen obležal na

Prva statistika o nasilju v družini

Na seminarju v Gotenici so policisti predstavili prvo pri nas narejeno analizo statističnih kazalcev, ki jih lahko povezujemo z družinskim nasiljem

GOTENICA - V okviru IV. ciklusa seminarjev "Namesto koga roža cveti" je v VOC Gotenica od 25. do 27. maja potekal seminar na temo "Nasilje v družini". Pobudnik seminarja je bil Tim za preprečevanje zlorab otrok, ki ga v okviru Združenja za pomoč žrtvam spolnih zlorab vodi kriminalistična inšpektorica Katja Bašič, na njem pa so bili predstavljeni tudi prvi v Sloveniji izdelani statistični podatki, na podlagi katerih se lahko sklepa o nasilju v družini.

Prvi dan trodnevnega seminarja, katerega namen je bil vpeljati timsko delo vseh, ki morajo sodelovati pri obravnavi družinskega nasilja, so policisti predstavili prvo pri nas narejeno analizo statističnih kazalcev, ki jih lahko povezujemo z družinskim nasiljem. Analizo je na pobude Katje Bašič opravila Uprava kriminalistične službe MNZ na osnovi prijavljenih določenih kaznivih dejanj z elementi nasilja, kršitev družinskih obveznosti in izmikanja plačevanja preživnine, ob upoštevanju, da je šlo za situacije v stanovanjskem prostoru in da sta bila žrtev in storilec kaznivega dejanja znana. Po teh kriterijih so opravili pregled za obdobje zadnjih 11 let, ki jim je pokazal, da se je skupno število vseh kaznivih dejanj od

leta 1987, ko jih je bilo 640, do lani več kot podvojilo, saj jih je bilo kar 1317. Porast so ugotovili tudi pri številu osumljencev kaznivih

Katja Bašič

dejanj in žrtvah, pri čemer pa so ugotovili, da je bilo med žrtvami v vseh letih precej več žensk kot moških, med storilci kaznivih dejanj pa kar okoli 90 odstotkov moških.

"Na podlagi teh podatkov lahko le posredno sklepamo o nasilju v družini, saj pri nas namreč nimamo izdelane metodologije, na osnovi katere bi lahko družinsko nasilje spremljali," je povedala vodja seminarja Katja Bašič. Poleg tega je analiza narejena le na osnovi prijavljenih kaznivih

dejanj in tudi zato ti podatki pravzaprav ne povedo veliko, saj je "temno polje družinskega nasilja", kot pravi Bašičeva, neprijavljeno in zato prikritemu družinskemu nasilju, še zelo veliko. Zato več ali manj ostaja le pri domnevah, kar pa po mnenju Bašičeve ni slučajno. "Ne verjamem, da kljub veliki tehniki, ki jo imamo na razpolago, v vseh statističnih listinah, ki jih morajo izpolnjevati razne institucije, začenši s policijo pa naprej, ni možno dobiti znaka, ki bi opredeljeval, kako evidentirati to problematiko, da bi imeli pregled vsaj nad tisto, ki je prijavljena," pravi Bašičeva. "Tega problema preprosto nečemo videti in nanj ne gledamo kot na zločin. Še vedno ga obravnavamo pretežno kot zasebni problem, na to pa sta naravnata tako zakonodaja kot do skrajnosti celo evidentiranje problema," je prepričana Bašičeva.

M. LESKOVŠEK-SVETE

SOSEDE OBMETAVAL S KAMENJEM

NOVO MESTO - V soboto zvečer so novomeški policisti do iztreznitve pridržali 35-letnega F. B. iz Dolenjega Suhadola, ki je grozil sosedom, jih obmetaval s kamenjem, mamo pa je pretepel in ji grozil z ubojem. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

IZPRAZNIL SEF

NOVO MESTO - V ponedeljek, 18. maja, popoldne je nekdo prišel v pisarno trgovine Emona Merkur v Novem mestu, iz predala vzel ključ trezorja, ga odklenil in vzel bančno kartico, v kateri je bilo več kot 600 tisočakov. Policisti neznanega junaka še iščejo.

"Nisem plačal vnaprej!"

Petrinčič pravi, da ni plačal hotelskih uslug zaradi žaljivega obnašanja osebja - Osebnost ne dobi nazaj

NOVO MESTO - Pred kratkim smo v kratki vesti zabeležili, da 23-letni Andrej Petrinčič iz Novega mesta v Hotelu Krka v Novem mestu ni plačal računa hotelskih storitev v višini 42 tisočakov. Pred dnevi se je Andrej oglašil v našem uredništvu in pojasnil svojo plat zgodbe. V hotelu je bil 2. in 3. februarja. "Ko sem hotel 3. februarja zjutraj na recepciji plačati račun, me je uslužbenka hotela v pričlo strank in mojih prijateljev napadla, da bi moral hotel plačati vnaprej, čeprav me s tem prej ni nihče seznanil, da me je videla na kosilu, čeprav sem bil tisto popoldne na ulici Nad mlino 31., ipd. Ker s tako žaljivim odnosom uslužbenke nisem bil zadovoljen, sem rekel, da ne bom plačal in sem šel. Čez nekaj dni me je obiskal policist in mi dejal, da me mora ovaditi zaradi goljufije," je pripovedoval Petrinčič, ki je v hotelu pustil svojo osebno izkaznico.

Izkaznico pa je pred dnevi potreboval za podpis očetovstva, vendar se je zataknilo na tožilstvu, kjer so osebno izkaznico vzeli kot dokaz. "Tožilca Srečko Hočevar me sili, naj grem najprej plačati potem bom dobil osebno," pravi Petrinčič in pristaja, da bo zoper osebje Krke vložil tožbo zaradi

Andrej Petrinčič

obnašanja in žalitev, plačal pa ne bo, dokler ne dobi javnega opravičila, morda celo odškodnine.

Kot je pojasnila Albina Vrbos, vodja recepcije v Hotelu Krka, v nekaterih primerih Novomeščani storitve res plačajo vnaprej, to jim namreč dovoljujejo tudi gostinske uzance, po katerih lahko zadržijo tudi osebni dokument, če gost izrecno ne zahteva takojšnjega vračila; Vrbosova pa ne verjame, da bi se osebje do gosta grdo vedlo. Sicer pa je obtožni predlog zoper Petrinčiča že na sodišču, kjer je tudi sporna osebna izkaznica, ki se po zakonu sicer sploh ne sme založiti. A to je že druga zgodba.

T. G.

po dolenjski deželi

• *Prejšnjo sredo so bili krški policisti nemalo presenečeni, ko so ustavili 30-letno voznico G. M. iz Krškega. Ker se jim je njeno obnašanje zdelo nenavadno, so ji dali pihati. Niso se ušteli, saj je napihala kar 3.08 promila alkohola. Ker voznica niti ni upoštevala prepovedi vožnje, ki so ji jo izrekli moške v modrem, so ji prav ti zagotovili brezplačen popoldanski počitek v prostoru za treniranje na policijski postaji.*

• *A mladenka tistega dne v Posavju ni bila edina, ki je prenašala maligne. Policistom iz Sevnice je dal delo 33-letni M. J. iz Krškega. Ta je prišel v lokal in zahteval pijačo, vendar je zaradi vinjenosti ni dobil. To ga je tako razjezilo, da je začel groziti natakarici, miru pa ni dal niti ostalim gostom. Tudi ko so prišli policisti, se ni pomiril, junaško pa je začel groziti celo policistoma. Zato sta ga vzela s seboj in mu priskrbela prenočevanje v policijskih prostorih.*

• *V petek, 22. maja, nekaj čez poldne so sevnjski policisti ustavili voznika yuga 50-letnega R. R. Napihal je kar 3,1 promila alkohola. Vse kaže, da se še ni seznanil z določbami novega zakona o varnosti cestnega prometa, o tem pa bo razmišljal, ko se bo ponovno pripravil na opravljanje vozniškega izpita. Seveda bo moral še prej plačati denarno kazen, da o kazenskih točkah ne govorimo.*

Na parkirišču so jih oropali trije neznanci

Ob dolenjki

TREBNJE - V soboto, 23. maja, nekaj po 4. uri zjutraj je 41-letni Hrvat, ki je na začasnem delu v Avstriji, nič hudega sluteč, zaradi utrujenosti ustavljen in parkiral avto ob magistralni cesti Ljubljana - Novo mesto pri naselju Breza. V avtu sta bili še žena in hči, vsi pa so kmalu zaspali. Zbudil jih je močan pok in nenadoma so zagledali tri neznance. Eden izmed njih je s pištolo razbil steklo, nato pa meril v voznika, od katerega je zahteval denar. Voznik je iz denarnice vzel denar, vendar mu je neznanec iztrgal celo denarnico, v kateri je imel voznik bančni kartici, 550 mark in 400 šilingov.

Drugi neznanec je denar zahteval tudi od voznikove žene, ji iztrgal torbico in iz nje vzel potne liste ter 250 mark in 350 šilingov. Neznanec je še kar naprej vozniku grozil in zahteval še več denarja, ko pa mu je voznik dejal, da mu je izročil vse, kar ima, mu je neznanec pregledal še žep, nato pa vzel kontaktne ključne avtomobila in jih vrغل na travnik. Vsi trije neznanci so pobegnili v noč.

T. G.

• *Glavno delo poslanca je, da sedi na seji. (Velišček)*

SOLIDARNOST NA PREIZKUŠNJI - Jožetu in Darji Kmet iz Podlike je požar 12. maja uničil gospodarsko poslopje. Škoda je precejšnja, domači so ostali brez prepotrebne skednje. Takoj po požaru so na pomoč prišli sosedji, vaščani Podlike, Velikega Lipovca, Srednjega Lipovca, Sel, Ajdovca in skupaj s sorodniki podri les za gruč (ostršeje). Les so prispevale Jakčeve tete iz Vrbovca, preostalo pa je šlo iz domačega gozda. Franc Lavrič iz Podlike je les obžagal, Kozan iz Straže je pomagal s tovornjakom, s pomočjo mojstra Bojana Novinca pa so nesebični krajanji v soboto in v nedeljo skedenj prekrili. Kmetovi so ponosni na takšne ljudi. (Foto: S. Mirtič)

Konopljo skrivoma goji ob Savi

Mihi H. iz okolice Brežic obtožba očita neupravičeno proizvodnjo in promet z mamili - Sam pravi, da marihuano goji le zase, kje natančno, pa ne pove, ker jo goji še zdaj

BREŽICE, KRŠKO - V Posavju je droge vse več. Tega se zavedajo tudi policisti in kriminalisti, ki skušajo s pogostimi hišnimi preiskavami, racijami po gostinskih lokalih in drugimi akcijami zajeziti širjenje drog, ki si vse bolj utirajo pot tudi med najmlajše. Korak naprej je bila pred dobrima dvema mesecema izrečena obsojilna sodba četverici iz brežiške občine: organizator posla je dobil 5 let zapora. Policisti pa se posvečajo tudi "manjšim ribam", ki med drugim svoj zaslužek in nove stranke iščejo tudi s prodajo droge po šolah in tako ustvarjajo nove zasvojenjence.

Eden manjših naj bi bil tudi 21-letni Miha H. iz brežiške občine, ki je sedel na zatožno klop krškega okrožnega sodišča, saj mu obtožba očita neupravičeno proizvodnjo in promet z mamili. Prva obravnava, ko je bil poleg obtoženca zaslišan še priča Igor K., je bila v začetku maja, z zaslišanjem še dveh prič, tudi fanta, ki naj bi mu Miha prodal travo, pa naj bi se nadaljevala v sredo, 20. maja.

Ker takrat obtoženi ni prišel na sodišče, je bila obravnava preložena na 1. junij - takrat pa bo očitno potrebna prisilna privedba.

Na podstrešju pri Mihi je oktobra 1995 oče našel zavitek s 150 grami marihuane in ga je nesel na policijsko postajo. Tožilstvo je mnenja, da konoplja, katere količnik kanabinoidnih sestavin je večji od 1, zaradi česar je razglašena za mami-

lo, ni bila namenjena le za njegove potrebe, približno takrat pa naj bi na avtobusnem postajališču v bližnjem kraju Miha Tomažu D. za sto mark prodal najmanj 47 gramov konoplje.

Kot je v svojem zagovoru povedal Miha, ki je brez zaposlitve, živi pa od socialne podpore, trave ni imel zato, da bi jo prodal, pač pa za svoje potrebe, količina pa bi zadostovala za približno pol leta, če bi pokadil 3 ali 4 jointe na dan. Zanimal je tudi obtožbo, naj bi travo prodal Tomažu, saj ga je poznal le na videz. Do marihuane, ki jo je na podstrešju našel njegov oče, je prišel z lastnim nasadom treh rastlin. Pridelal jo je za Savo, vendar mikro lokacije ni hotel izdati, ker jo tam goji tudi danes.

T. GAZVODA

Šentjernejski kasači so blesteli

Domačo dirko so začeli z zmagami v prvih treh točkah sporeda - Fina Lobell presentila, Ito Rino pa je Drago Les s taktično mojstrskim vodenjem pripeljal do tretje zmage

ŠENTJERNEJ - V šentjernejskem konjeniškem kubu niso pričakovali tako imenitnega začetka prve letošnje domače prireditve, ki si jo je v nedeljo popoldne ogledalo več kot 2000 ljubiteljev konj in konjskega športa. Že v prvi točki je s presentila Fina Lobell, v drugi točki si je svojo tretjo letošnjo zmago pritekla Surya, tretjo dirko pa je dobila Ita Rina, po materi sestra pred leti zelo uspešnega Ikarja.

V prvi točki sporeda so Šentjernejski dosegli kar dvojno zmago, saj za Fina Lobell, 4-letno kobilo

Janeza Košaka, za katero je bil to prvi letošnji start, kot drugi pretekla ciljno črto 3-letni zrebec Leon z Ig-

DRAGO SE JE VRNIL Z ITO RINO - Takole je šentjernejski župan Franc Hudoklin po zmagi na tretji dirki ob predaji pokala stisnil roko povratniku na kasaško stezo Drago Lesu, ki si s 3-letno kobilo Ita Rino veliko obeta. Pred nadaljevanjem sezone bo Les pri vadbi kobile posvečal več pozornosti hitrosti, saj sta do sedaj delala predvsem na vzdržljivosti. (Foto: I. Vidmar)

nacem Zagorcem na vajetih. Drugo dirko je brez težav dobila 3-letna kobila Staneta Krainerja Suriya, ki jo je na vajetih držal izkušeni Vojo Maletič. Za Suriyo, ki je bila s kilometričnim časom 1:19,37 daleč prva favoritka te dirke, je bila to tretja letošnja zmaga.

Svojo tretjo zmago v karieri pa je dosegla tudi 3-letna kobila Draga Lesa Ita Rina, ki je v Šentjerneju doživela svoj prvi letošnji nastop. Čeprav je Ita Rina že takoj po startu prišla na prvo mesto, jo je Drago Les nekoliko zavrl, tako da sta zadnji krog začela s četrtega mesta. Na predzadnji ravni je Ita Rina spravila šentjernejsko občinstvo na noge, ko je kot blisk šinila naprej in po zunanji strani v zadnjem zavoju prehitela vse tekmece, na ciljnih ravni pa si je priborila več kot 50 m prednosti.

V šesti dirki so Šentjernejski pričakovali še četrto zmago, saj je bil 6-letni zrebec Mete Cedilnik Bukafalos, tako je bilo ime tudi konju Aleksandra Velikega, s kilometričnim časom 1:17,41, prvi favorit. Žal izkušeni Vojo Maletiču tokrat ni uspelo zmagati, tako kot na Bukafalosu na drugem mestu s tretjim mestom pridružil Agil z Borutom Antončičem. Doseženi kilometrični časi zaradi nekoliko hladnejšega vremena in vetra tokrat niso bili najboljši, hitreje od 1:20 pa je v osmi točki sporeda med uvoženimi konji tekla le Gloria Estefan (1:19,5) z Damjanom Oražmom v sulkuju.

I. V.

Na vrhu Miholjevič in Ravbar

Zmaga člana Krke Telekom na dirki Po Hrvaškem - Bogdan Ravbar tri etape v rumenem - Odločila Učka

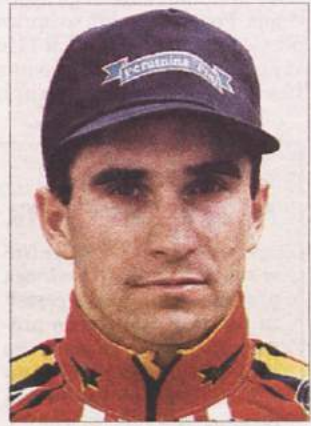
NOVO MESTO - Tudi letošnja dirka Po Hrvaški je minila v znaku novomeških kolesarjev. Novomešan Bogdan Ravbar, ki letos nastopa za ljubljansko-ptujsko moštvo PP&RR, je prevzel vodstvo v skupnem vrstnem redu v torek po tretji etapi, ko mu je skupaj z nekdanjim klubskim tovarišem v Krki Telekomu Vladimirjem Miholjevičem uspel pobeg in sta si privzela več kot tri minute prednosti pred glavnino. Rumeno majico je Ravbar nosil vse do četrtega dne, ko je zmagovalec dirke odločil klanc na Učko, na katerem je svojo premoč dokazal edini poklicni kolesar na hrvaškem touro član novomeške Krke Telekom Vladimir Miholjevič, ki je na cilj pete etape pripeljal z 2 minutama in 22 sekundami prednosti pred drugouvrščenim Ravbarjem.

Miholjevič, ki se bo prihodnji mesec pred dirko za Veliko na-

Vladimir Miholjevič

grado Krke poročil in pričakuje prvega otroka, je prednost zadržal do konca dirke, ki jo je Ravbar končal na drugem mestu, s skoraj šestimi minutami zaostanka pa je bil na koncu tretji Namec Bartko. Na dirki so sodelovali tudi kolesarji krškega Savaprojekta. Njihov tokrat najbolje uvrščeni mož je bil Poljanšek, ki je dirko končal na 45. mestu s 37-minutnim zaostankom. Z nekaj uvrstitvami med najboljših dvajset se je izkazal tudi Poljanškov klubski tovariš Jože Puš. Dirka Po Hrvaški je štela v šesto kategorijo svetovnega pokla UCI, na kateri praviloma ne smejo nastopati poklicni kolesarji, a je mednarodna kolesarska zveza članu novomeške Krke Telekomu Vladimirju Miholjeviču na prošnjo Hrvatov dovolila izjemoma nastopiti v dresu hrvaške reprezentance, kar je Vlado dobro izkoristil.

Bogdan Ravbar

Zakaj Inles brez prve lige?

Neuspeh rokometišev Inlesa v prizadevanjih za uvrstitev v 1. ligo sprožil dvome o strokovnem vodstvu in upravi

RIBNICA - Pričakovati je, da bo v ribniškem rokometnem klubu prišlo do zamenjav v vodstvu kluba. Čeprav ima ribniška šola rokomet dolgo tradicijo in še naprej vzgaja državne prvake v mlajših starostnih kategorijah, si Ribničani najbolj želijo, da bi njihova članska vrsta igrala v prvi ligi, kar bi spet napolnilo tribuno domače športne dvorane.

Prehod nadarjenih mladih rokometišev iz mladinske v člansko vrsto je za mnoge pretežak, kar je v Ribnici še posebej izrazito. Je temu kriva stroka, trener ali morda tudi denar? V Ribnici so pred leti pripeljali hrvaškega trenerja Zorana Hudina, ki je moral oditi, ker ni dosegel rezultatov. Pozneje sta moštvo okrepila Slovaka Čapka in Hudak, ki nista pokazala, kar bi lahko od tujcev pričakovali. Nazadnje se je na vročo trenersko klopo vsedel še dr. Marko Šibila, a tudi on Ribničanom ni vrnil željene prve lige. Zamenjala sta ga nekdanja domača igralca Borut Troha in Ciril Andoljšek, ki sta zadnjo sezono dosegla več od predhodnika.

Inles je priložnost za vrnitev med najboljše zamudil že jeseni, ko je štirikrat izgubil v gosteh, spomladi pa so si z zaporednimi zmagami močno izboljšali izhodišče, ki pa ga v končnici zaradi treh porazov niso izkoristili. Kje so vzroki? Igralci so

neredno prihajali na treninge, kot da jim ni prav veliko do tega, da bi moštvo naredilo korak naprej, ob tem pa so se stalno pritoževali, da obljubljenega denarja ne dobivajo redno, medtem ko uprava zadeve ni znala pravočasno urediti.

M. GLAVONJIČ

Telovadke krškega Raina z državnimi medaljami

Oljačičeva tretja in ekipa četrta v B-programu

KRŠKO - Za telovadke gimnastičnega društva Rain Krško se je z nastopom na tretji kvalifikacijski tekmi za državno prvenstvo v Kopru pričel spomladanski del sezone. Med tekmovalkami B-programa se je najbolj izkazala Maja Oljačič, ki je osvojila tretje mesto med posameznicami, medtem ko so Zaplatičeva, Gnidčeva in Lupšinova osvojile ekipno peto mesto med kadetinjami.

V soboto, 9. maja, so Krčanke nastopile na četrty kvalifikacijski tekmi, na kateri je med članicami Oljačičeva osvojila bron, ekipa kadetinj pa četrto mesto, s katerim se je uvrstila na državno prvenstvo, ki je bilo to soboto v Ljubljani.

Na državnem prvenstvu je med članicami-B Maja Oljačič osvojila 3. mesto, med mladinkami B pa je bila Samantha Špiler deveta. Med kadetinjami B je Rainova ekipa, v kateri so nastopile Simona Gnidica, Petra Zaplatič in Špela Lupšina, osvojila 4. mesto.

TOM OB BODENSKEM JEZERU

MIRNA - Badmintonisti mirnskega Toma so se tudi z 31. turnirja v Friedrichshafnu ob Bodenskem jezeru vrnili z lepimi uspehi. Tako kot lani je Urška Silvester zmagala med posameznicami, s sestro Špelo pa sta bili tretji v igri parov. Špela je med posameznicami igrala v polfinalu, kjer je izgubila s sestrično nasprotnico v finalu Aline Decker. V starostni skupini do 15. leta je Nejc Vojnovič kar dvakrat igral v polfinalu; med posamezniki in skupaj z Mariborčanom Luko Petričem v igri parov. V kategoriji do 19. leta je Aleš Murn nekoliko nerodno izgubil polfinalni dvoboj šele po podaljšanji igri v tretjem nizu.

TEK TK PORTOVAL

NOVO MESTO - Tekaški klub Portoval iz Novega mesta bo v nedeljo, 31. maja, ob treh popoldne pripravil 1. tekaško prireditev TK Portoval - Cestno podjetje Novo mesto. Na različno dolgih progah od 800 do 4000 m se bodo tekači in tekačice pomerili v petih starostnih kategorijah od mlajših pionirjev in pionirk do članov in članic; na 1000 m dolgi progi pa bodo tekmovali tudi rekreativci in cestarji. Prijavit se lahko dve uri pred začetkom prireditve na štartnem prostoru na dvorišču pred Cestnim podjetjem Novo mesto. Štartinina znaša 500 tolarjev, najboljši pa dobijo denarne nagrade od 15.000 za prvo do 2.000 tolarjev za šesto mesto v vsaki kategoriji. Novomeški osnovnošolci so oproščeni plačila štartinine. Dodatna pojasnila lahko dobite po telefonu (068) 22 721.

ŠIMUNIČ JE NAJBOLJŠI

DOLENJSKE TOPLICE - Drugi dan kvalifikacij za atletski pokal Slovenije so se v Ljubljani izkazali tudi člani Atletske sekcije Dolenjske Toplice. Boštjan Šimunič je s 15,61 m spet zmagal v troskoku in ima najboljša letošnja izida v Sloveniji tako v troskoku kot v daljini. V daljini sta se Manja Praznik s 5,50 m in Gordana Djurič s 5,56 m zanesljivo uvrstili v finale. Praznikova pa je tekla še na 200 m, kjer je s 26,16 postavila osebni rekord. (M. S.)

CUGELJ PRAVK

TREBNJE - Na sedmem državnem prvenstvu invalidov v streljanju s serijskim zračnim orožjem je z Dolenjske nastopil le Franc Cugelj iz društva invalidov Trebnje, ki je v kategoriji G1 zmagal. Cugelj je bil pred tem drugi na regijskih kvalifikacijah, na katerih je v Trebnjem nastopil 24 invalidov.

EKIPNO STAROTRZANKE

ŠKOFJA LOKA - Na ekipnem državnem prvenstvu v šahu za igralce do 15. leta so med dekletki zmagale Starotrzanke Sonja Mukavec, Tjaša Štaudohar, Špela Farič in Maja Madronič, ki so osvojile tudi nagrade za najboljše igralko po posameznih deskah. Med fanti so zmagali Novogoričani, krški Triglav je bil drugi, Novomeščani pa so bili šesti. Krčan Sašo Župevec je bil najboljši na drugi deski. (R. R.)

Šport iz Kočevja in Ribnice

- RIBNICA - Kadeti Rokometnega kluba Inles so v finalu državnega prvenstva v Ljubljani osvojili prvo mesto in tako v Ribnici prinesli še en naslov državnih prvakov. V finalu so z 20:18 premagali Celje. Naslov državnih prvakov so v Leskovcu pri Krškem osvojili tudi mlajši dečki. Mlajši mladinci so nastopili na polfinalnem turnirju, kjer so izgubili s Prulami in igrali neodločeno z Velenjem in tako izpadli.
- RIBNICA - Damjan Škaper, kapetan in najboljši strelec Inlesa najverjetneje zapuša Ribnico. Njegov bodoči klub naj bi bil novi prvoličar Radeče.
- SODRAŽICA - V 3. krogu Notranjske balinarske lige so igralci Sodražice premagali Jezero II iz Cerknice z 10:6. V 4. krogu Dolenjske območne balinarske lige so igralci Sodraže iz Kočevja premagali Mirno z 10:6.
- KOČEVJE - Na teku Treh src v Radenci so na 21-kilometrski progi nastopili tudi tekmovalci iz Kočevja. V skupini do 40. leta je Srečo Majetič zasedel deseto mesto, Igor Martir pa je bil v isti skupini 17. V skupini do 50. leta je Matija Ozanič zasedel tretje

mesto s časom 1:18,34, kar je njegov osebni rekord, Franc Kocijančič pa se je med veterani izkazal s tretjim mestom.

- RIBNICA - V 5. krogu OLMN Ribnica so bili doseženi naslednji izidi: Tornado : SP. Treid 5:4, SMD Turjak : Biba T Market 7:1, Agaton : Divji jezdec 0:2, Sodražica : Elin Kot 2:0. Na lestvici s po 10 točkami vodijo Sodražica, Tornado in Grafit, med strelci pa Aleš Pirman (SMD Turjak).
- KOČEVJE - Izidi 5. kroga občinske lige Kočevja v malem nogometu: Mozelj : Rog 0:3, Krempa Štalcerji : AG Kovinar 0:2, Slovenka : Radar 3:1, Lorela : Tri zvezde 1:1, Flamengo : Črni Potok 0:6, AS : Marof 1:2, Kostel : Atletiko 1:1. Na lestvici vodita AG Kovinar in Marof s po 13 točkami, Srečko Rajšel pa je z 10 zadetki najboljši strelec.
- KOČEVJE - Na tekmi območne mladinske nogometne lige je Kočevje premagalo Belinko kar s 25:0 (8:0). Strelci za Kočevje zgodovinske rekordne zmage: Vukan 9, Mišmaš 6, Kren 3, Mihelič 2, Čampa 2 ter Zekič. Andoljšek in Majele po en zadetek. M. G.

V Toplicah vsa hokejska smetana

V soboto bodo v Dolenjskih Toplicah na četrtem turnirju v hokeju na rolerjih nastopili skoraj vsi slovenski reprezentativci v hokeju na ledu - Med mladimi visoko tudi domačini

DOLENJSKE TOPLICE - Z vse bolj priljubljenim hokejem na rolerjih si hokejisti podobno kot odbojkarji na mivki raztegnejo sezono skozi celo leto, obenem pa tako priložnost za dokazovanje dobijo tudi fantje iz krajev, kjer ni umetnih drsališč in ledenih dvoran, kot so na primer Dolenjske Toplice, kjer hokej tudi brez ustreznega objekta živi že leta.

V soboto ob sedmih zjutraj bo na igrišču pri topliški osnovni šoli prekrizalo hokejske palice kar okoli 25 članskih moštev in še 12 ekip v kategoriji do 15. leta. Prireditelji z domačinom Rokom Barbičem na čelu pričakujejo še boljši obisk kot lani, ko je topliški turnir izjemno uspel. Zaradi velikega števila udeležencev pričakujejo, da bodo zmagovalce pozdravili šele nekaj pred polnočjo, do takrat pa se bo v Dolenjskih Toplicah tudi ob igriščih dogajalo marsikaj. Naj omenimo le koncert mladih glasbenih skupin iz novomeškega okoliša, med katerimi se bo udeležencem turnirja predstavila tudi Stara pravda. Za gledalce bodo pripravili tudi več družabnih tekmovalj na temo hokeja in še marsikaj.

V različnih moštvih, tudi topliškem, bodo nastopili skoraj vsi slovenski reprezentativci, ki so se tako izkazali na pred kratkim končanem svetovnem prvenstvu skupine B v hokeju na ledu z Ivom Janom na čelu. V domačem moštvu bodo tako poleg domačinov Ivana Janka, Andreja Badovinca, Matjaža Dularja in Štefana Grmeketa ter priženjenega Novomeščana Uroša Židana, nekdanjega hokejista Olimpije, nastopili tudi asi, kot so jeseniški hokejisti Tomaž Razingar, Gaber Glavič, Borut Vukčević, Grega Por in mladi up Boris Pretnar. V topliškem

PIRANSKI TRIKOTNIK

NOVO MESTO - Jadralna jadralskega kluba Novo mesto Vitalis je na prvi letošnji regati jadralske zveze Slovenije Piranski trikotnik v razredu elan express osvojila peto mesto. Jadralnico je krmaril Borut Šuln, člani posadke pa so bili Novomeščani Tom Zupančič, Marijan Prešeren in Sašo Novakovič.

BUSHIDO ŽE USPEŠEN

NOVO MESTO - Novo novomeško športno društvo Bushido, v katerem se člani ukvarjajo z judom in ju-jitsom, je uspešno nastopilo na državnem prvenstvu v ju-jitsu v Mariboru. Predsednik društva Metod Jerman je v kategoriji do 62 kg osvojil drugo mesto, Mitja Vehovec pa je bil v isti kategoriji tretji.

domačo prirediteljo umešča na četrto mesto v skupnem vrstnem redu. Med člani po treh turnirjih vodi Polar Bear, moštvo iz Zaloga, v katerem pa igrajo še hokejisti Olimpije in Bleda, medtem ko so Dolenjske Toplice, ki so na drugem turnirju v Zalogu osvojile 5. mesto, v skupnem vrstnem redu devete.

I. V.

KERIN DRUGI

SEVNICA - Na državnem prvenstvu za osnovnošolce v karateju so med 470 tekmovalci uspešno nastopili tudi Sevničani, med katerimi je bil najuspešnejši 11-letni Grega Kerin, ki je v kategoriji do 45 kg osvojil srebro, medtem ko je bil njegov klubski tovariš Denis Špiler peti. V ekipnem nastopu so dečki osvojili šesto, deklice pa četrto mesto.

ŠE PETA ZMAGA KRKE - Tekmovalci teniškega kluba Krka Krupa, Krušič, Škrjanc, Bradač, Turk in Maljkovič (na sliki skupaj s trenerjem) so tudi v petem, zadnjem kolu drugoligaškega tekmovanja dosegli visoko zmago in se bodo 13. junija za napredovanje v 1. ligo pomerili z zmagovalcem B-skupine druge lige. Na zadnji tekmi rednega dela so z 8:1 premagali Novo Gorico. Najverjetnejši nasprotnik bo Zalec, Novomeščani pa si prizadevajo, da bi bila odločilna tekma v Novem mestu. (Foto: I. V.)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Štangelj na Danskem med zvezdami

G. Štangelj je klasično dirko na Danskem končal v družbi Riisa in Sorensena

NOVO MESTO - Kolesarji novomeškega poklicnega moštva Krka Telekom so sijajno začeli svojo evropsko turnejo, saj so na izredno močnih dirkah vsakič med tistimi, ki krojijo vrh v končnem vrstnem redu, vrhunec pa so dosegli s Štangeljevim tretjim mestom na Veliki nagradi Midtebanka, danski različici znamenite klasične dirke Paris Rubaix. Novomeščani še niso nastopili na tako močni dirki, saj je na njej nemški Telekom nastopil s svojim prvim moštvom, zelo močne ekipe pa so imeli tudi drugi.

Klasično dirko so podobno kot Paris - Rubaix krasile ozke in zelo slabe ceste, od skupno 194 km dolge proge pa je bilo kar 30 km speljanih po makadamskih in gozdnih cestah, kjer so se kolesarjem z okvarami kolesa spremljevalci zelo težko približali in jim pomagali. Povrhu vsega je Štangelj že na začetku padel in se potem z velikimi težavami komaj prebil do prve skupine, saj se je že kmalu po startu glavna razbila na več manjših delov. Kljub vsemu je bil Gorazd tokrat v pravem trenutku na pravem mestu. 50 km pred ciljem je bil v skupini petih ubežnikov, med katerimi sta bila tudi slovita Danca Bjarne Riis in Rolf Sorensen. Sorensen je poskusil s samostojnim pobegom, a so ga ostali stitje 5 km pred ciljem ujeli, tedaj pa je napadel predlanski zmagovalc največje kolesarske dirke na svetu Tour de France Riis, ki je na cilj pripeljal z 22 sekundami prednosti pred četverico, v kateri je bil najhitrejši Norvežan Arvesen (Asies), drugi in skupno tretji je bil Štangelj, medtem ko je bil Sorensen na koncu četrti. Težka proga je zahtevala svoj davek, saj je dirko končalo le 30 kolesarjev, odstopili pa so tudi vsi ostali iz moštva Krke Telekoma.

Moštvo Krke Telekoma je po zadnjih podatkih mednarodne kolesarske zveze UCI, v katerih je upoštevana dirka Po Sloveniji, zadnji nastopi Novomeščanov v Avstriji in na Danskem pa ne, na 44. mestu svetovne lestvice, na vrhu katere je do 10. maja vodilni italijanski Mapei zamenjala francoska Festina. Točke UCI, s katerimi je letos po novem pravilniku mednarodna kolesarska zveza precej manj radodarna, je letošnjo sezono osvojilo skupno 62 moštev.

Novomeščani so na Danskem dobro nastopili tudi pred tem. V Aarhusu je bil Uroš Murn drugi in Štangelj, ki je dobil tudi gorske in leteče cilje, peti, Danec Sorensen pa šesti. Boštjan Mervar je imenitno dansko avanturo zaključil z drugim mestom v kriteriju Ebeltofta, na katerem je zmagal znani italijanski poklicni kolesar Lombardi (Telekom).

Drugi del moštva Krke Telekoma je ta čas nastopal na Olympia Tou-

PRVA PLESNA ZMAGA SEBASTIJANA IN MAŠE

KRŠKO - Plesalca krškega Lukca Sebastijana Vodlana in Maša Viktorija Šalamuna sta na kvalifikacijskem turnirju za državno prvenstvo v latinskoameriških in standardnih plesih v Kočevju med starejšimi mladinci B prvič zmagala v obeh zvrsteh. Njun uspeh sta med mlajšimi pionirji D dopolnila Simon Gorišek in Nastja Germovšek s četrtem mestom v ST in petim mestom v LA plesih ter med mlajšimi mladinci C Peter Toporišič in Tina Korber s 3. mestom v ST plesih.

LUKA IN MAJA ZMAGALA V ITALIJI

KRŠKO - Plesalca krškega Lukca Lučka Vodlana in Maja Bromše sta v nedeljo, 17. maja, nastopila na mednarodnem plesnem turnirju v Trstu in med mlajšimi pionirji D zmagala v standardnih plesih, medtem ko sta bila v latinskoameriških plesih druga. Tadej Drakulič in Katarina Račič sta bila v obeh zvrsteh tretja.

ELAN PREMAGAL NAFTO - V 27. kolu drugoligaškega prvenstva so nogometaši novomeškega Elana s 3:0 premagali lendavsko Nafto. Prvi zadel je v 30. minuti dosegel Gorazd Plevnik. Za drugi zadel je zaslužan Andrej Primc, ki se je v 66. minuti po samostojnem protinapadu znašel sam pred gostujočim vratarjem, a ni streljal, ampak lepo podal Grudnu, ki je brez težav zadel nebranjena vrata. Končni izid 3:0 je v 78. minuti s svojim drugim zadetkom dočel Gorazd Plevnik. Na sliki: veselje Elanovih nogometašev po drugem zadetku. (Foto: I. V.)

SLEMENŠEK V BRNO

V četrtem kolu državne lige v streljanju na glinaste golobe so strelci trap kluba Iskra Semič Bučar, Šimec in Stariha z 99 zadetki zasedli 7. mesto. Med posamezniki se je med mladinci izkazal Marko Slemenšek z Blance, član kluba Ilirska Bistrica, ki je zadel 58 od skupno 75 letečih tarč. Markov brat Gorazd tokrat ni nastopil, danes pa bo kot član državne reprezentance odpoval na takmovanje za Veliko nagrado v Brno na Češkem. (M. S.)

PRVENSTVO DVOJIC

NOVO MESTO - Na dolejnjskem prvenstvu mešanih dvojic v kegljanju sta na kegljišču Vodnjak v Novem mestu zmagala Rozi Flisar in Ivica Miletič, med ženskimi dvojicami pa sta bili najboljši Milena Veber in Slavka Prosenik, ki sta se uvrstili na državno prvenstvo konec maja v Novi Gorici.

ru na Nizozemskem, kjer je Sašo Sviben tretje mesto, ki ga je branil kar štiri etape, izgubil v dirki na čas, kjer brez posebnega kolesa ni mogel konkurirati tekmečem.

I. V.

Dve zmagi Mateja Žvana

Motokrosisti v Radencih in Jastrebarskem

NOVO MESTO - Novomešan Matej Žvan (Fun šport) je na zadnji dirki za državno prvenstvo v motokrosu v Radencih dosegel svojo prvo letošnjo zmago. V kategoriji do 80 cm je na prvi dirki vodil vse od štarta, a je dva kroga pred koncem padel in osvojil drugo mesto. V drugi vožnji napake ni ponovil in je z zmago osvojil tudi skupno prvo mesto. Drugi je bil njegov nekdanji klubski tovariš Jaka Može iz novomeškega Mela.

V nedeljo, 24. maja, so slovenski motokrosisti nastopili na dirki za pokal Alpe - Jadran v Jastrebarskem na Hrvaškem. Tudi Tokrat se je izkazal Matej Žvan, ki je v razredu 80 cm zmagal v obeh vožnjah, medtem ko je bil Jaka Može v prvi vožnji tretji in v drugi drugi. Marko Špehar (Nix Semič) je bil šesti in in Blaž Germšek (Fun šport) deveti. V razredu 125 cm je bil v obeh vožnjah najboljši Hrvat Nenad Šipek. Novomešan Ludvik Mežnar (Mel) je bil v prvi vožnji ves čas drugi, a je zaradi okvare pred koncem dirke zdrnil na tretje mesto, na katerem je končal tudi drugo vožnjo. Četrto mesto je zasedel Metličan Julij Brinc, ki nastopa za Hrvaško, Primož Jazbar (AMD Brežice) pa je bil deseti.

PRIATELJSKI TROBOJ V GIMNASTIKI - V telovadnici osnovne šole v Kostanjevici se je v soboto zbralo več kot 80 mladih telovadcev iz Šentjerneje, Šmarjete in Kostanjevice. Na teh osnovnih šolah namreč Renata Cujnik mlade trenira gimnastiko, zato je prišla na idejo, da bi pripravila prijateljsko tekmovanje, na katerem bi se mladi spoznali in pokazali, kaj znajo. Med dečki so se najbolj izkazali domačini, zmagal pa je Kostanjevičan Robi Rostohar (na sliki). Med mlajšimi deklicami so bile najboljše gimnastičarke iz Šmarjete, zmaga pa je pripadla Tjaši Košak. Med starejšimi deklicami je prvo mesto osvojila ekipa Šentjerneja, med posamezniki pa Urša Lutman. Tokratni troboj je pokazal, da se gimnastika med mladimi vse bolj razvija, Renata Cujnik pa upa, da bo prihodnje leto k tekmovanju pritegnila še druge šole. (Foto: T. Gazvoda)

K SV. MIKLAVŽU - Športno društvo Smole je prejšnjo nedeljo pripravilo kolesarski vzpon k Sv. Miklavžu. 94 kolesarjev iz vse Slovenije se je do ljubljene izletniške točke povzpelo iz Cerovega Loga, premagati pa so morali višinsko razliko 700 m. Do Miklavža je najhitreje priplezal Milan Hribar, ki je za strmo pot potreboval 33 minut in je zmagal med mlajšimi od 35 let, med starejšimi je bil najhitrejši Maks Pogačar, med ženskami pa Simona Žabjek. Športno društvo Smole deluje pod okriljem trgovine s kolesi Smole, ki jo vodi nekdanji kolesar novomeške Krke olimpijec Jože Smole, ukvarja pa se predvsem z rekreativnim kolesarjenjem. Njegovi člani ne manjkajo na nobeni rekreativni prireditvi v Sloveniji, pa naj si bo z gorskimi ali cestnimi kolesi. Za dan državnosti bo pet Smoletovih kolesarjev v enem dnevu premagalo 385 km dolgo pot od Kopra čez Novo Gorico, Vršič in Ljubljano do Novega mesta. (Foto: I. Vidmar)

PREPUSTITE SKRB ZA SVOJ AVTO STROKOVNJAKOM!

V Avtoservisu Murn iz Novega mesta bomo za vaše vozilo poskrbeli tako, kot je treba. Sodobna oprema in dobro usposobljeni delavci so najbolje zagotovilo za kakovostno opravljeno servisno storitev. Poleg tega vam v Avtoservisu Murn ponujamo tudi Proton, motorno olje vrhunske kakovosti, ki zanesljivo ščiti in varuje motor vašega avtomobila. Motorno olje Proton je preizkušeno v najtežjih tekmovalnih razmerah, zato mu zaupa največ slovenskih mehanikov in voznikov. V Sloveniji je Proton motorno olje številka 1!

PETROL PROTON MOTORNA OLJA NOVIH DIMENZIJ.

MLEKO ZA OPEKO!

Konsumno mleko Ljubljanskih mlekarn se ni podražilo. Še več: najmanj 10 milijonov tolarjev bomo namenili za akcijo obnove in pomoči Posočju. Sredstva, zbrana od prodaje mleka, bomo skupaj z Rdečim križem Slovenije predali prizadetim v potresu.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

rah. Razni izgovori centrov za socialno delo, ministrstva, sodišč in drugih podobnih strokovnih služb, da imajo preveč dela, da nimajo dovolj kadrov, da so razmere težke, problemi skorajda nerešljivi in podobno, so neresni in nesprejemljivi. Oblast se s takimi izgovori ne more opravičevati, kajti prav ona je plačana in usposobljena za to, da take probleme uspešno rešuje. Iz pripovedovanja mnogih vem, da naši centri za socialno delo rešujejo probleme urejanja stikov in dodelitve otrok po več let ali pa avtomatično dodelijo otroke materam brez poglobljenih analiz in prepričljivih obrazložitvev.

Tudi moje izkušnje potrjujejo, da je z našo socialno službo nekaj narobe. V svojem kraju sem center za socialno delo večkrat prosil za pomoč, pa je nisem dobil. Povedali so mi, da je njihova pristojnost samo svetovanje. S službo, ki zavrača konkretno pomoč in se izogiba tenskega dela, si kaj dosti ne morem pomagati. Prav naša država pa tega za gotovo ne bo storila, če ne bo dovolj vzpodbud iz ljudstva - v našem primeru od prizadetih očetov.

STOJAN ŠTEBLAJ
Trata, Kočevje

Za traktorje je zakon še strožji

Dol. list št. 19, 14. maja

Enostranski neživiljski zakoni glede kmečke mehanizacije

Kot se iz predpisov vidi, je traktor prvi v kmečki mehanizaciji obravnavan kot tipično cestno vozilo. Po dobrem premisleku lahko ugotovimo, da to ni res. Razvoj motoriziranih pešcev je njihove in medvaške ceste spremenil v hitre ceste, kjer kmečka mehanizacija ni zaželjena. Pri živinskih vpregah se je to že posrečilo. Kaže pa, da se bo počasi to zgodilo tudi s kmečko mehanizacijo. Gozdovi se namreč vse bolj bližajo cestam. Če kdo misli, da je asfaltna cesta blagoslov za kmečka vozila, se moti. Na starih posipanih cestah sta bila zemlja in blato zaželjena, danes pa je na asfaltu ravno obratno.

Razne oddaje in časopisi prikazujejo vse to kot veliko skrb za človeka ter pravijo, da ne gre za denar. Ko pa premišljam o vseh teh pravilih o kmečki mehanizaciji, ugotavljam, da gre v resnici predvsem za denar.

Starih in novih traktorjev je veliko morda za te krpe zemlje še preveč. Z obvezno registracijo, ki verjetno ni povsem po evropskem vzorcu, bosta zavarovalnica in država precej pobrali. Da se traktorji pregledujejo, je prav, ni pa prav, da se izžema denar pri stvari, ki je potrebna in ni stvar luksuza.

Menim, da je registracija predraga, posebno še ker stvari niso urejene glede tega, ali ima kmet kakšen pomožni traktor. Te zadeve bi moralo urejati ministrstvo za kmetijstvo, vendar, kot kaže, je to vse prepuščeno policiji.

Da se na vrhu nič ne brigajo, kaže tudi cena goriva. Traktor se cel dan vozi po njivi, pa mora kmet ravno tako plačevati dodatke za ceste. Tudi to verjetno ni povsem v skladu z evropsko zakonodajo.

Če bi šlo res za ljudi, kot se skuša prikazati, bi z raznimi izobraževalnimi tečaji ljudi poučili, kako je kmečka mehanizacija lahko zelo nevarna, saj vemo, da se nesreče z njo v večini primerov dogajajo izven cest.

Da je kmečka strojno-cestna problematika bila prehitro dana v roke policiji, ni dvoma. Do sedaj traktorji niso bili tako nevarni. Od kod torej ta strah: zaradi skrbi za človeka ali zaradi denarja?

ALOJZ SUŠTARIČ
Semič

Literarna kraja v Metliki

Dol. list št. 20, 21. maja

Glede na pripombe uredniškega odbora pri izdaji zbornika Metlika, naše mesto v Dolenjskem listu 21. maja, se nama zdi primerno, da poveva vsaj še tole:

Ni lepo in prav, če trdite, da je ta zbornik sad večletnega dela učencev in učiteljev osnovne šole Metlika, češ da so učenci v zadnjih letih osvo-

jili več državnih priznanj in na različnih srečanjih uspešno zastopali šolo, Metliko in občino.

Res je to in nikakor ne zanikava dela in uspehov učencev v raznih kroških in tudi ne požrtvovalnosti njihovih mentorjev. Vendar to nima nobene zveze z zbornikom. Če so učenci uspešno opravili marsikatero raziskovalno delo, pa tega ne moremo trdit za zbornik Metlika, naše mesto.

Zbornik je res lepo oblikovan in se tudi prijetno bere. Razumljivo, saj so ga več kot polovico napisali zunanji strokovni pisci, od katerih pa nekaterih ni nihče povabil k sodelovanju. To so predvsem etnologinja Brancljeva, profesor Dular, kastolog Stopar in umetnostni zgodovinar Zadnikar, katerih članke so samovoljno vključili v svoje besedilo (okoli 350 vrstic), ne da bi jih vprašali, če v to privolijo. Zato teh tekstov, katerih avtorji niso nikjer podpisani, ne moremo šteti za "rezultat večletnega dela učencev in učiteljev osnovne šole Metlika".

Najznova poudariva, da gre tu le za članke, ki govorijo o zgodovini Metlike, o kulturnih spomenikih, o likovnih ustvarjalcih in Belokranjskem muzeju.

Prav škoda je, da zmožnosti svojih učencev mentorji niso znali izkoristiti. Usmerili so jih v prepisovanje tujih besedil, ne da bi jim pojasnili, kako se taki stvari stregajo. Da se na primer članke opremi s primernimi podatki, opombami, narekovaji, skratka, da se jih po svoje preoblikuje (kompilira).

Tako dobesedno prepisovanje pa je tega ali onega avtorja seveda razburilo. Mentorji namreč učencev niso opozorili, da je taka dobesedna prisvojitve duhovnih vrednot (literarnih, glasbenih, filmskih in podobnih) prav tako kraja kot prisvojitve kateregakoli drugega stvarnega predmeta. Zlasti bi morali to storiti kot prosvetni delavci, zaposleni v vzgojno-izobraževalni ustanovi, kjer so dolžni, da učence, ki so jim zaupani, vzgojijo v resnicoljubne in odgovorne ljudi.

Marsikaj bi še kazalo pripomniti. Da na primer ni bila navedena avtorica daljših člankov o kiparju Juliju Papiću in o Belokranjskem muzeju, ki sta bila v celoti prepisana. Zlasti pri slednjem pa se je pokazalo, kako "neraziskovalni" so bili učenci in mentorji, saj ni bilo v tem primeru v muzej nikogar, ki bi se pozanimal o kakih novostih v ustanovi. Rajši so prepisali sedem let star tekst z zastarelimi podatki.

Ceprav sva tudi midva slišala od mnogih domačinov razne pripombe glede vsebine zbornika, pa v to ne nameravamo posegati, saj so za celotni koncept oziroma zasnovi zbornika odgovorni člani uredniškega odbora. (Tega pa bi moral v javnih občilih, na primer v Dolenjskem listu, nekdo zastopati z imenom in priimkom.)

In še to!
Ker je knjiga že v javnosti, ponavljava, da je nujno in tudi pošteno, da odgovorni urednik zbornika priloži knjigi seznam avtorjev in njihovih del z navedbo, od kod so bili članki in podatki dobljeni oziroma prepisani.

Upava, da za to ne bo treba klicati na pomoč pravnega strokovnjaka.
JOŽE DULAR
ANDREJA BRANCELJ
BEDNARŠEK

Si upajo pogledati učencem v obraz

Dol. list št. 13, 2. aprila

Cenjeni g. Boris Fabjan, član upravnega odbora Košarkarskega kluba Črnomelj, vsakdo ima lahko svoje mnenje, kot tudi vi, ki ste ga podali v odgovoru na moja vprašanja. Živimo pač v demokraciji. Nisem pa pričakoval odgovora od vas, pač pa od župana g. Andreja Fabjana. Vprašujem se tudi, zakaj na moja vprašanja niso odgovorili pristojni, ampak ste šli vi po vroči kostanj v Žerjavico?

Izjavljate, da ste bili zgroženi, ko je predstavnik ministrstva za šolstvo g. J. Urbanc predlagal gradnjo dvorane na igrišču. Vprašujem vas: predlagal ali zahteval? Ministrstva običajno določanje prostorov za gradnjo prepuščajo lokalnim skupnostim! Kako so reagirali predstavniki občine in šolniki, ko so slišali za njegov predlog? Ne vem pa, če so ga pristojni seznanili z veljavni zakoni, kar bi morali, ter mu povedali, da tam gradnja ni možna. Zgodba, ki jo pripovedujete javnosti, je podobna znanstveni fantastiki. Če bi ga pristojni opozorili, da je potrebno ravnati v skladu z zakoni in zakonskimi predpisi, bi g.

Urbanc to že razumel, ker je državni uslužbenec. Dvomim pa tudi, da je imel g. Urbanc takšna pooblastila, da bi rekel: Tukaj mi postavite dvorano. Pristojni so pokimali z glavo in rekli: "Seveda, samo dajte nam denar, če hočete, lahko zgradimo dvorano tudi na Luni." Ali pa mu je nekdo prišepnil, da je bi tudi rezervna varianta, na obstoječem igrišču? Le kaj vas je kot predsednik pZ tako močno prepričalo, da ste čez noč spremenili svoje mnenje in se strinjali z gradnjo dvorane na igrišču? Ob tem lahko samo citiram modificirano Rayburnovo pravilo iz Murphya: "Če želiš zlesti višje, kima!"

Ob vašem melanholičnem pisanju o zgodovini igrišča in trenutnem stanju razpadajoče ograje me zaboli srce, ko pljuvate v lastno skledo. Kaj ste naredili kot predsednik Športne zveze, da bi se razpadajoča ograja popravila? Kolikokrat ste urgirali pri predstavnikih občine, da zagotovijo denar za mrežo, da se ne dela takšna sramota in kakšen ste imeli uspeh? Samo 20 odstotkov trenutnega stanja igrišča gre pripisati mladostnemu vandalizmu, ostalo gre na račun dotrajnosti. Cenjeni g. Fabjan, se še spomnite stanja igrišča v začetku in ob koncu 80 let? Lesene tribune so razpadale, prav tako mrežasta ograja. Na tekaški pisti se je že pojavila črna zemlja. V 80 letih pride od Armadnega prvenstva, kasneje do Iskrade in se zagotovo denar za obnovo celotnega igrišča. Posledica današnjega stanja igrišča je samo slaba vzdrževanost igrišča, za kar pa nosite odgovornost kot predsednik SZ tudi vi! Zgodovina se ponavlja. Igrišče je bilo vedno občini deseto prase, ki se je obnavljalo samo ob velikih dogodkih. Sicer pa kaj bi vzdrževali, saj ste se tako odločili za gradnjo telovadnice na igrišču!

Ob tem vas bi spomnil, da nisem proti gradnji telovadnice, sem pa proti gradnji telovadnice na predvideni lokaciji. V januarjem članku je bilo zapisano, kaj bi Črnomelj potreboval, vendar se zdi, da ste to spregledali. Vprašal bi vas tudi, če že pristojni ne odgovorijo, tudi kako da ni možna gradnja telovadnice na parceli 82/13 med OŠ in fastfoodom, ki leži na meji šolskega zemljišča. Prej so krožile informacije, da ni možna postavitev tam, ker ni možen dostop z gasilskim avtomobilom. Zdaj je kriv neki g. Urbanc. Mi lahko odgovorite kdo je kriv, da je dal soglasje, da stoji fastfood na sami meji, dovolil komunalno opremljenost objekta na območju, kjer je dovoljena samo gradnja šolskega prizidka? Se mar popravljajo stari grehi?

Očitajte mi tudi, da se nisem udeležil svetniške seje. Menim, da se nimam kaj udeleževati sej, razen če bi me izrecno povabili. Vprašujem se, ali morda vi poznate poslovnik, ki urejajo postopke zakonodajalcev? Če se v Črnomlju lahko vsak udeleži rednih sej svetnikov in debatira tam, kar hoče, potem je to zame več kot tržnica. Navedli pa niste, ali ste bili vabljeni na sejo kot predsednik gradbenega odbora ali pa ste se seje udeležili kot bivalc občine, da bi videli, če gre vaša stvar čez svet. Pogrešali pa smo vas jaz kot tudi ostali prisotni na javni razpravi o dopolnitvah PUP-a za Črnomelj, prav tako tudi župana Črnomlja. V javni razpravi, ki se je lahko udeleži vsakdo, so prisotni dali svoja mnenja o spremembah in gradnji telovadnice na igrišču. Lahko bi jih tudi vi, g. Fabjan, če bi se javne razprave udeležili. Vendar ste se vi in ostali že odločili, da bo telovadnica stala na igrišču. Zato ste tudi sprožili postopek spremembe PUP-a po nezakoniti izdaji gradbenih dovoljenj in zahtevi za obnovo postopkov. Dopolnitev PUP-a je le Potemkinova kulisa v celotni zadevi in ima namen legalizirati nezakonite stvari.

Moje dezinformacije o tem, koliko učencev bo prizadetih, so pobrane iz lokalnega časopisa Novice iz naše občine. Mimogrede: članek naj bi bil povzetek študije IB Investbira. V svojem odgovoru navajate, da gre le za avtobus z učenci Dob-

lič, Blatnika in Kanižarice, ki se bodo vozili v Dragatuš. To je zame maksimalno 50 učencev; jaz sem prišel po občinskih virih do 350 učencev in kje je ostalih 300 učencev, g. Fabjan? Cenjeni gospod Fabjan, obstaja določena uredba vlade, ki določa pogoje za šolske okoliš. Kot je sklepali, gre za okoli 50 učencev, ki se jim bo spremenil šolski okoliš. Za spremenjeni okoliš mora biti dana posebna odobritev. Ste seznanili starše učencev, da se bodo njihovi otroci dve leti vozili v Dragatuš? Morebiti se bo po dveh letih pozabilo na to odobritev, kar se v Črnomlju pogosto dogaja. Lahko pa ministrstvo odobri zaradi racionalizacije tudi dve učilnici manj. Vsi učenci iz navedenega okoliša se lahko naslednjih 20 let vozijo v Dragatuš. Ste starše seznanili tudi s to varianto? Vprašujem se, če bi se strinjali s spremenjenim okolišem, ko bi vedeli, kaj se lahko zgodi, in ali bodo volili v novemburu za takšnega svetnika, ki bo za spremembo šolskega okoliša.

Ne vem, ali so to dezinformacije, če sem navedel, da so svetniki odločili nelegalno. Analiza Investbira je le strokovno mnenje, ki je lahko podlaga za odločanje. Svetniki kot zakonodajalci pa morajo pri svojem odločanju upoštevati sprejete pravne norme, zakone in podzakonske predpise. V navedenem primeru: ZUN, dolgoročni plan občine Črnomelj do leta 2000 in PUP za Črnomelj, ki jih svetniki ob svojem odločanju niso upoštevali! Zato je bil izid glasovanja nezakonit. Le da svetniki SKD-ja niso šli na vaš led in so glasovali proti. Omenil bi še, da plan do leta 2000 natančno predvideva družbene investicije. Izobraževanje: dozidava šol v Semiču, Starem trgu, Vinici, Črnomlju; Telesna kultura: izgradnja telovadnice v Semiču. **Nikjer v planu do 2000 in PUP-u ni zapisana izgradnja telovadnice v Črnomlju, še manj na igrišču.**

V zvezi s hipokrizijskimi navedbami o soglasjih in sklepkih SZ bi omenil samo zadnji dve. Zgraditev tribun ob novem rokometnem igrišču in urejanju lastniških odnosov s sosedi. Pacta sunt servanda. V idejni načrtu za novo rokometno igrišče tribune niso nikjer narisane! Glede na načrt novogradnje bi lahko bile tribune samo na zemljiščih sosednjega zemljišča. Ampak jih ni! Zdi se, da zopet širim dezinformacije ali pa zelo slabo vidim. Izpeljani so bili postopki gradbenega dovoljenja brez soglasja sosedov, ki mejijo na več dvorano. Ko se že tako hvalite, da vas je občinski svet imenoval in člani izvolili za predsednika gradbenega odbora v letu 1997, ali ste kot predsednik gradbenega odbora v teh 8 mesecih obiskali prizadete stranke ob novogradnji in jim pojasnili vso zadevo? Niste! Čeprav ste vedeli, da je potrebno urediti zadevo s sosednjimi lastniki zemljišč kot predsednik SZ, vsaj dve leti. Pa ste bili dolžni, glede na svoje funkcije, ki jih navajate! O celotni zadevi menim, da je takšno delovanje podtalno, kar se zadnja leta pogosto dogaja v Črnomlju.

Zadnji stavek, da sem žrtev nasprotnikov gradnje telovadnice, je zame osebno zelo žaljivo. Vedno sem mislil s svojo glavo in z argumenti podkrepil stvari. Je pa to vaš način, da se diskvalificira drugače misleče s splošno floskulo. Vaš zadnji stavek pove, da vam ne gre za nobene učence, ampak za zagotovitev domičilne dvorane, kot tudi navajate. Ponovno poudarjam: privoščim to dvorano košarkarskemu klubu, vendar ne na sedanjem igrišču, ki je edino funkcionalno igrišče v Črnomlju. Ne nazadnje menim tudi to, da moje mnenje o gradnji telovadnice na igrišču ni tako osamljeno med občani, kot ste ga predstavili v svojem gledanju na obravnavano tematico. Menim, da sem s tem dopisom argumentirano odgovoril in tudi seznanil javnost, kdo podtika kukavičija jajca in kdo širi dezinformacije o gradnji telovadnice.

BORUT GRABRIJAN

¹Pogodbe je potrebno spoštovati.

DOMAČE TRNJE

- Tajni dokumenti so vse večji razlog - za javno sramoto.
- Če priznaš, ti je polovico odpuščen, če pa daš glavo v pesek, ti je odpuščen vse.
- Kratico NNNP si zdaj lahko razlagamo drugače: Nove Neumnosti Naših Politikov.

MARIJAN BRADAC

- Kako naprej, potem ko se je kapitalizem izkazal za nevzdržnega, socializem pa za utopijo? (L. Krefl)

RADIO LOGATEC SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio Logatec ta teden zastavlja dvoje nagradnih vprašanj: Iz katerega stoletja je stara cerkev sv. Ožbolta (nagrada kosilo za dve osebi)? in: Kaj so to screen roloji (nagrada regal za glasbeni stolp)? Odgovore je treba do sobote, 30. maja, poslati na naslov: za NTR Logatec, p.p. 99. Logatec, za oddajo "99 minut za obezanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradjenca prejme tvedna sta Petra Oblak iz Skofje Loke in Marija Primožič iz Gorenje vasi.

Mercator
v akciji
od 28.5. do 11.6.'98
Pri nas dobite vse.

Substral stara cena 431,30 **349,00**
Mineralno gnojilo za sobne rastline 500 ml, Henkel Zlatorog
in še 22 posebej označenih izdelkov!
<http://www.mercator.si> Ponudba velja do prodaje zalog!

Odgovori in popravki po § 9...

Z županstva ušla poslovna skrivnost?

Dol. list št. 18, 7. maja

Gospod Miro Božič z Rake je znova načel temo obnove oz. novogradnje poštnih prostorov na Raki. Menimo, da smo zadevo dovolj pojasnili v našem odgovoru (Dol. list št. 16) na članek M. Luzarja, zato o tej temi ne želimo več na dolgo in široko razpravljati. Vendar nekatere netočne navedbe g. Božiča terjajo dodatno pojasnilo.

Gospod Božič navaja med drugim, da ima odgovor Pošte z dne 28. januarja 1997 na njegovo ponudbo iz leta 1996 in ne iz konca leta 1997. Dejansko je g. Božič poslal Pošti 18. decembra 1996, ponudbo brez potrebnih komercialnih elementov oz. pogojev (brez cene glede na površino objekta ipd.), zato je bila sprejeta kot obvestilo zainteresirane osebe in ne kot uradna ponudba. Njegovo prvo finančno ovrednoteno ponudbo smo prejeli šele 17. februarja 1997. Komisija za izbor najugodnejšega ponudnika pri Pošti Slovenije je sprejela dokončno odločitev 30. decembra 1997, predtem pa je prispelo z ene in druge strani še več ponudb (g. Božič je na primer prvotno ceno 2500 DEM/m² nekajkrat znižal, 14.1.1998 celo na 1800 DEM/m², vendar po že opravljenem izboru najugodnejšega ponudnika). Ponovno lahko zatrdimo, da je bila v decembru 1997 (čas izbi- re ponudb) in tudi pozneje ponudba firme Kopro, d.o.o., za Pošto ugodnejša, kar smo pojasnili že v prejšnjem dopisu.

Mag. ALFONZ PODGORELEC
direktor Pošte Slovenija

SREČEN DAN

ŠMARJETA - V Mariboru se je v soboto, 23. maja, na tamkajšnji prvi gimnaziji odvijalo državno tekmovanje v znanju iz geografije. Dolenjsko, Belo krajino in Posavje sta zastopali ekipe OŠ Mirna in OŠ Šmarjeta. Tekmovalci so pokazali, kaj znajo s področja meteorologije in kartiranja naselja. Zmagala je tričlanska ekipa iz OŠ Šmarjeta (Alenka Pajk, Robi Goli in Eva Durič) pod vodstvom mentorice Vesne Žinko in tako osvojila naslov državnega prvaka iz znanja geografije. Sledili sta jim še OŠ Ivana Cankarja iz Maribora in OŠ Rudolfa Maistra iz Sentilja. Zmagovalci bodo odšli na nagradni izlet v Gardaland, ki jim ga poklanja turistična agencija Galileo 3000 iz Maribora.

VESNA ŽINKO

Revež

Novomeški župan Franci Koncilija se mi smili. Pa ne zato, ker bi bil njegov politični privrženec, temveč iz popolnoma človeških razlogov. Odkar je postal župan, je bil nenehno tarča nekaterih lokalnih novinarjev, ki so na njegov račun zganjali pravo histerijo in raznašali laži. Rekli bodo, da je to njihova novinarska svoboda in da v državi že od leta 1990 velja svoboda tiska. Toda stvari le niso tako črno-bele, kot jih nekateri skušajo predstaviti v javnosti.

Najprej je ulica govorila, da ima župan nezakonskega otroka. Ko je Koncilija prekipelo, je tožil in kratko je potegnila dopisnica osrednjega dnevnika z Dolenjske. Kasneje se je o županu govorilo in pisalo marsikaj. Še zlasti priljubljen je bil pri novinarju lokalnega časopisa, ki je med drugim tudi član mestnega sveta. Ta je "objektivno" poročal in komentiral vse, kar se je dogajalo na občini. To je skoraj tako, kot če bi iz državnega zbora pisal objektivne članke poslanec Tone Anderlič. Ko je županu znova prekipelo, je v svojem glasilu novinarja označil za pisuna. Ta pa je bil zaradi tega na smrt užaljen. Namesto da bi se pred županovimi očiti brnil sam, so ga ubranili drugi. Županovi politični nasprotniki pa so nekaj mesecev pred lokalnimi volitvami dobili sočno kost za glodanje. Zdaj govorijo, da je zaradi njega razpadla pomla-

danska koalicija, odpovedali pa so se mu celo v lastni stranki (SKD) na lokalni ravni.

Pa da ne bo pomote. Koncilija ni nenadomestljiv. Bil bi na pravi čudež, če bo na jesenskih županskih volitvah vnovič izvoljen.

SILVESTER ŠURLA
(Mag. 13. maj 1998)

Revež iz Maga

V Magu se je Silvester Šurla v sestavku z naslovom Revež iz čistega altruizma postavil v bran novomeškega župana Francija Koncilija, ki da "je bil nenehno tarča nekaterih lokalnih novinarjev, ki so na njegov račun zganjali pravo histerijo in raznašali laži". Še zlasti pa naj bi bil po Šurlovo župan Koncilija "priljubljen pri novinarju lokalnega časopisa, ki je med drugim tudi član mestnega sveta".

Ker menim, da z "novinarjem lokalnega časopisa" Šurla misli mene, pišem teh nekaj vrst. Pustimo ob strani to, da uvaja v novinarske vrste novo kategorijo - lokalni novinar. Nikakor pa ne morem mimo njegovih obtožb in "ugotovitve". To, da sem o županu raznašal laži, kot trdi Šurla, je čista laž, tisto o zganjanju "prave histerije" pa neumnost. O Šurlovi verodostojnosti velikokrat govorim, da sem član mestnega sveta, o delu katerega tudi poročam in ga komentiram. Iz tega dejstva Šurla pri-

copra kronski dokaz moje "objektivnosti". A v tem klobuku ni zajca! Nisem in nikoli nisem bil član sveta mestne občine Novo mesto ter nisem in nikoli nisem bil član nobene politične stranke. Tako se tudi primerjava s Tonetom Anderličem, ki je že tako in tako privlečena za lase, izkaže za še bolj revno.

Pa še beseda o županovem glasilu in pisunu. Gre za občinsko glasilo Odločajmo, ki je očitno res županovo, do lastništva pa je župan prišel tako, da si je glasilo prisvojil, si ga prikrojil in ga s proračunskim denarjem izdaja kljub odločni prepovedi občinskega sveta. Glasilo prinaša tudi poniglave napade na županu in njegovim neljube svetnike in njih sramotenje, v največji meri pa je namenjeno objavljanju fotografij župana in njegovih sestavkov o svojih dosežkih. O teh in podobnih županovih potezah, o njegovem ravnanju in nehanju poročam in jih komentiram in s tem sem si prislužil njegovo oznako - pisun. Zaradi te oznake pa sploh nisem "na smrt užaljen", kot brez vsake osnove trdi Šurla, saj po moje v prvi vrsti in največ pove o njem samem.

Glede nečesa se pa s Šurlo povsem strinjam - da bi bil pravi čudež, če bi bil Koncilija na jesenskih volitvah ponovno izvoljen. Revež pač.

Andrej Bartelj
Novo mesto

ŠOLA ODPRLA VRATA - V semiški osnovni šoli so preteklo soboto pripravili dan odprtih vrat. Najprej so se v telovadnici predstavili pevski zbor, instrumentalni krožek, starejša in mlajša folklorna skupina (na fotografiji) in športniki, predstavili pa so tudi raziskovalni nalogi in podelili priznanja. Na razstavi so bili na ogled izdelki učencev od 1. do 4. razreda, obiskovalci pa so se lahko seznanili tudi z delom z računalniki. Nekateri starši so se odpravili še po kraški učni poti ali se s svojimi otroki pomerili v odbojki in rokometu. (Foto: M. B.-J.)

UMETNINA ZA NEKAJ DNI - Lidija Kocjan iz Dolenjega Boštanja je naredila še posebej zanimivo sliko tihožitja s svežimi (dobesedno) in živimi barvami, vendar pa je njeno delo ob vsej očarljivosti in umetnosti le kratkotrajno, saj bo slika čez nekaj dni romala v smeti med nerabno zelenjavo, krompirjeve olupke in podobne ostanke iz kuhinje. Taka je usoda stvaritev Kocjanove, ker pač niso narejene iz pravih slikarskih barv, nanosenih s čopičem, ampak iz narezanih in obdelanih sadov narave, se pravi iz korenja, čebule, rdeče redkvice, rdeče pese, zelene in podobnih vrtnin. Podoba, ki je zbudila veliko občudovanja, je Lidija Kocjan naredila v čast 800. obletnici prve omembe Boštanja. (Foto: M. Markelj)

ROSA NA POTI K PORABNIKOM - Konec tega tedna bo pod plastičnimi ponjavami podjetja Tron dozorelo največ jagod. Računajo, da jih bodo obrali 20 do 30 ton na dan, za kar bo potrebnih skoraj 300 delavcev. Med njimi je največ Moldavcev, pa tudi 60 do 80 domačinov in 35 Romov iz Prekmurja. Rosa, edina slovenska blagovna znamka jagod, dosega v tujini pri kilogramu že praviloma za marko večjo ceno od konkurence. Doma se s pomočjo tržne inšpekcije bode s preprodajalci, ki v zabojih te znamke prodajajo španske ali italijanske jagode in poskušajo zanje iztržiti kaj več. (Foto: B. D. G.)

Sramotna organizacija srečanja

6. regijsko srečanje mladih raziskovalcev je razvrednotilo delo dijakov in profesorjev

V Šolskem centru Novo mesto je bilo 22. maja 6. regijsko srečanje mladih raziskovalcev srednjih šol Bele krajine, Dolenjske in Posavja, ki ga organizira Zveza za tehnično kulturo Slovenije, območni svet Novo mesto. Organizacija celotnega projekta, zlasti pa zaključne prireditve, je iz leta v leto slabša (o čemer pričča tudi letošnja skromna udeležba - le 13 nalog) in meče slabo luč na celotno raziskovalno dejavnost.

Dijaki, ki se poleg šolskih obveznosti ukvarjajo še z raziskovalno dejavnostjo, vlagajo veliko časa in truda v izdelavo take naloge. Zato bi morala biti zanje udeležba na zaključnem srečanju slavnosten dogodek, ki bi ostal še dolgo v lepem spominu. Tudi letos nam bo srečanje ostalo v spominu, vendar samo po sramotni organizaciji in po razočaranih obrazih vseh sodelujočih. Ni bilo usklajevalnega sestanka, kjer bi se najprej mentorji, potem pa tudi ocenjevalci dogovorili za točna pravila igre. Nekateri ocenjevalci so zvedeli za svojo funkcijo en dan pred srečanjem, in še to brez priloženih

raziskovalnih nalog, nekateri pa so bili člani organizacijskega odbora brez svoje vednosti.

Predstavitve vseh nalog iz različnih področij je potekala istočasno v istem prostoru, kar je neskončno motilo vse prisotne.

MALONOGOMETNI TURNIR

LOŠKI POTOK - 30. in 31. maja bo na igrišču pred osnovno šolo na Hribu tradicionalni turnir z lepimi nagradami, ki ga organizira gostilna Pri Kapcu. Prijave sprejemajo do 29. maja na telefon 061/867-031.

VABLJENI NA TABOR

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka vabi na tabor v Češko kočo (1543 m). Na pot bodo odšli z osebnimi avtomobili v nedeljo, 19. julija, popoldne izpred Krke v Ločni. Vrnili se bodo v petek ali soboto. Prijave zbirajo v Oddeleku za oddih tel.: 321 537. Informacije pri vodji tabora Petru Repovžu, tel.: 321 459, 73 671 ali 041 739 125.

Bilo je kot v panju! Dijaki sami so izjavili, da imajo vtis, kot da je njihovo delo nepomembno, nepotrebno in razvrednoteno, kar je v takih razmerah nedvomno tudi bilo. Podobno smo doživljali tudi profesorji, ki smo bili z njimi. Vsi, ki smo sodelovali kot mentorji ali kot ocenjevalci, smo skupaj z dijaki prizadeti in si takega nivoja preprosto ne dovolimo več. Menimo, da organizacija takega projekta presega sposobnosti doseganega organizatorja. Predlagamo, da se imenuje nov organizacijski odbor, ki bo odgovoren za izpeljavo celotnega projekta. V nasprotnem primeru dijaki in profesorji gimnazije Novo mesto nismo več pripravljeni sodelovati.

BARBARA BAJC-ŠEROVIČ,
dipl. biolog,
JANA HOSTA, dipl. psiholog,
RENAJA ČAMPELJ
JUREČIČ, profesor,
VLADKA KOROŠEC,
profesor,
STANKA FLORIJANČIČ,
profesor
HELENA ZALOKAR,
profesor, ravnateljica

Karol Rustja

Gradnja proge Trebnje - Sevnica

Železniško progo Trebnje-Sevnica sestavljata dva odseka, zgrajena v časovno ločenih obdobjih. Leta 1908 je bil predan prometni odsek Trebnje-Tržišče-Krmelj in trideset let pozneje še zveza med Trebnjem in Sevnico. Dolga je 31,2 km.

V uradnih navedbah je ta proga še označena kot proga Sevnica-Trebnje, vendar je to po osamosvojitvi Slovenije nepravilno. Železniške proge se označujejo tako, da je začetna postaja tista, ki je bila bližje središču države (prestonici). V mreži Jugoslovanskih železnic je bila postaja Sevnica bližje Beogradu kot postaja Trebnje, zato je bila označena kot proga Sevnica-Trebnje. V slovenski železniški mreži pa je postaja Trebnje bližje Ljubljani kot Sevnica, zato je pravilno Trebnje-Sevnica. Vendar take spremembe ni mogoče opraviti čez noč, saj je zato potrebnega veliko tehničnega in administrativnega dela. Potrebno je spreminiti potek kilometraže, kar je obsežno delo, saj ima vsak objekt spodnjega ustroja (most, podporni zid, predor), kretnica, ločnica, potni prehod, lom nivelete, signal, stavba itd., natančno izmerjeno lego od začetka proge ter kilometrske in hektometerske kamne.

To progo bi lahko upravičeno imenovali tudi Mirnska proga, saj poteka po celotni dolžini Mirnske doline in spremlja reko Mirno od njenega sotočja s potokom Zabrščica v kraju Mirna do njenega izliva v Savo pri D. Boštanju, to je skoro 23 km.

Mirnska dolina je del senovsko-sevniške sinklinale, nekdanjega zaliva Panonskega morja. Leži na stiku Dinarskega krasa, Posavskega in Krškega hribovja. Dolina nudi prečno povezavo med Dolenjskim podoljem in Savsko dolino (železniška proga in cesta). Dejansko predstavlja prečno povezavo osrednje Dolenjske z Zasavjem. Od Temenice jo loči le nizek hrbet med Trebnjem in Dolom pri Trebnjem, kjer se proga povzpne na nadmorsko višino 295 m. Mirnsko dolino obdaja hribovje, katerega so gosti pritoki Mirne živahno razrezali v dolge hrbte.

Gospodarski pomen Mirnske doline

O nekdanji pomembnosti Mirnske doline veliko pove dejstvo, da so pri Mokronogu - pri Zapečarju - imeli že Kelti in za njimi Rimljani rudnik svinca. Rodovitnost Mirnske doline in z njo pogojena gosta naseljenost s trgovskim Mokronogom in vsem Šentupert ter Mirna sta napravili iz Mirnske doline že davno središče vsega pravega Dolenjskega. Prvi bližnji železnici sta se Mirnski dolini izognili, prva ob Savi, druga ob Temenici. To je bil vzrok, da je gospodarska rast v Mirnski dolini stagnirala, medtem ko so se okoliški kraji - Sevnica, Trebnje, Radohova vas - hitreje razvijali.

Cestna povezava Mirnske doline je bila zelo slaba, zato se industrija v teh krajih ni razvijala kljub bogatim zalogam surovin, razpoložljivi delovni sili in možnosti uporabe vodnih koles kot virov energije. Po Mirn-

ski dolini ni vodila nobena državna cesta. Pred dograditvijo železniške proge Trebnje - Krmelj je Mirnsko dolino povezovala le 31,17 km - 4 milje in 3.340 sežnjev - dolga deželna cesta, ki se je v Veliki Loki odcepila od zagrebške državne ceste. To je cesta Velika Loka-Mrzla Luža-Račje selo-Hudeje-Brezovica-Mirna-Trstenik-Straža-Rakovnik-Bistrica-Pijavice-Tržišče-Gabrje-Boštanj do ceste Zidani Most-Krško. Mitnica je bila na Mirni (1823).

Poleg deželne ceste velja omeniti še okrajno cesto, ki je vodila od državne ceste v Spodnji Nemški vasi, skozi Gorenjo Dobravo, Rodine, Gomilo na Mirno ter cesto Mokronog-Laknice-Šmarjeta in cesto Mokronog-Bruna vas-Kaplja vas-Pijavice-Gabrjele-Krmelj-Dvor-Hotemež-Radeče.

Slabe komunikacije, to je odvozna in dovozna cesta do rudnikov, ter neustrezni priključki na železniško progo so bile usodne za rudarstvo v Mirnski dolini. Tudi premogovniki se niso mogli pravočasno razviti, ker si je Dolenjska dolga leta zmanjšala za zgraditev železniške proge do Krmelja (takrat St. Janža). Železnica je bila trajen, stalen in izdaten porabnik premoga za lastno obratovanje. Obenem je omogočila masoven prevoz premoga in rud na velike razdalje po sprejemljivih cenah, kar je bilo prej z vprežnimi vozili v tem obsegu nemogoče. Do otvoritve prometa na železniški progi Trebnje-Krmelj so bile v dolini Mirne na razpolago le skromne zveze s poštnim vozom.

Osnova vseh pobud za gradnjo proge Trebnje-Krmelj je bil odvoz premoga iz krmeljskih in ostalih rudnikov. Znano je, da so v Krmelju kopali premog že leta 1809, leta 1859 so bile pravice podeljene veleposesniku Otonu Deteli na Dvoru in Karlu Polleju v Sežani, obliko delniške družbe je

V tabeli je podan vozni red poštne proge v letu 1903

Oddaljenost km	vozna cena	odhod	kraj	prihod nazaj
-	-	9	Mokronog	7.25
8	0,6	10	Št. Rupert	6.25
12	1,2	10.55	Mirna	5.50
21	2	11.35	Trebnje	4.45
-	-	10	Mokronog	8.15
16	0,8	12	Škocjan	6.15

dobil leta 1904 kot Johannisthaler Kohlen-gesellschaft s sedežem v Trstu. Razmah premogovnika pa je ovirala slaba prometna povezava z večjimi potrošnimi centri. Lastniki rudnikov in rudosledov so se zelo zanimali za železniško povezavo Krmelja bodisi po dolini reke Mirne do zasavske železniške proge v Sevnici ali Radeč bodisi z dolenjsko progo v Trebnjem ali Veliki Loki. Premogovnik Brezovica pri Mirni, kjer so premog kopali že od leta 1857, je le životalil. Tudi rudnik cinka Trebelno ni beležil napredka, čeprav so v njem kopali rudo že od leta 1874. Prvotna lastnika Josip Terček in Josip Matičič iz Celja in Adolju Foglarju iz Poljčan. Tudi ko je dunajska delniška družba za rudarsko industrijo in trgovino s kovinami leta 1879 ustavila obratovanje cinkarne v Krmelju in jo leta 1884 likvidirala, se zanimanje za progo ni zmanjšalo, saj so leta 1876 pri iskanju cinkove rude našli bogato ležišče premoga. Zato se ne smemo čuditi, če beremo že od leta 1872 dalje, da je dolina Bistrice, Mirne in potoka Hinje polna zakritih zemeljskih zakladov. Že takrat so se oblikovali predlogi, da je nujno potrebno poleg proge Ljubljana-Novome-

sto-Metlika-Karlovac zgraditi še stransko progo v šentjanškovo dolino, kjer je bilo na reki Mirni v Bistrici 56 mlinov, stop in žag. Zelo veliko gozdno bogastvo bi omogočilo predelavo lesa in prodajo gradbenega materiala in lesnih izdelkov. Naj omenim samo pridobivanje lesnega oglja: leta 1906 je med Mokronogom in Trebelnim 100 Hrvatov in Italijanov kuhalo oglje. Gozdovi so pokrivali približno 59 odst. ozemlja, ki gravitirata na to progo. Omembe vredna sta tudi živinoreja in sadjarstvo, saj so kmetje prodajali veliko prašičev, goveje živine in sadja, vendar so zaradi slabih prometnih zvez morali prodajati pod ceno, ki bi bila vredna njihovega truda in varčevanja. Ker v domačem kraju ni bilo dovolj kruha za vse, se je veliko domačinov odselilo v Ameriko.

Prvi projekt za železniško progo Trebnje-Krmelj je naredil slovenski strokovnjak za železniške gradnje Boštjan Roš. (Glej do- datek.)

Med gradnjo dolenjske železnice so ponovno sprožili odmevno akcijo za gradnjo lokalne proge od Trebnjega v Mirnsko dolino. Posestnik Julij pl. Szabely in podjetnik Müller sta že leta 1892 prosila za dovoljenje za pripravljajna dela za 15 km dolgo progo od Krmelja do Sevnice.

Tožilec Drobnič žanje, kar je sejal

Njegovo zaničevanje NOB in hujskaška sramotitev državnega praznika ne more ostati brez ogorčenih odmevov

Mesec dni že polnijo Pisma bralcev in druge rubrike v dnevnem ter drugem časopisju gnevni odmevi in protesti državljanov na izjavo, ki jo je naslovil Slovincem glavni državni tožilec Anton Drobnič v zvezi s 27. aprilom, dnevom upora proti okupatorju. Občan A. Drobnič ima pravico izrekat svoja politična stališča (osebno, seveda, saj take izjave, polne zavajanja, sovraštva in žaljivk ter novih delitev Slovincem, uradno kot državni tožilec ni mogel izreči). Pravice povedati, da se z njegovimi trditvami ne strinjajo, imajo pa seveda tudi vsi, ki mislijo drugače kot on.

Ni treba, da bi bil človek zgodovinar ali sicer učen. Številne proteste javnosti je lahko vsakdo takoj razumel. Gospod A. Drobnič si je v zadnjih tednih nabral krepkih moralnih klofut na račun svoje nestrpnosti in vztrajne ideološke slepote. Odklonil je za 5. maja napovedani javni razgovor v televizijski oddaji. To, kar so mu v sobotni prilogi Dela o njegovem sovraštvu in žalitvah napisali številni Slovenci, kot ocene in drugi prispevki v Delu, Dnevniku,

Večeru, a tudi odmevi v Dolenjskem listu in še kje, vse nedvoumno potrjuje: g. A. Drobnič je poln sovraštva do NOB. Čeprav je kot visok državni uradnik dolgih 45 let imel nešteto priložnosti, da bi sprožil redni postopek za ukinitve praznika 27. aprila, je šele zdaj, nekaj mesecev pred odhodom v pokoj, izvel iz rokava še enega svojih adutov in udaril po Slovincih.

A udarili so krepko po njem celo njegovi nekdanji soborci. V Pismih bralcev v Delu sta 7. maja Ivan Jarc iz Podpeči 67 in Stane Kirn iz Kamnika 131, oba iz okolice Preserij, med drugim zapisala, da naj bi kot 70-letnik nehal verjeti v pravljice za lahko noč. Tole sta mu med drugim sporočila:

"... Upava tudi, da ste spoznali, da smo bili belgardisti in domobranci izključno okupatorjevi hlapci in smo se morali boriti za njegovo korist; vi prostovoljno, velika večina pa prisilno kot midva, ki naju je gestapo iz zapora namesto v nemško taborišče poslal v elitni kvadrilski bataljon Vuka Rupnika.

Kot generalni tožilec dobro veste, da ves svet uvršča sodelovanje z okupatorjem med največje zločine proti vojnu in človeškemu pravu... Upava tudi, da ste spoznali, da je ves svet priznal OF, pa jo imenujete, kakor hočete; veliko zaslug ima za uničevanje nacifašizma med drugo svetovno vojno. Partizansko vojsko uvrščajo enakopravno med druge armade protihitlerjevske koalicije. Da ste to spoznali, ste potrdili po vrnitvi z izleta na Koroško...

Ne moreva si zamisliti, kaj se vam je zgodilo, da ste v Primorskih novicah s tako mržnjo okarakterizirali ta naš do sedaj še veljavni praznik, in ravno vi, ki ste imeli ob usodnih dnevih, ko se je sprožil upor proti okupatorju, komaj 13 let. Več kot smešno...

Kaže, da še vedno verjamete to, kar so nam pred vojno kot bikom, namenjenim za bikoborbo, vbijali v glavo, da je vse, kar je rdeče barve, največja gnusoba. Midva in premnogi drugi Slovenci pa smo med vojno spoznali, da so veliko bolj grde in zločinske barve: rimska črna, vatikanska rumena in berlinsko rjava... Bolj verjamemo zgodovinskim resnicam kakor pa pravljicam za lahko noč, ki si jih izmišljate iz sovraštva do vsega, kar je 'rdeče' barve.

Lep pozdrav pa brez zamere, vaša soborca IVAN JARC in STANE KIRN."

Tako nekdanja prisilno mobilizirana domobranca.

Gospod A. Drobnič v Primorskih novicah letos v aprilu ni prvič manifestiral svojih idej. Zdaj, čeprav eden izmed vodilnih članov Nove slovenske zaveze, obnovljene medvojnne domobranske politične organizacije Slovenske zaveze, molči in ga na napovedani tv večer ni bilo. Govoril pa je v javni tv oddaji 23. in 26. marca 1995, ko je "doma in pred svetom" razložil ter pravno utemeljil kočljiva vprašanja domobranske kolaboracije z osvajalci, ki so nas hoteli zbrisati z zemlje. Govoril je tudi o domobranski prisegi in pokorščini Hitlerju, vodji Velike Nemčije. Kar 14 slovenskih javnih delavcev in nekdanjih partizanov ga je v Delavski enotnosti 11. maja 1995 javno vprašalo, naj jim kaj

več pove o "navidezni" prisilni zvestobe in pokorščini Velike Nemčije pa o domobranski "skriti" medvojni privrženosti protinacističnemu taboru", pri čemer zagnano sodelovalo ljubljansko vodstvo katoliške Cerkve v začetku del njene duhovščine.

Odgovora jim g. Drobnič ni dal. Odgovoril jim ni tudi na prošnjo, da bi sporočil svoje stališče o znane Churchillove ocene o slovenski zavezi jo je videla v kotizmu, svet v nacifašizmu. Predsednik angleške vlade je na Hitlerjevega napada na Sovjetsko zvezo 22. junija 1941 zvečer svojim Britancem povedal:

"Imamo en cilj, eno samo nalogo. Trdno smo se zavezali uničiti Hitlerja in slehern sled nacističnega režima. Nič nam ne bo odvrnilo od tega, nič. Koliko, naj bo človek ali država, ki bori proti nacizmu, bo deležna naše pomoči. Kdor koli, bo človek ali država, koraka s Hitlerjem, je naš sovražnik."

Sli smo v boj za osvoboditev sveta z zavezniki. Skupaj z njimi smo zmagali in bili deležni njihove pomoči. Visok funkcionar slovenskega sodstva in pregona kaznivih dejanj g. A. Drobnič pa znova sovraštvo in se trudi za legitimno kolaboracije. Kot da ne ve, da v drugi svetovni vojni zmagala demokracija, na tla pa so zgrmeli šisti, nacisti in narodna izdajstva.

In ves svet še vedno ve za grškega izdajalca Efilta, ki je leta 1941 pred n.št. pri Termopilah pokol okupatorju Kserksu planinsko stezo, da je perzijska vojska pobila 300 Spartancev z vojskovodje Leonidasom, ki so branili domovino. Ostali so v časti, izdajalčevo ime pa je postalo simbol zavrnosti in sramote.

Verjetno g. A. Drobnič tega dela zgodovine ne pozna. TONE GOŠNIN

NOVI LOVSKI ČUVAJI - Pomembno vlogo pri varstvu divjadi imajo tudi lovski čuvaji. V Sloveniji jih je v 415 lovskih družinah zelo dejavnih več kot dva tisoč. Kmalu pa jih bo še več, saj je v Ribnici 33 članov Zveze lovskih družin Kočevje, ta šteje 800 članov "zeleno bratovščine", uspešno opravilo izpit lovskega čuvaja. Ob zaključnih izpitih so bili navzoči tudi tajnik LZS Blaž Krže, predsednik IO LZS Milan Jenčič in predsednik zveze LD Kočevje Janez Andoljšek, ki je preveril svoje znanje lovskega čuvaja. (Foto: M. Glavonjič)

PRI STAROSTNIKI - Odbor RK Žužemberk in njegova predsednica Mojca Pršina so v letošnjem letu obiskali starejše in bolne krajane. V krajevni skupnosti Žužemberk je kar 205 starostnikov. Pred dnevi je odbor obiskal Janeza Grivca iz Malega Lipovca, ki je že dopolnil 92 let, in Ano Iskra iz Dolnjega Ajdovca, ki je dopolnila 80 let. Oba sta še čila in zdrava, Janez Grivec je celo zapel. Veselo pa je bilo tudi pri Iskrovih, saj je Ana (na sliki) ravno takrat praznovala v krogu svojih otrok. (Foto: S. M.)

ODPRITE OKNA - V črnomaljski osnovni šoli Loka so pretekli četrtletni stečaj odprli vrata vsem, ki jih zanima njihovo računalniško učenje, kaj počno v nižjih razredih, kaj pri likovnem pouku in tehnični vzgoji (na fotografiji). Na prireditvi z naslovom "Odprite vsa okna, maj je!" pa so se predstavili pevski zbor, recitatorji, igralska skupina, lutkarji in še kdo. Hkrati so opozorili na prostorsko stisko, saj se v času, ko se drugi pripravljajo na devetletno osnovno šolo, pri njih boje, da bodo prihodnje šolsko leto pričeli na razredni stopnji s popoldansko izmeno. (Foto: M. B.-J.)

NOVA GALERIJA V RIBNICI - Ob koncu tedna je odprla vrata nova prodajno-razstavna galerija v stavbi studia Foto Toni v Ribnici. V njej se je prvi predstavil akademski slikar, prof. restavratstva Samo Kovač iz Ljubljane. Njegovi romantično navdihnjeni motivi odkrivajo izurjeno slikarsko kulturo, ki zazna najsubtilnejše barvne in svetlobne odtiske. Poleg Kovača so dobili priložnost predstaviti se javnosti tudi mojstri domače obrti: Katica Kamnik, Brane Žunič, Anton Škulj, Drago Košir, Jože Krže, Leopold Boje, Tone Nosan, Jakob Nosan, Rude Indihar, Jože Arko, Albina Klun, Jože Mihelič, Stanko Klun, Suzana Flajšman in Džemala Pipenbaher. (Foto: M. Glavonjič)

ZDRAVNIŠKA RAZLAGA

prim. mag. dr. TATJANA GAZVODA

Kako deluje zdravo srce

Srce je votla mišica, velika približno kot sadež grenivke, po obliki pa je še najbolj podobno velikemu jajcu. Notranja stena ga deli na dve polovici: na levo in desno srce. Vsaka polovica srca, leva in desna, je zopet razdeljena v dve votlini: predvor in prekat, loči pa ju zaklopka, nekakšna samodejna vrata, ki v pravilnem ritmu in v pravi smeri zagotavlja krvni obtok znotraj srca.

Srce ima torej štiri votline: desni predvor in prekat ter levi predvor in prekat, in opravlja svoje delo: krči se in širi, popolnoma ritmično. Krčenje srca imenujemo sistola, polnjenje pa diastola. Njegovo delo ni odvisno od naše volje, ukazuje mu poseben, samostojen živčni sistem v samem srču.

Desno srce vsebuje "porabljeno" kri, ki je že opravila svojo nalogo: torej vsem organom v telesu je prinesla kisik in jih tako nahranila. Tako ostanje v njej le še malo kisika, zato ji

pravimo tudi "temna" kri. Ko se desno srce skrči, potisne in usmeri to kri v pljuča, da bi se tam spet napolnila s kisikom.

Levo srce pa vsebuje "svetlo" kri, ki prihaja iz pljuč, kjer si je nabrala polno zalogo kisika. Naloga levega srca je, da s krčenjem potiska in usmerja to kri v vse telesne organe. In tako naprej, venomer in neutrudno, dokler živimo!

Tudi srčna mišica (strokovno jo imenujemo miokard) mora za svoje delo dobiti kisik. Presenetljivo in kar nesmiselno pa je, da ne uporablja krvi, katere je sama polna, pač ji hrano dovajata dve majhni arteriji (dovodnici) - pravimo jima venčni ali koronarni arteriji. Desna venčna arterija je pomembnejša, saj prehranjuje vse desno srce pa še del levega in glavna, samostojna živčna središča v srču samem. Leva venčna arterija pa prehranjuje večji del levega srca in notranjo steno, ki loči levo in desno srce.

OBVESTILO

Občane, podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva obveščamo, da bo po sklepu župana Mestne občine Novo mesto potekala

JAVNA RAZGRNITEV

A) OSNUTKA SPREMEMB IN DOPOLNITEV PROSTORSKIH SESTAVIN DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE NOVO MESTO ZA OBDOBJE OD LETA 1986 DO LETA 2000 IN SREDNJEROČNEGA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE NOVO MESTO ZA OBDOBJE OD LETA 1986 DO LETA 1990 ZA OBMOČJE MESTNE OBČINE NOVO MESTO (PZ ZA SPREMEMBO LN LOKALNE CESTE DOLŽ - PANGRČ GRM - GABRJE Z AVTOBUSNO POSTAJO GABRJE)

B) OSNUTKA SPREMEMBE LOKAČIJSKEGA NAČRTA LOKALNE CESTE DOLŽ - PANGRČ GRM - GABRJE Z AVTOBUSNO POSTAJO GABRJE

v času od 29. maja do 29. junija 1998

- v prostorih Mestne občine Novo mesto, Novi trg 6, III. nadstropje
- v prostorih krajevnega urada Stopiče (torek, sreda, petek)

Pisne pripombe k osnutkom lahko vpišete v knjigo pripomb na krajih razgrnitve ali pošljete na Mestno občino Novo mesto, Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje, Novi trg 6, Novo mesto.

Rok za pripombe k razgrnjenemu gradivu poteče zadnji dan razgrnitve.

Javna obravnava osnutkov dokumentov bo v ponedeljek, 8.6.1998, ob 20. uri v prostorih krajevnega skupnosti Stopiče.

Na javnih obravnava ob izdelovalca dokumentov podrobneje obrazložil osnutka dokumentov in pristojnim dajal pojasnila.

Vljudno vabljeni!

Mestna občina Novo mesto
Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora
Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje
Seidlova cesta 1

Utrinki

Užiješ lahko gorovja modrosti, to zdaleč ni dosti, če ti je težko z vijolico, srno lepo govoriti in z zvzišeno tmo se vsaj prikoniti, če kdo te pozdravi prijazno v dobri.

Oj, sončna ravan ti, mrki, pa v njej teleban, teleban...

2.

Gledam, kako preoblikujejo svet, naj bo politik, naj bo poet, zidar, inženir... Vsakogar že kak nemir žene, da prežene drevo in kamen, travo z rodnega kraja s silo lokavo.

3.

Sem marsikdaj rešen preveč, že skoraj zagroben, rekel bi kdo. Ali vendar... Res, star sem, že skoraj prestar, ali še vem: po glavi bi moral hoditi in pete moliti v zrak kot glavo in bil bi sodoben.

4.

Tega se vsaj še zavem, ko mnogi žal ne vedo, ti, ki živijo tako, da jim je vseeno z glavo ali peto biti po tleh.

JANEZ KOLENC

NA KAVI "PRI MENIŠČANU" Kadar koga zanese pot skozi Mestno ško vas in se ustavi v prijetnem gostišču pri mostu ob Radešci, vas postreže nasmejani mladi gospod Joško Rus, ki si je na temelju nekdanje domačije svojih staršev postavil majhno gostilno in trgovino. Tako je pomagal, da je njegova vas dobila čisto novo podobo, privablja turiste. Tudi gostov Zdravilišča Dolenjske Toplice čedalje več, saj radi občudujejo naravo. Joško je zavzet za čisto okolje in veliko da na svoj kraj. (T. V. rant)

NA DELO DIMNIKARJEV NOBENE PRIPOMBE

SEVNICA - Od marca lani, ko je sevnška občina sklenila koncesijsko pogodbo z Dimnikarstvom Ivana Jelanciča, s.p., iz Sevnice za opravljanje dimnikarske službe na območju celotne občine, do letošnje pomladi nanjo ni bilo nikakršnih pripomb. Gospodinjstva in vse ostale kurilne naprave po večjih kotlovnih so bile očiščene v predpisanih rokih. Izvršene so bile tudi meritve dimne emisije na vseh kotlih nad 60 kilovatov moči. Takšen spodbuden komentar občinskega oddelka za okolje in prostor k poročilu o izvajanju dimnikarske službe, ki ga je pripravilo Dimnikarstvo Ivan Jelancič, je gotovo najboljša pohvala in hkrati dobra reklama za podjetnika. Jelancič obvladuje s svojimi storitvami okrog 5300 gospodinjstev.

MODNI KOTIČEK "Vroč" oblekica

Kos oblačila, ki je vedno sestavni in neizogibni del ženske kolekcije ne glede na starost, postavijo in okus, lahko je različnih dolžin. Toda danes se bomo posvetili predvsem kratki, saj so le-tej z letošnjo pomladno-poletno sezono svetovni modni kreatorji namenili največ pozornosti.

Linije so izoblikovane tako, da telesu omogočajo svobodno gibanje, ki je pri ohlajanju v vročih poletnih dneh zelo dobrodošlo. Ovrtniki so okrogli, oblekice so brez rokavov ali pa na naramnice različnih debelin in dolžin. Dekolte je zelo odprto ali pa zaprto do vratu. Kroj je izdelan ozko ob telesu, da poudari vse ženske obline, ali v tako imenovani A-liniji ali pa je podoben ohlapni vreči. Sega do kolen, redke oblekice so zelo kratke. V spodnjem delu so lahko povsem zaprte ali pa odprte z zarezo oziroma na preklap.

Žive barve se srečujejo v lepi harmoniji, brez pretiravanja, od bele, peščenih do modrih barv, ki spominjajo na nebo, morje in korale. "Hit" sezone so svetleče tkanine srebrne oziroma tako imenovanih moških barv, kot so siva, temno vijolična in črna.

Pri lahkih tkaninah prevladujejo umetne mešanice z elastičnim strečom, med naravnimi pa ostaja bombaž v obliki pletenin. Prosojnost je najpomembnejša lastnost tkanin, sledijo pa ji zanimivi vzorci različnih velikosti in geometrijski vzorci. Letošnja novost je tudi oblekica, ki jo lahko nosite kot vrhno oblačilo, skupaj z dolgimi ali tričetrtinskimi hlačami.

JERCA LEGAN

Še živeča ambruška desetnica

Jožefa Mišmaš, deseta hči velike družine, v 94. letu

AMBRUS - Sedela je pri oknu v svoji sobici in z žlico počasi zajemala krompirjevo enolončnico, svojo najljubšo jed, ko sem jo, kot je povedala sama, prijetno presenetila. Rada vidi, da kdo pride na obisk, čeprav se pogovarja bolj težko, sliši in razume pa še vse, kar je pri tako visoki starosti prej redkost kot pravilo. Jožefa Mišmaš je 12. marca letos dopolnila 93 let.

Njeno življenjsko zgodbo je pripovedovala snaha, ravno tako Jožefa, ki se zelo trudi, da se Mišmaševa Jožefa, po domače Lukmanova mama, kar najbolj počuti. Rodila se je na Kamnem Vrhu v številni družini kot štirinajsti otrok in deseta hči. "Bilo jih je šestnajst. Zdaj si pa predstavljajte njeno mamo: poročila se je pri šestnajstih letih, pri štiridesetih umrla, vmes pa rodila 16 otrok. Polovico življenja je bila noseča, in to v tistih časih, ko ni bilo vsega dovolj," še zdej ne more verjeti snaha Jožefa, ki je že vrsto let vdova po sinu Tonetu. Jožefa je za razliko od nekaterih svojih bratov in sester, ki so odhajali v Ameriko, ostala doma. Poročila se je in odšla za "ta mlado" k Lukmanovim v Ambrus, polna upov v lepšo prihodnost v krogu nove družine.

Pa ji ni bilo lahko. Kmalu po rojstvu prvega otroka ji je zaradi boleznih umrl mož. Pepca, kot so ji tudi rekli, je ostala pri hiši in se kasneje poročila z moževim bratom, saj so bili doma še trije neoddani. Z njim je imela še pet otrok. Tudi z drugim

Jožefa Mišmaš, Lukmanova mama

možem ni imela sreče: ob koncu vojne se ni vrnil domov, in kot je izvedela, je ostal v Kočevskem Rogu, kamor je večkrat odšla pomoliti in prižgati svečo. Žalosti jo tudi, da je pokopala že dva svoja otroka.

"Ni ji bilo lahko ob trdem delu in številni družini, toda z dobro voljo, skromnostjo in trdno vero ji je nekako uspevalo," pravi snaha in pove, da ima rožni venec vedno v rokah. Za svoja leta je še kar zdrava, le vidi zelo slabo, čeprav zdej brez tuje pomoči ne more več na dvorišče. Redno jo obiskuje patronažna sestra. "Kaj delam? Nič. Samo sedim in gledam skozi okno," počasi pove. Snovi za razmišljanje ji iz tako dolgega življenja gotovo ne manjka, najbolj pa je vesela, ko ji družbo delajo pravniki. Pri Lukmanovih živijo namreč kar štije rodovi.

L. MURN

Za urejeno okolje dijaškega doma

Dijaki in zaposleni v novomeškem dijaškem domu so akcijo poimenovali "Danes za jutri" - Za notranjo in zunanjo ureditev doma - K sodelovanju vabijo tudi ostale

V dijaškem domu Novo mesto smo se v letošnjem šolskem letu odločili, da se bomo lotili obsežnega projekta notranje in zunanje ureditve doma, ki smo ga imenovali "Danes za jutri". V ta namen smo ustanovili projektno skupino, ki jo zagnano vodi vzgojiteljica Katja Butara, vanjo pa so vključeni še dijaki in dijakinje ter pedagoški in tehnični delavci doma.

Za začetek smo se odločili, da bomo z lastnimi močmi in zagnanostjo začeli urejati notranjost in okolico našega dijaškega doma. V domu trenutno biva preko 200 dijakinj in dijakov ter študentov iz

GOSTOVANJE SLOVENSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA IZ SARAJEVA

NOVO MESTO - Zveza kulturnih društev Novo mesto in Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto sta v okviru kulturnih izmenjav v dolensko prestolnico povabila mešani pevski zbor Camerata Slovenica Slovenskega kulturnega društva Cankar iz Sarajeva. Program bo potekal tri dni, in sicer 5., 6. in 7. junija. Zbor se bo slovenski publiki predstavil v petek, 5. junija, ob 20. uri v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu. V soboto bodo gostje potovali po Dolenski, ogledali pa si bodo tudi slovensko prestolnico, kjer jih bo sprejel predsednik RS Milan Kučan. V nedeljo bodo spoznavali kulturne znamenitosti Novega mesta.

BALETNI VEČER

NOVO MESTO - V veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine bo v petek, 29. maja, ob šestih zvečer baletni večer, na katerem se bosta predstavili plesni skupini Roza pirueta iz Novega mesta in Venera iz Šentjerneja, ki delujeta pod vodstvom Sonje Rostan v Glasbeni šoli Marjana Kozine. Kot gostje bodo nastopile učenke baletne šole Maritze Galaz.

KNJIŽNI SEJEM

NOVO MESTO - Ves ta teden, od ponedeljka do petka, poteka na ploščadi pred vhodom v Knjižnico Mirana Jarca sejem knjig, na katerem so na ogled in naprodaj knjige po zelo ugodnih cenah, od 300 do 500 tolarjev. Enodneveni izkupiček od prodaje bodo darovali knjižnici v Bovec kot pomoč pri odpravljanju posledic potresa.

širše Dolenske, Bele krajine, Zasavja, Posavja in Notranjske. Enotni smo si bili, da bomo dali osnovni poudarek okoljski vzgoji mladine. Že na začetku šolskega leta smo idejo razložili vsem dijakom in sodelavcem dijaškega doma ter angažirali tudi prve skupine dijakov, ki naj bi prevzele vodilne vloge v tem projektu. Pri tem smo naleteli na zelo dober odziv tako pri dijakih kot tudi pri zaposlenih.

Dijaški dom Novo mesto razpolaga s približno dvema hektarjema zelenih površin, ki se razprostirajo okrog obeh stolpcev tja do železniške proge. Že pred leti smo na tej površini uredili prostor za zunanje prireditve z lesenimi klopicami in mesto za domske piknike, ostala površina pa je bila v glavne porasla s travo. Do sedaj razen trave, nekaj okrasnega grmičevja in nekaj dreves okrog stavbe nismo imeli posajenega ničesar. Danes pa okrog naše stavbe že raste okrog 100 sadik iglavcev, več kot 50 sadik okrasnega grmičevja in ostalih okrasnih rastlin. Razen tega smo letos zgodaj spomladi opravili spomladansko obrezovanje vseh okrasnih rastlin in temeljito počistili vso okolico, ki je na žalost še sedaj odlagalnišče za vsemogoče odpadke srednješolske mladine, ki se vsakodnevno zbira na tem koncu zaradi bližine srednjih šol.

Na pomoč nam je priskočilo že več vrtnarjev, zelo so se angažirali nekateri sodelavci in brezplačno priskrbeli več sadik. Še vedno pa pozivamo vse, ki se nam želijo pridružiti, da z nasveti ali z materialno pomočjo sodelujejo pri našem projektu. Seveda smo vzgojitelji in pedagoški delavci v domu izkoristili to priložnost tudi

zato, da smo v naše vsakodnevno delo vključili različne vzgojne vsebine, ki naj spodbujajo skrb za zdravo, čisto in urejeno okolje. Tako je v avli dijaškega doma stalno na ogled razstava fotografij z delovnih akcij, nekaj gradiva je posnetega tudi s kamero. V okviru oblikovalnega krožka so naši dijaki pod vodstvom naših mentorov poslikali z različnimi motivi vse zunanje koše za smeti in uredili cvetlična korita.

Pripravili smo tudi več razgovornih ur o varovanju okolja, pred kratkim so se štirje naši dijaki udeležili seminarja z okoljevarstveno tematiko, ki je bil organiziran za srednješolce v Gozd-Martuljku, člani literarnega krožka pripravljajo posebno številko domačega glasila, naši mladi oblikovalci pa se bodo do konca leta preizkusili še v poslikavah zidnih, steklenih in ostalih površin. Ne gre pa zanemariti tudi dejstvo, da se v tovrstni dejavnosti med vsemi sodelujočimi vzpostavljajo novi stiki in pozitivna klima sodelovanja, kar vse lahko prispeva k boljšemu počutju naših dijakov.

MARINKA P. KASTREVC

RADIO MAX
88,90 MHZ
89,70 MHZ

VRISK Z NOVO KASETO

Dolenski ansambel Vrisk, ki ga sestavljajo Dunja Močnik, Jože Avbar, Miro Plesničar in Simon Kovačič, je izdal svojo drugo kaseto z naslovom Dekletova kamrica, na kateri je 11 novih skladb, med drugim tudi udeleženka letošnjega izbora za najboljši slovenski valček in polko. Vodja ansambla Jože Avbar ob klasični spremljavi basa in kitare igra na klavirsko in na diatonično harmoniko, skladbe pa so igrive.

TERENSKI OGLEDI VINOGRADOV

Vse vinogradnike, ki jih zanima varstvo vinske trte pred boleznimi in škodljivci ter tekoči ukrepi v vinogradih vabi Kmetijska svetovalna služba na terenski ogled. V četrtek, 28. maja, ob 15.30 bo ogled na Ruperčvrhu v vinogradu Draža Roženbergerja, v petek, 29. maja, ob 15. uri v Straški gori v vinogradu Lada Turka, ob 17.30 pa na Novem Ljubnu v vinogradu Srečka Kovačca. Ogled bo vodil inž. Jože Maljevič, svetovalec za vinogradništvo iz Kmetijskega zavoda.

STROKOVNA EKSKURZIJA ZA LASTNIKE GOZDOV - V prvi polovici maja smo gozdarji Zavoda za gozdove Slovenije, Krajevne enote Mokronog, (OE Brežice) organizirali ekskurzijo za lastnike gozdov v Stražo pri Novem mestu. V gozdovih na Brezovi Rebi se že nekaj desetletij intenzivno ukvarjajo z gojenjem v bukovih gozdnih sestojih. Na poskusnih ploskvah tudi preizkušajo različne jakosti gojitvenih ukrepov. Lastniki gozdov so se lahko prepričali o koristnosti nege gozda skozi vso njegovo življenjsko dobo, saj je bila kvaliteta dreves v redčenih sestojih neprijetno boljša kot v neredčenih. Ker so ta gozdana rastišča zelo podobna tistim na našem področju, je bil ogled zelo koristen. V tovarni Novoles so si ogledali furnirnico in obrat vezanih plošč. Pri tem so se tudi seznanili s standardi za furnirsko hlodovino. Direktor obrata je potožil, da jim dobavitelji ne priskrbijo dovolj kvalitetnih sortimentov. To pomeni še dodaten razlog za nego gozda. Udeleženci so se sprehodili tudi po pešpoti do Luknje, kjer so si ogledali izviri Temenice in ribogojnico. Na poti domov pa so si ogledali še žužemberški grad, nekdanjega lepota med slovenskimi gradovi, katerega rane celijo prizadevni člani za obnovu gradu. Izleta se je udeležilo 33 lastnikov gozdov. (Jože Mori)

ŽIVČAV V KOČEVJU - V lepem vremenu se je na sobotnem živčavu na igrišču kočevskega vrtca Ostržek zbralo precejšnje število kočevskih predšolskih otrok na tradicionalni prireditvi vrtca. Otroci so letos lahko spuščali milne mehurečke, izdelovali papirmate zmaje in igrače iz lesa, oblikovali maso za gnetenje, delali dežničke iz volne, premagovali najrazličnejše ovire in sodelovali v družabnih igrah, kakršna je tudi igra Noč in dan (na posnetku). Kot že leta poprej so si lahko ogledali tudi razstavljen številna domiselna dela, ki so nastajala več mesecev kot plod domišljije ustvarjalnih vzgojiteljic in bolj ali manj spretnih rok otrok pri likovnem krožku. (Foto: M. L.-S.)

V ŽUŽEMBERŠKEM GRADU SKRITI PREHOD? - Ustno izročilo pa tudi pisni viri omenjajo skriti prehod iz žužemberškega gradu. V nedeljo so poskusili ta prehod najti izkušeni člani Jamarskega kluba iz Novega mesta. Žal vhoda niso našli, svoje plezalne sposobnosti pa so preizkusili tudi po zunanem obzidju stolpov nad reko Krko. Člane Jamarskega kluba Novo mesto je pozdravil tudi vodnik TD Suha krajina Janez Gliha in jim povedal marsikaj zanimivega o gradu in njegovih prebivalcih. (Foto S. Mirtič)

60 LET SKUPNEGA ŽIVLJENJA - Konec tega tedna bosta v krogu svojih najbližjih praznovala 60. obletnico poroke Vida in Janko Kraševc iz Metlike. Ob tem jim bosta gotovo pripovedovala o svojem težkem skupnem življenju, ki se je začelo z ločitvijo, saj je Janko, sicer izučeni čevljar, že kmalu po poroki odšel s trebuchom za kruhom v Nemčijo, za njim pa še žena Vida s hčerko Vido. A ko so se leta 1942 vračali, je bila z njimi še drugorojenka Ivanka. Pozneje sta se hčerama pridružila sinova Janči in Martin, danes pa imata 5 vnukov in 3 pravnuke, a razen enega vnuka vsi ostali živijo v Kanadi. Leta 1943 so med ofenzivo cerkezi zažgali njihov dom in jima ukradli celo poročna prstana. Med vojno je danes 87-letni Janko delal v partizanski čevljarski delavnici, pokoj pa je pred 34 leti dočakal kot cestar. Šest let mlajša Vida pa se je najprej zaposlila v Beti, pozneje pa v Kometu, od koder je 10 let za Jankom odšla v pokoj. (Foto: M. B.-J.)

STO ZABOJNIKOV SMETI

SMO V ZADNJIH ŠTIRIH LETIH
POTEGNILI Z DNA MORJA.
SE VELIKO JIH JE SPODAJ.

SLOVENSKI POTAPLJAČI ZA ČISTO MORSKO DNO
30. maj - Izola

PODRAVKA

z okusom za okolje

POD MORNARSKIM BISEM

Objavo oglasa je omogočil DOLENJSKI LIST. Zahvaljujemo se vsem tistim, ki so akcije omogočili: Intermarketing, Tiskarna Present, Radenska, Mercator Emba, Frigomar Izola, Persil - Henkel - Zlatorog, Press Clipping, Mi Lesnina, Hotel Bernardin d.d., Banka Koper d.d., Luka Koper, ladja Jez

servis

FIAT GRIL

pooblaščen servis-prodaja vozil in rezervnih delov

SLAVKO GRIL

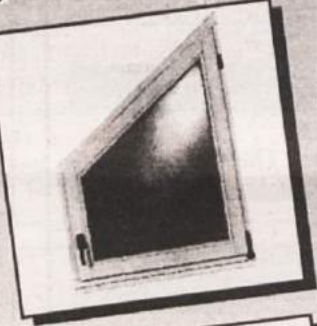
ŽUPNCA 3

Novo mesto

faks 068/28-714

- * Pooblaščen servis FIAT in LANCIA
- * Prodaja vozil FIAT, LANCIA in ALFA ROMEO
- * Originalni rezervni deli FIAT, LANCIA in ALFA ROMEO
- * Kleparske in ličarske storitve

Kakovost s tradicijo

OKNA
do 14%
POPUST
20. - 30. maj

JELOVICA

Lesna Industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA
tel.:064/61-30, FAX:064/634-261, E-mail: info@jelovica.si

prodajna mesta:

- NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel., fax:(068)323-444,
- BREŽICE, Aškerčeva 1, tel., fax:(0608)62-926,
- METLIKA, Cesta XV. brigade 9, tel., fax:(068)58-716,
- JAKAELEKTRO Radeče, BAVEX Trebnje,
- KERA TRADE Zagorje ob Savi, MK TRGOIMPEX Kočevje

Najboljši AUDI trgovec 1997

Audi

Prednost je v tehniki.

**UGODNA
PONUDBA
VOZIL LETNIK 97**

TESTNA VOZILA
A-3 1.6, A-4 1.6

NA ZALOGI:
A-3 1.6, 1.9 TDi
A-4 1.6, 1.8

UGODEN KREDIT - LEASING, STARO ZA NOVO A-6 1.8 T, 2.4
Radanovič 0608/61-308

BREŽICE, Černelčeva 5 8-12, 13-17, ob sobotah 8-12

Poslanska pisarna Lojzeta Peterleta

Poslanec in predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle sporoča, da ga lahko od 1. junija dalje obiščete v njegovi poslanski pisarni na Gubčevi 21 (vhod z zadnje strani) v Trebnjem, in sicer vsak 1. in 3. ponedeljek v mesecu od 10. do 13. ure, tel. 41-454. Vabljeni!

LESNI CENTER HOBY PROGRAM

d.o.o. POSLOVNA ENOTA STRAŽA

LESNI CENTER

PRODAJA LESNIH PLOSKOVNIH REPROMATERIALOV

- IVERAL - domačih in tujih proizvajalcev
- IVERNE PLOŠČE
- ULTRAPAS
- LAMINATI MAX - uvoženi
- MEDIAPAN
- ULTRALES
- PANEL PLOŠČE
- OPAŽNE PLOŠČE
- BUKOVE VEZANE PLOŠČE
- VEZANA PLOŠČA Z NEDRSEČO POVRŠINO (za kamione in dostavna vozila)

**SKLADIŠČE IN PRODAJA
STRAŽA, NA ŽAGO 6 (PRED NOVOLESOM)
Tel./faks: 068/84-152 • GSM: 041/630-527
Delovni čas: ponedeljek - petek: od 8. do 16. ure**

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE UPRAVA ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ Zavod za prestajanje kazni zapora

Dob pri Mirni
8233 MIRNA

objavlja prosta delovna mesta:

1. VODJA OBRATA POMOŽNE DEJAVNOSTI
2. POOBLAŠČENA URADNA OSEBA V KPZ - 2 izvajalca

Pogoji:

Pod točko 1

- višja izobrazba strojne ali ustrezne tehnične smeri in 3 leta delovnih izkušenj

Pod točko 2

- srednja (štiriletna) družboslovna, zdravstvena, penološka ali druga ustreznost smer, 6 mesecev delovnih izkušenj, starost do 27 let, moški z odsluženim vojaškim rokom.

Za objavljena delovna mesta se šteje zavarovalna doba s povečanjem 12/16 mesecev.

Za sklenitev delovnega razmerja mora kandidat/kandidatka izpolnjevati še naslednje pogoje: da je zdravstveno sposoben; da ni bil obsojen za kaznivo dejanje, ki je po zakonu ovira za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu; da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik. Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje, bodo vabljeni na razgovor in opravljali psihološki preizkus s testiranjem.

Delovno razmerje bodo izbrani kandidati sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in poskusnim delom 3 mesecev.

Pisne prijave z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi na naslov, ki je naveden v objavi.

TRDNA VALUTA

Če že govorimo o denarju; noben avtomobil ni zastoj.

Boljši so dražji in cenejši slabši. A zgodi se, da so cenejši dražji od dražjih. Saj nikoli ne veste, kdaj kakšno navidez brezplačno stvar močno preplačate... Zato se prepričajte v pravo vrednost avtomobila, četudi se je ne da izraziti v denarju.

MICRA je vredna
1.436.976 slovenskih tolarjev
ali 15 300 nemških mark
ali 1 149 580 japonskih jenov
ali
ali natanko ① NISSAN MICRA

ALMERA je vredna
2.112.261 slovenskih tolarjev
ali 22 490 nemških mark
ali 1 689 809 japonskih jenov
ali
ali natanko ① NISSAN ALMERA

PRIMERA je vredna
2.761.248 slovenskih tolarjev
ali 29 400 nemških mark
ali 2 208 998 japonskih jenov
ali
ali natanko ① NISSAN PRIMERA

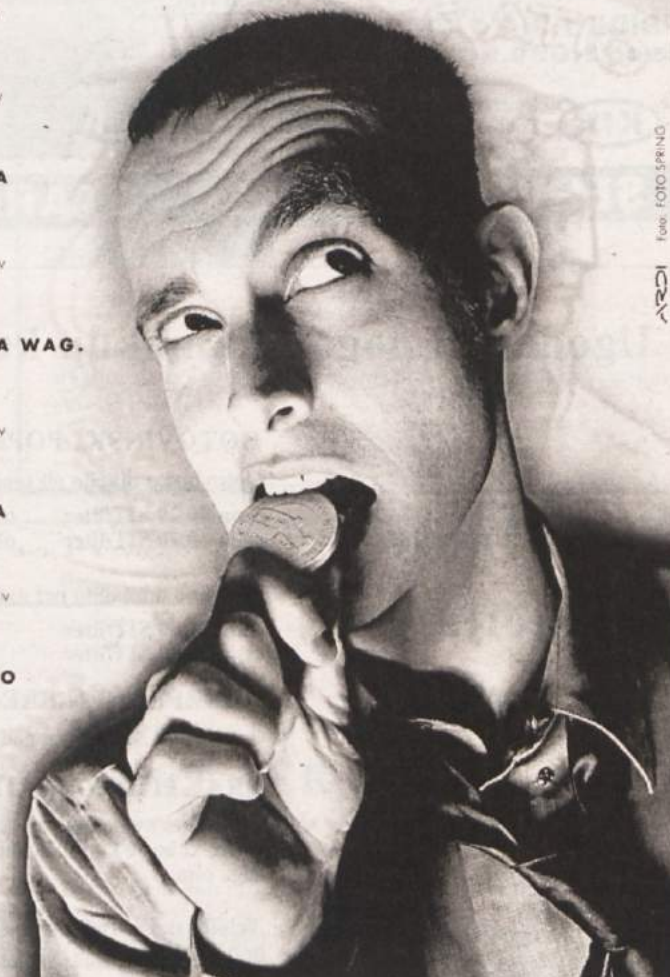
PRIMERA WAGON je vredna
3.277.808 slovenskih tolarjev
ali 34 900 nemških mark
ali 2 622 246 japonskih jenov
ali
ali natanko ① NISSAN PRIMERA WAG.

MAXIMA je vredna
4.818.096 slovenskih tolarjev
ali 51 300 nemških mark
ali 3 834 477 japonskih jenov
ali
ali natanko ① NISSAN MAXIMA

TERRANO je vreden
4.949.584 slovenskih tolarjev
ali 52 700 nemških mark
ali 3 939 667 japonskih jenov
ali
ali natanko ① NISSAN TERRANO

Publični zastopnik za področje Slovenije:
NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana,
telefon: (061) 17 10 800
http://www.nissan-adria.si

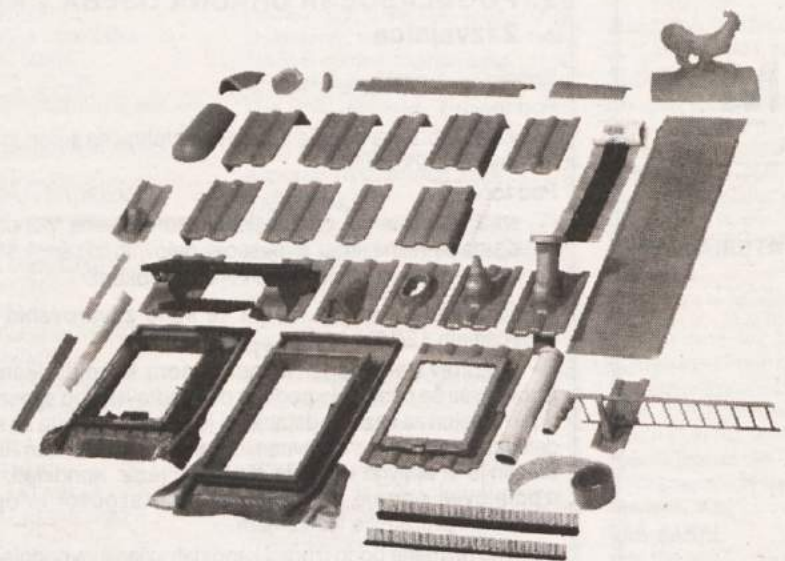
Publični trgovci na področju Slovenije:

- AVTONISS Ljubljana, telefon: 061/ 159 73 31
- AVTOTRUNK Ljubljana, telefon: 061/ 168 38 99
- AVTOSERVIS PIŽEM Domžale, tel.: 061/ 1612164
- NISSAN SERVIS KRULC Moravče, tel.: 061/ 731143
- A&M FERK Maribor, telefon: 062/ 540 058
- NISSAN HVALEC Ptuj, telefon: 062/ 778 507

- MG d.o.o. Muta, telefon: 0602/ 61 760
- AVTO CELJE Celje, telefon: 063/ 490 39 31
- AVTO KUK Slov. Konjice, telefon: 063/ 753 984
- AVTOHIŠA KOS Polzela, telefon: 063/ 702 230
- AVTOSERVIS LIPNIK Velenje, tel.: 063/ 893 549
- AVTO MOČNIK Kranj, telefon: 064/ 242 277

- AVTOSERVIS GORICA N. Gorica, tel. 065/ 22120
- BO-AVTO Ajdovščina, telefon: 065/ 641 144
- AVTOMEHANIKA Branik, telefon: 065/ 57 012
- AVTOMEHANIKA VIDRIH Otočec, tel.: 068/ 75180
- AVTOMEHANIKA ZIERER Sevnica, 0608/81389
- AVTOHIŠA MURSKA SOBOTA, tel.: 069/ 32 209

Kdo vam lahko ponudi več?

V Bramacu se zavedamo, da je vsaka streha tako dobra, kot je dober njen najmanjši del. Zato varna streha za vse življenje poleg kakovostnih in z okoljem skladnih strešnikov zahteva tudi dodatne visoko kakovostne strešne elemente.

Nastavki zračnikov, dimniške obrobe in antenski prehodi so najpogostejše točke, kjer se v skrajnih vremenskih razmerah najprej pokažejo kritična mesta. V Bramacu smo prav za vsak del strehe razvili natančno dimenzionirano rešitev - sistem originalnih dodatnih delov. Z njim boste hitro in enostavno rešili vse strešne detaje od kapa do slemen. Tako boste strehi zagotovili dodatno varnost pred poškodbami, ki jih navadno opazimo prepozno...

Celoten program Bramacovih originalnih dodatnih delov je na voljo v enakih barvnih tonih kot vsi trije modeli naših strešnikov. Njihovo nameščanje in vzdrževanje je hitro in preprosto.

Naravne sestavine, ekološka neoporečnost, trajnost, gospodarnost, estetski videz in celovitost sistema so zmagovite odlike, zaradi katerih vam lahko Bramac za kakovost vaših strešnikov (in dodatno za poškodbe zaradi zmrzali) jamči s 30-letno pisno garancijo.

Bramac d.o.o., Sedež in tovarna I: Dobruška vas 45, 8275 Skocjan, tel.: 068/322 007, 76 494, faks: 068/76 290
Tovarna II: Ostki vrh - Dravograd, 2373 Šentjanž, tel.: 0602/85 074, faks: 0602/85 206
internet: http://www.infotehna.si/bramac, e-mail: bramac@eunet.si

Kupon DL

Prosim, da mi brezplačno in neobvezujoče pošljate prospekte in podatke o prodajnih pogojih za izdelke Bramac.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

krka

M KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo 31.5.1998, objavlja javno licitacijo naslednjih rabljenih in poškodovanih vozil in rabljene kmetijske mehanizacije:

		Izkl. cena v SIT
1.	R-CLIO 1.4 RN	1997 650.000,00
2.	R-CLIO 1.2 RL	1995 350.000,00
3.	R-G340 TI 6x2 za prevoz vozil	1996 2.330.000,00
4.	R-Megane 1.9 RT DTI	1998 1.500.000,00
5.	Mercedes Benz 200 D	1993 1.860.000,00
6.	Hyundai COUPE 1.6 I	1997 950.000,00
7.	Nissan Micra 1.0 L	1996 1.150.000,00
8.	Hladilni bazen 200 l	1995 200.000,00
9.	Prikolica Muta s pogonom	1991 99.000,00
10.	Motorna žaga Alpina	1989 25.000,00

Seznam ostale kmetijske mehanizacije lahko prejmete na ogled. Licitacija bo v nedeljo, 31.5., ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogled vozil in mehanizacije bo v petek, 29.5., od 8. do 15. ure ter eno uro pred začetkom licitacije. 10-odst vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Na izlicirano vrednost se plača 5-odst. prometni davek.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

Verjemite ali ne...

**RADIO
OGNIŠČE**

Krvavec	Kum
104.5	105.9

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha **4** na kanalu **4**

Razvojno izobraževalni center Novo mesto, p.o.

sprejema prijave za vpis
v izobraževalne programe za leto 1998/99

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE IN MLADOSTNIKE

- 6., 7. in 8. razred, brezplačno

Obrazce za prijave dobite v RIC Novo mesto.

POKLICNE IN STROKOVNE SREDNJE ŠOLE

- TRGOVEC (IV. stopnja izobrazbe)
- POSLOVNI TAJNIK (IV. stopnja izobrazbe)
- EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK (V. stopnja izobrazbe)
- UPRAVNI TEHNIK (V. stopnja izobrazbe)
- POSLOVNI TEHNIK (3 + 2 program, V. stopnja izobrazbe)

Prijave sprejemamo na obrazcih št. 1,20, ki jih dobite v Mladinski knjigi ali v RIC Novo mesto.

PROGRAMI PREKVALIFIKACIJ

- prekvalifikacija za poklic PRODAJALEC
- prekvalifikacija za poklic EKONOMSKI TEHNIK

Prijave sprejemamo na obrazcih št. 1,20, ki jih dobite v Mladinski knjigi ali v RIC Novo mesto.

PROGRAMI USPOSABLJANJA po končani V. stopnji

- program usposabljanja za poklic RACUNOVODJA
- program usposabljanja za program KOMERCIALIST

Prijave sprejemamo na obrazcih št. 1,20, ki jih dobite v Mladinski knjigi ali v RIC Novo mesto.

IZREDNI ŠTUDIJ

- EKONOMSKO-POSLOVNA FAKULTETA Maribor
- visokošolski strokovni program "Poslovna ekonomija"
- VISOKA UPRAVNA ŠOLA Ljubljana
- visokošolski strokovni program "Javna uprava"
- FAKULTETA ZA ORGANIZACIJSKE VEDE Kranj
- visokošolski strokovni program "Organizacija in management"

Prijave sprejemamo na obrazcih št. 1,71/1, ki jih dobite v Mladinski knjigi ali v RIC Novo mesto.

V vseh programih veljajo omejitve vpisa!

Prijave in informacije:
RIC Novo mesto, Novi trg 5
telefon: 068/326-319, 326-341

Vi uganete - mi nagradimo!

Odgovor na petnajsto nagradno vprašanje se je pravilno glasilo: **da ali ne**. Vsi odgovori so bili kajpak pravilni, srečo pri žrebanju za darilni bon pa je imela **Alojzija Repovž** iz Kija 20 pri Šentjanžu.

Med naročniki s plačano naročnino za 1. polletje (ali celo leto) so bili za junjski nagradni izlet izžrebani še zadnji trije, in sicer: **Anton Kos** iz Martinje vasi 39 pri Mokronogu, **Vera Lipar** iz Vrbovec 5 pri Šentjerneju in **Tilka Per** iz Vrha pri Pahi 3 nad Otočcem.

Za izlet v juniju je avtobus torej poln, kdaj bo izlet, bodo izžrebanci obveščeni po pošti, nagradno akcijo z vprašanjem in odgovorom na dopisnici pa bomo nadaljevali tja do jeseni, ko si bomo omislili še kaj bolj "oprijemljivega" za naročnike in bralce "Dolenjca".

Izpolnite pravilno prvi nagradni kupon (štejemo spet od ene dalje) in prilepljenega na dopisnici pošljite na naslov uredništva v **Novem mestu, Glavni trg 24, p.p. 212**, in sicer do torka, 1. junija, ko bomo izžrebali dobitnike **treh** nagrad, in sicer **dveh knjig** (za eno bomo izžrebali rednega plačnika naročnine) in **darilnega bona** **Kovinotehne** za **5.000** tolarjev.

NAGRADNI KUPON št. 1

Vprašanje: *Katero trgovsko podjetje oglašuje v "glavi" Dolenjskega lista?*

Odgovor: _____

Moj naslov: _____

AVTOHIŠA BERUS

Novo mesto
Podbevškova 1
tel. 068/342-360, 25-098

KREDIT T + 2,8 %

KIA MOTORS

KIA SEPHIA

PRIDE 1.3i 64 KM
že od 1.099.900 SIT

KIA Novo mesto
Podbevškova 9
☎ 068/342-444

1.5i 16V 88 KM

1.8i 16V 110 KM

že od 1.799.900 SIT

SERVIS-REZ. DELI — STARO ZA NOVO

Ugodnejši pogoji za nakup kurilnega olja

Možnost plačila v 6 obrokih.

GOTOVINSKI POPUSTI

Gotovinsko plačilo ali plačilo s kartico MAGNA

cena 40,20 SIT/liter ob nakupu nad 2.000 litrov
cena 40,70 SIT/liter ob nakupu nad 1.000 litrov

Obročno odplačilo pri nakupu nad 1000 litrov

cena 41,80 SIT/liter plačilo v 3 obrokih
cena 42,80 SIT/liter plačilo v 6 obrokih

BREZPLAČEN PREVOZ
si pridobite z nakupom nad tisoč litrov kurilnega olja.

PRAKTIČNO DARILLO
Senčnik za avtomobilsko vetrobransko steklo podarimo vsem, ki boste kupili za več kot 50 tisoč tolarjev kurilnega olja.

Telefonska naročila sprejemamo na številkah
0608/61-188, 068/56-070, 061/851-461

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:

Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.

Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 1998

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

Kapiteljska njiva tudi na video dokumentarcu

Naprodaj za 2.500 SIT

NOVO MESTO - Dolenjski muzej je te dni založil novo videokaseto. Zvezna doba na Slovenskem - KAPITELJSKA NJIVA. Razstava v dolenjski galeriji, ki jo je doslej ogledalo že nad 7.000 ljudi, odkriva s kovalcem vpogled v raziskoval-

na dela ter dragocene najdbe na Kapiteljski njivi, tej največji prazgodovinski nekropoli Novega mesta in enem največjih slovenskih arheoloških najdišč. Pomen dose- danjih izkopavanj iz halštatskega obdobja celo presega meje naše države. Zdaj tudi v tujini ponovno vedo, da se številni izkopani in restavrirani predmeti tega najdišča kosajo z najznamenitejšimi takimi nahajališči po Evropi, v marsičem pa jih s svojo mnogovrstnostjo, izvirnostjo in celo enkratnostjo daleč presegajo.

Nova videokaseta je dokumentar- eca na formatu VHS in za sprehod

po razstavi porabimo z njo 17 minut. Besedilo o razstavi v Dolenjski galeriji je napisal Tone Gošnik, sne- malec je bil Dušan Pezelj, ki je izbral tudi glasbo, besedilo pa je bral Tomaž Koncilija. Odgovorni ured- nik producenta, Televizije Novo mesto, je Marjan Moškon. Grafično pripravo ovitka je oskrbel Jurij Moškon, medtem ko je ovitek kopi- ralo podjetje Iris v Novem mestu. V muzeju prodajajo dokumentarce za 2.500 SIT.

Dolenjski muzej ponuja svojim gostom tudi dve drugi kaseti: pred- stavitev naravnih, kulturnih in zgodovinskih znamenitosti od izvi-

ra do izliva reke Krke (15 minut) za 2.100 SIT, in najnovejši prikaz naravnih značilnosti in posebnosti ter zgodovinskih dogajanj na Rogu od poselitve do danes. Čas predva- janja te kasete traja 15 minut, naprodaj pa je za 2.500 SIT.

K. B.

- *Ko so pojmi pomešani, je svet v neredu. (Konfucij)*
- *Ne prepriča argument, marveč oseba. (Sieberg)*
- *Velik dosežek naše dobe je rušenje laži. (Kolakowski)*

MIZARSTVO

Andrej Bajt, s.p.

V mizarški delavnici takoj zaposlimo mizarja ali lesnega tehnika.

☎ 068/22-893

Planinsko društvo Črnomelj razpisuje najem planinskega doma na Mirni gori s takojšnjo sklenitvijo najemnega razmerja.

Kandidat mora imeti:

- urejen status (SP ali družbo)
- izobrazbo gostinske stroke.

Zaželen je zakonski par.

Prijave sprejemamo do 15. junija 1998 na naslov:

Planinsko društvo Črnomelj Pod smreko 10, 8340 Črnomelj

V SPOMIN

29. maja mineva dvajset let odkar nas je za vedno zapustil

JANEZ VIRC

Hudo 5

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 48. letu starosti nas je zapustil

JANEZ JAKI

iz Praprotnice 9 pri Mirni

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, podjetjema Dana in Dolenjka za podarjene vence, Dani in sodelavcem za denarno pomoč in pomoč pri organizaciji pogreba ter učencem in razredničarki 2. c SSC Novo mesto. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred, govornikoma g. Ovnu in ge. Logarjevi za ganljive besede ob odprtem grobu ter Pogrebni službi Novak za organizacijo pogreba. Posebna zahvala sosedoma Meglič in Grčar za nesebično pomoč, ki sta jo nudila v najtežjih trenutkih.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je za vedno zapustila

IVANKA VRTIN

roj. Logar

z Dobličke Gore 2 a

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, vaščanom in prijateljem, ki ste pokojnico pospremili na zadnji poti, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče. Zahvala tudi ge. Poloni Bahor za izrečene besede, dobičkim pevcem za zapete žalostinke, g. župniku za lepo opravljen obred ter Pogrebni službi Malerič.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče in stric

ANTON KISOVEC

Beli Grič 6, Mokronog

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izraze sožalja, podarjene vence, cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo GD Beli Grič in Mokronog, govornikoma, pevcem, g. župniku za lepo opravljen obred, Pogrebni zavodu Novak ter gostilni Zlajpah. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iz srca iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 92. letu starosti naju je zapustila ljuba mama

IVANA SENICA

iz Trebnjega

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše ali v druge namene. Zahvaljujemo se dr. Humarju in patronažni sestri Mojci Mihevc za vso skrb in nego v zadnjih mesecih njenega življenja. Hvala Pavli Starič in Tončki Zarabec za pomoč v najtežjih trenutkih, g. kaplanu za lepo opravljen obred in cerkvenim pevcem za pesmi ob slovesu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoca: hčerka Nina z možem

ZAHVALA

V 71. letu življenja nas je zapustila draga mama

MARIJA RETELJ

roj. Drmaž

Gazice 10 pri Cerkljah ob Krki

Posebna zahvala g. arhidiakonu Oražmu, g. župniku, ostalim duhovnikom in pevcem za opravljen obred in sodelovanje. Iskreno se zahvaljujemo tudi sorodnikom, sosedom, vaščanom, delavcem ZZV Novo mesto in vsem, ki ste nam stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali za pokojno cvetje, sveče in za svete maše ali kako drugače izkazali pozornost in jo pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: Lojze, Tine in Tadej z družino

ZAHVALA

V 79. letu nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, dedi in brat

ANTON SAJE - MIKI

borec Cankarjeve brigade iz Črnomlja

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam ob težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo dr. Igorju Bostiču, prijateljici Tončki Grahek, KO Zveze borcev in tovarišu Radetu Vrliniču za poslovlne besede, nosilcem praporov, pevskemu zboru za zapete pesmi in Pogrebni službi Malerič za organizacijo pogreba.

Žalujoci: žena Lidija, hčerka Vlasta in sin Igor z družinama, sestra Micka in ostalo sorodstvo Črnomelj, 16.5.1998

V SPOMIN

ljubljeni ženi in mami

SONJI PRESKAR

1948 - 1997

ter sinu in bratu

VLADU PRESKARJU

1969 - 1993

Vsem, ki se ju spominjate in jima prižigate svečke, iskrena hvala!

Vsi njuni

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je nepričakovano zapustil

FRANC KOTAR

Blato 13 pri Trebnjem

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se od pokojnega poslovili z lepo mislijo, ga pospremili na zadnji poti. Še enkrat prav vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpela sem, in večni mir mi zaželite.

V 61. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mamica, hčerka in sestra

FANI DAROVIC

rojena Perhaj

iz Dol. Nemške vasi 7

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, še posebno Makovčevim, Rjavčevim, Mavrovim za vsestransko pomoč. Zahvala tudi g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevcem DU, govornikoma Rezki Majer in Boštjanu Makovcu, Pogrebni zavodu Oklešen ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče ter nam izrazili sožalje. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Stane, hčerka Jožica, sin Igor, mama, sestri in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Delo, skromnost in poštenje - tvoje je bilo življenje. Za teboj povsod ostaja delo tvojih pridnih rok.

Po težki in hudi bolezni nas je v 86. letu starosti za vedno zapustil naš ljubljeni mož, oče, stari oče, tast, brat in stric

JOŽE JERMAN st.

upokojeni vodovodni inštalater in borec Cankarjeve brigade iz Kota 43 pri Semiču

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za nesebično pomoč, ki ste nam jo nudili v težkih trenutkih žalosti. Hvala vsem, ki ste nam pisno in ustno izrazili sožalje, za darovano cvetje in sveče ter tako številno spremstvo pokojnega na zadnji poti. Zahvaljujemo se osebju Internega oddelka novomeške bolnišnice in osebni zdravnici dr. Plutovi za vso pomoč in oskrbo, ki so mu jo nudili v času bolezni. Posebej hvala vaščanom, članom GD Kot - Brezje za opravljeno pogrebno svečanost in govor, krajevni organizaciji ZB Kot za venec in govor, Tinki Juntez za poslovlilni govor pri hiši ter gospodu kaplanu za lepo opravljen obred. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Vsi tvoji, ki smo te imeli radi

tedenski koledar

Četrtek, 28. maja - **Ignac**
Petek, 29. maja - **Magdalena**
Sobota, 30. maja - **Ivana**
Nedelja, 31. maja - **binkošti**
Ponedeljek, 1. junija - **Fortunat**
Torek, 2. junija - **Erazem**
Sreda, 3. junija - **Pavla**

LUNINE MENE
2. junija ob 3.45 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 28. do 31.5. (ob 18.30) melodrama Marvina soba. Od 28.5. do 2.6. (ob 20.30) znanstvenofantastični film Sfera.
ČRNOMELJ: 29.5. (ob 20.30) in 30.5. (ob 18.30 in 20.45) film Mož z železno masko. 31.5. (ob 18.30 in 20.30) komedija Odštekano življenje.

DOBREPOLJE: 29.5. (ob 21. uri) ameriška drama Zlomljen glas. 31.5. (ob 15. uri in 20.30) ameriška komedija Bolje ne bo nikoli.
GROSUPLJE: 29.5. (ob 20. uri) ameriška komedija Bolje ne bo nikoli. 30.5. (ob 20. uri) drama Zlomljen glas.
KOSTANJEVICA: 30.5. (ob 20. uri) komedija Odštekano življenje.
KRSKO: 29. in 30.5. (ob 20. uri) in 31.5. (ob 18. uri) film Mož z železno masko.
METLIKA: 29.5. (ob 20.30) komedija Odštekano življenje. 30.5. (18.30 in 20.45) film Mož z železno masko.
NOVO MESTO: Od 28.5. do 3.6. (ob 19. uri in 21.15) akcijski film Zvezni Serif.
RIBNICA: 30.5. (ob 22. uri) ameriška komedija Bolje ne bo nikoli. 31.5. (ob 17. uri) ameriška drama Zlomljen glas.
ŠENTJERNEJ: 29.5. (ob 20. uri) komedija Odštekano življenje.
VELIKE LAŠČE: 30.5. (ob 20. uri) ameriška komedija Bolje ne bo nikoli. 31.5. (ob 20. uri) ameriška drama Zlomljen glas.

film

ŠE EN CANNES
V nedeljo se je končal 51. filmski festival prestiža. Po nekaj sušnih letih je bil letošnji šopek tekmovalnih naslovov še kar soliden, in v splošnem pa je festival ob Azurni obali še enkrat potrdil, da obstaja bolj zaradi lastne slave (tipa perpetuum mobile) in statusa ter holivudskih zvezd kot pa zaradi filmske umetnosti same.
Cannes se je 1947. začel kot kraj, kjer so prikazovali mojstrovine, in kar je najboljšo v tej že pozabljeni zgodbi: ti od kritikov enoglasno cenjeni filmi so potem pripeljali v kino trume gledalcev. Avtorski film je bil torej dovolj odprt in gledljiv. Danes filmi iz Cannesa pridejo, če smo rahlo zlobni, le še na ljubljanski film art fest, tresti uspešnice pa postanejo le redko, pa še takrat gre v primerjavi z ameriškim filmom za res "mičken" uspeh. Velik del nekdanjih avtorjev nosi ta zdaj že skoraj sterilni, a še vedno častni naziv le še zaradi minulega dela, prodajajo pa na pol komercialno megle. Druga skupina - recimo jim vztrajneži - ki premorejo tudi srce, pamet in nikoli do konca izsanjane sanje, pa so dobili kulturni status, npr. Wenders. Dobro, kategorij je še mnogo, ti dve sta le najbolj skrajni.
Zatečeno stanje v Cannesu zadnjih let lahko ponazorimo s sindromom t.i. Osmega potnika,

ki je iz maja v maj bolj napadalen. Izraz je pobran iz istoimenske štiriilogije, kjer spaka iz vesolja, ki organsko ne more človeške vrste in ima ogromne zobe in nasitien apetit, na vse načine poskuša implantirati svoja "ta frišna" jajčka na naš skromni planet. Tam v Cannesu bi lahko med Osmo potnike na primer uvrstili režiserje, ki imajo abonma že deset let in so zelo pogost pojav. Tak je dobimik zlate palme Grk Theo Angelopoulos s filmom Večnost in neki dan, melanholijo o umirajočem pisatelju, ki mu pri obujanju spominov na najboljše dni svojega življenja in zadnje ženo asistira albanski begunček. Najlepsi primerki sindroma Osmega potnika pa prihajajo iz Združenih držav. Američani so se v Cannesu dobrodomačili: ob gostiteljih Francozih imajo lahko edino še oni štiri tekmovalne naslove, tam promovirajo svoje zadnje megahite, pravkar je štartala pošast Godzila, žirija pa je itak na pol njihova, šef je Martin Scorsese, pol zasedbe pa je celo iz zadnjega Osmega potnika, Weaverca in Ryderca, raper M. C. Solaar pa je vsaj nazorsko v ZDA teamu. Sicer pa so nagrade itak razdelili po ključu "vsakemu nekaj": od 22 tekmovalcev jih je nagrado prejelo rekordnih devet.
Smo pa bili tam tudi Slovenci, tretjič v zgodovini po Dolini miru 1957 in Umetnem rajju 1990, tokrat s kratkim filmom Balkanska ruleta. Še ni tu tr minutna zelo učinkovita metafora za jugoslovanski lonec je, kar se nagrad tiče, pogorela, požela pa je kar nekaj navdušenja in zanimanja. **TOMAŽ BRATOŽ**

KMETIJSKI STROJI

TRAKTORSKO rotacijsko kosilnico ter obračalnik za seno zelo ugodno prodam. ☎ (068)76-088. 2132
KOSILNICO BCS 715, Acme motor, prodam. ☎ (068)89-809. 2159
BOČNO KOSO za traktor IMT, tip 539, 542 ali 549, s hidravličnim dvigom, prodam. ☎ (068)75-194. 2137
PUHALNIK TAJFUN z elektromotorjem in rdeče vino prodam. ☎ (068)44-784. 2173
CISTERNO CREINA, 3200-litrsko, in gumi voz, 16 col, prodam. ☎ (068)45-236. 2126

MOTORNA VOZILA

R 4 GITL, letnik 1978, registriran do 12/98, obnovljen, prodam. ☎ (068)21-182, po 15. uri. 2110
JUGO 45, letnik 1991, zelo ohranjen, prodam. ☎ (068)85-692. 2113
JUGO 45, letnik 1989, rdeč, prodam. ☎ (068)49-860. 2127
JUGO KORAL 45, letnik 11/89, rdeč, prodam. ☎ (068)81-683, po 18. uri. 2154
LADO SAMARO 1300, kot novo, 22.000 km, letnik 1996, in prikolico, skoraj novo, prodam. ☎ (067)65-553 ali (068)50-468. 2164
GOLF JXD 1.6, letnik 12/89, prva registracija 1/90, registriran do 1/99, 110.000 km, meglenske, ohranjen, prodam. ☎ (068)322-147. 2187
GOLF JX D, letnik 1987, in jugo 55, letnik 1987, prodam. ☎ (068)326-308. 2193
CLIO 1.4, letnik 1993, prodam. ☎ (068)76-368. 2203
FIAT TEMpra 2.0 i.e. 4 x 4, karavan, letnik 1995, vsa oprema, izjemno ohranjen, prvi lastnik, prodam. ☎ (0608)57-089. 2208
GOLF JGL D 1600, letnik 11/85, registriran do 11/98, generalno obnovljen, dodatno opremljen, nove gume, prodam za 370.000 SIT. ☎ (068)50-454, od 20. do 21. ure. 2223
ŠKODO FELICIO LXL, letnik 1995, 24.000 km, lepo ohranjeno, prodam. ☎ (068)65-647. 2224
KAWASAKI GPZ 600 R, letnik 1987, prodam. ☎ (068)51-343. 2166
JETTO JXD, letnik 1987, 5 prestav, prodam. ☎ (068)51-343. 2167
KADETT 1.3 S, letnik 1985, prodam. ☎ (068)51-343. 2169
AUDI 80 1.8 e, letnik 1991, prodam za 1.360.000 SIT. ☎ (068)51-343. 2170
AUDI 80 TD, letnik 12/89, prodam. ☎ (068)28-292. 2171
HYUNDAI LANTRO 1.8, letnik 1995, z vsvo opremo, 30.000 km, prodam. ☎ (068)23-755. 2163
MEGANE 1.6, z dodatno opremo, letnik 1996, 29.000 km, prodam. ☎ (068)342-521. 2146
FORD ESCORT 1.4, letnik 1987/88, srebrni, registriran do 4/99, 123.000 km, dobro ohranjen, prodam za 450.000 SIT. ☎ (068)24-725 ali 65-068. 2115
RENAULT 5 campus, letnik 1991/10 mesec, prevoženih 75.000 km, rdeče barve, 5 vrat, ohranjen. ☎ (068)26-018. 2115
R5 FIVE, letnik 1995, prodam. ☎ (0609)610-255 ali (068)26-150. 2207
MOTOR APRILIA PEGASO 650 AE, letnik 1995, vožen samo v sezoni, črn, prodam. ☎ (0609)612-505. 2184
R 9 GTD, letnik 1988, prodam. ☎ (068)89-809. 2160
AUDI 80 TD CD, letnik 1986, 150.000 km, prodam. ☎ (068)22-006. 2143
R CLIO 1.4 RT, bel, prodam. ☎ (068)24-837, popoldan. 2139
Z 50 S furgon, letnik 1989, prodam ali zamenjam za osebni avto. ☎ (068)75-268. 2149
OPEL CORSO 1.2, letnik 1989, registrirano do 3/99, 5V, dodatna oprema, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)65-391. 2144
NISSAN MICRO, letnik 1990, srebrne kovinske barve, registriran do 5/99, prodam. ☎ (068)84-537. 2197
JUGO 55, letnik 1990, prodam. ☎ (068)41-090. 2117
R 4, letnik 1988, registriran do 3/99, bel, ohranjen, prodam. ☎ (068)76-053. 2182
FORD SIERO 1.8 TD, letnik 1991, registriran do 5/99, prodam. ☎ (068)73-194. 2200
JUGO KORAL, letnik 1991, rdeč, registriran do 2/99, prodam. ☎ (068)73-623. 2206
LADO SAMARO 1300 S, letnik 11/92, prodam. ☎ (0608)80-399. 2205
JUGO 45 E, letnik 1987, na novo registriran, samo 38.000 km, obnovljen, dobro ohranjen, garažiran, prodam za 190.000 SIT. ☎ (061)851-404. 2210

PREDALNIK, ura, izrezljana omara, skrinja, starinski predmeti in tehnica naprodaj. ☎ (0608)62-687. 2192
STILNO POHIŠTVO za dekliško sobo prodam. ☎ (068)75-528, zvečer. 2195
MALO RABLJEN kavč, trosed, raztegljiv in 2 fotelja prodam za 40.000 SIT. ☎ (0609)611-631. 2114

POSEST

NA NOVM LJUBNU pri Drganjih selih prodam počitniško hišo z inventarjem, vinogradom, sadovnjakom, garažo (nad njo je brunarica), elektriko, telefonom, asfalt skoz (pri palčkih), elektriko, telefon, asfalt skoz (pri palčkih). ☎ (061)343-818 ali (068)84-252. 2081
V DOBOVI prodam gradbeno parcelo, cca 1100 m². Na parceli je elektrika, voda in nadomestna gradnja, ob parceli pa asfaltna cesta. ☎ (0608)82-128. 2108
KMETIJO ali posest na lepi razgledni legi kupim. ☎ (061)641-325. 2112

PREKLICI

RAČKA, čistilni servis, Nada Šušteršič, s.p., Vidmarjeva 29, Novo mesto, obveščata stranke, da z 31.8.1998 preneha z dejavnostjo. 2128
FRANC DULAR, Ob Težki vodi 88, prepovedujem Dragu Klemenčiču, K Roku 16, Novo mesto, vsako vožnjo in hojo po mojih parcelah in ostalih vaščanom sprehanje psov po mojih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal! 2121

PRODAJ

OPAŽ in ladijski pod že za 540 SIT z dostavo, smrekov, suh, 7 cm! ☎ (063)451-082. 811
TRI STROJE (rezkanje glav, struženje bobnov - diskov in brušenje ventilov) prodam. ☎ (065)21-102. 2109
LONČENO PEČ in vgradni kombiniran štedilnik, oboje malo rabljeno, ugodno prodam. ☎ (068)60-619. 2116
SUH smrekov ladijski pod, bruna, zaključne letve, širine 5, 7 in 9 cm, debeline 13, 16 in 22 mm, prodajamo že od 490 SIT dalje. Mizarstvo Blažič, Družinska vas, ☎ (068)73-587. 2124
SORTNO VINO šardone prodam. Možna dostava in kletarjenje. ☎ (068)73-479, zvečer. 2133
POHORSKI KAMEN škrijavec, različnih barv, prodajamo. Možna dostava! ☎ (063)762-433. 2135
NOVO gradbeno barako iz Trimo plošč, dimenzij 450 x 270 cm, prodam. ☎ (068)24-475. 2147
POHORSKI ŠKRILJAVEC, naraven, različnih barv in debelin, prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz. ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 2185
STENSKI OPAŽ, bruna, ostrejša, late, talni pod in rezan les prodajamo. Nudimo prevoz! ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 2186

HRASTOV HRAM - POD, primeren za brunarico, 5,20 m x 4,70 m, prodam. ☎ (068)57-605. 2190
ZELO KVALITETNO rdeče vino in rabljen trofazni šrotar kladivar za žito prodam. ☎ (0608)21-398. 2209
NOVO PRIKOLICO za osebni avto z a testom prodam. ☎ (068)68-016. 2213
LEPA bukova drva dostavam na dom. ☎ (068)65-140. 2118
ČRPALKO ZA VODO, diesel, primerno za zalivanje nasadov, prodam. ☎ (041)733-029 ali (068)326-122, zvečer. 2140
BELO in rdeče vino prodam. ☎ (068)75-028. 2155
GARAŽNA in dvorišna vrata z daljinskim odpiranjem prodam. ☎ (068)42-635. 2148
BUKOVA DRVA, kálana, polsuha, prodam. ☎ (068)44-733. 2129

RAZNO

PLESKANJE napuščev - ostrejši in fasad nudimo. ☎ (0609)648-942. 2032
AVTOKAMP PRIKOLICO v avtokampu Medulin, Istra, oddam od 26.5. do 26. 7. ☎ (00385) 52-574-752. 2120
DRUŠTVO PARTIZAN, Mirna, oddaja s 1.6.1998 v soglasju z zdajšnjim najemnikom planinsko kočnico na Debencu, preurejeno v zelo soliden gostinski lokal. ☎ (068)47-149. 2142
STE PREOBREMENJENI in potrebujete pomoč pri likanju in pospravljanju? Pokličite na ☎ (041)692-079, po 16. uri. 2178
ROLETE, žaluzije, lamelne zavese in tende izdelujemo, montiramo in servisiramo. ☎ (061)482-802. 2183
POSREDUJEMO zelo ugoden najem plovil, prodaja rabljenih plovil. ☎ (041)667-480 ali (068)324-039. 2188
ORGANIZIRAMO TEČAJE za vadijelja čolna. Uspeh zagotovljen! Nudimo tudi šolo jadrnanja, šolo potapljanja, smučanje na vodi in športni ribolov! ☎ (041)667-480 ali (068)324-039. 2189
INOX DIMNIKI - vsatavljanje inox tuljav v dimnike in vrtnanje dimnikov nudimo. ☎ (041)726-589 ali (068)24-577. 2214
SKLADIŠČNE PROSTORE na izredni lokaciji oddam v najem. Kličite na ☎ (0609)648-632, popoldan. 2220
NA TRŽNICI v Novem mestu oddam v najem trgovino. ☎ (068)23-982. 2134
V BELI KRAJINI, 300 m od magistralne ceste Novo mesto - Metlika, ob lokalni cesti za Semic, oddam v najem večnamenske poslovne prostore, cca 350 m², višini 3,5 do 4 m, za opravljanje servisno - prodajne dejavnosti, trgovine ali proizvodnje, z urejenim pristopom in parkirnim prostorom. ☎ (068)50-034, od 7. do 20. ure. 2119

SLUŽBO DOBI

NAGROBNE SVEČE nudimo v nadaljnjo prodajo pod ugodnimi pogoji. Možna tudi redna zaposlitev. ☎ (0609)622-668. 1372
S TRDIM DELOM do lepega zaslužka! ☎ (062)106-517. 2067
ROLETARSTVO in kovinoplastika Medle, Novo mesto, Šentjernejska 13, zaposli 3 delavce za izdelavo in montažo stavbnega pohištva. Prednost imajo kandidati s končano poklicno šolo, stari do 30 let. 2123

PODJETJE za zastopanje naprave, ki njuje porabo goriva tovrstnim vozilom 15% išeemo. Testirano! Rabat 40 do 60% ali (041)665-793.
VODJO PROIZVODNJE v mizarski delnici zaposlimo. ☎ (068)321-210 ali (0652-316).
MIZARJA z najmanj poklicno izobrazbo zaposlimo za nedoločen čas. ☎ (068)321-210 ali (0609)652-316.
NEKVALIFICIRANEGA DELAVCA zaposlimo. ☎ (068)73-830 ali (041)703-zvečer.
HONORARNO ali redno zaposlimo delo v strežbi. ☎ (068)89-216.
POSPEŠEVALCA PRODAJE sladkega grama za območje Dolenjske (s.p.) iščemo. ☎ (063)715-855, dopoldan, (063) 715-popolnan.
ELEKTROTEHNIKA z izkušnjami za našo servisu hladilnih naprav v Črnomelu zaposlimo. Informacije: Vako, d.o.o. ☎ (068)53-273 ali 52-073.
DEKLE za delo v strežbi v Dolenjskih krajih zaposlimo. ☎ (041)652-267 ali (068)311.
SLUŽBO DOBI prodajalka. ☎ (068)520.
V BISTROJU zaposlimo med počitnicami prijetno dekletko. Možnost stalne zaposlitve. ☎ (068)323-560.
HONORARNO ali redno zaposlitev nudimo. ☎ (068)75-481, Milan.
IŠČEMO DELAVCA za sezonsko delo gozdu v tujini. ☎ (068)321-394, po 21. uri.
ZA STREŽBO v piceriji redno zaposlitev dekletke s končano gostinsko šolo. ☎ (061)221.
DELAVCA za delo v avtopralnici zaposlimo. ☎ (068)26-145.
TAKOJ SPREJMEMO delavko za delo v lokalni Arkade bar v centru Novega mesta. Kasneje možna zaposlitev za nedoločen čas. Informacije v lokalni ali na ☎ (068)323-224.
BENTURA, d.o.o., Koper, zastopstvo servisu za Dolenjsko področje potrebujemo komercialistov za trženje aparata Whirlpool global sistem. Možna redna zaposlitev. Prijave za razgovor na ☎ (041)635-324, od 9. do 17. ure.
IZKORISTITE PRILOŽNOST za kreiranje delo in odličnih zaslužek! Možnost redne zaposlitve! ☎ (041)712-986.
KUHARJA (-ICO) z izkušnjami in natančno zaposlimo v gostilni v Novem mestu. Delo je izmensko, nedelje proste! ☎ (041)637-2218.
V KITAJSKI RESTAVRACIJI iščemo sobne natakarije in natakarike. Prosimo, osebno zglasite v Dilačevi 7, Novo mesto med 12. in 19. uro vsak dan.
ZA TIMSKO DELO potrebujemo več kulinikativnih sodelavcev. Na izbiro več uradnih minov na dan. ☎ (068)324-017.

SLUŽBO IŠČE

PRIPRAVNISTVO ali pomoč v frizerskem salonu iščem. ☎ (068)342-506.

DOLENJSKI LIST

DOM STAREJŠIH OBČANOV
Enota Varstveno-delovni center
Šmihel 1, Novo mesto
objavlja
prosto delovno mesto **SOCIALNEGA PEDAGOGA**
Delovno mesto se objavlja za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu). Nastop zaposlitve je možen takoj. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: **DOM STAREJŠIH OBČANOV, ENOTA VDC ŠMIHEL 1, NOVO MESTO**

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: **Drago Rustja**
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.
IZHAJA ob četrtih. Cena posamezne številke 200 tolarjev; naročnina za 1. polletje 5.070 tolarjev, za upokojeince 4.564 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojeince 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tujino letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.
OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.
ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006. Telefaks: (068)322-898.
Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja št. 25-92 pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode te 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.
Računalniška priprava vsega časopisnega stavka, prelom barvnih strani in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, d.o.o. Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

OBVESTILA

TELEFONSKA ŠTEVILKA (0608)70-343 podjetja z lesnimi izdelki Ferline je spreminjena na (0608)71-787. 2211

POHIŠTVO

DVOSTRANSKO OMARO, usnjeno sedežno garnituro, spalnico in zamrzovalno omaro ugodno prodam. ☎ (068)23-377. 2191

FRIZERSKI SALON

v Novem mestu oddamo v najem.
☎ 068/373-460 ali 22-361

VI NAM - MI VAM
oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116
odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

3-dnevni osnovni in nadaljevalni tečaji **WINDOWS, WORD, EXCEL** in **INTERNET** popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.

nakupovalni center **RELAX** *Vsak dan dober dan!*
NOVO MESTO, Ljubljanska 27

NOV POLETNI DELOVNI ČAS!

RELAX turistična agencija tel.: 068/373-470
NUDI LETOVANJE NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI KATALOG "POLETJE '98!"

KOVINOTEHNA ob 2. obletnici
POSEBNE OGODNOSTI
• DARILA
• NAGRADE
• POPUSTI
Nemogoče je mogoče

elvod 15% POPUST na gotovinska plačila za lestence, plafoniere, nočne in stenske lučke, od 22. 5. do 30. 6. '98.

STANOVANJA

GARSONJERO v Novem mestu najamem. (061)666-152. 2221

STUDENTKI iz Novega mesta iščeta so-
stanovalki v dvosobnem stanovanju v Ljub-
ljani-Bežigrad. ☎ (061)347-724 ali (068)24-
2202

ŽIVALI

PREJEMAMO NAROČILA za bele pi-
ščance, rjave in grahaste jarkice. Metelko,
Ljub. Brezje 16, ☎ (0608)89-038. 148

BELE PIŠČANCE, kilogramske, rjave in gra-
haste (samo jarkice) naročamo. Kuhelj, Šmar-
je, Sentejnerje, ☎ (068)42-524. 254

VALILNICA NA SENOVEM obvešča ce-
lene kupce, da sprejemamo naročila za vse
enodnevnih in večjih piščancev. Vse in-
formacije dobite na ☎ (0608)71-375. 526

MLADENESNICE, jarkice, hisex, rjave, tik
ted nesnostjo, opravljena vsa cepljenja,
prodajamo po ugodni ceni. Naročila spreje-
mo in dajemo vse informacije: Jože Zupančič,
Novce, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostišče
Zrelc, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-587,

Vera Což, Slepšek 22, Mokronog, ☎ (068)49-
711. 1440

RJAVE JARKICE, stare 19 tednov, že v nes-
nosti, prodajamo. Kuhelj, Šmarje 9, Sentej-
nerje, ☎ (068)42-524. 2122

MLADIČE kokerspanjele, rjave, stare 6 ted-
nov, prodam. ☎ (068)28-174. 2136

BELE PIŠČANCE, težke 1 kg do 1.5 kg
prodajamo po 330 SIT/kg. Lojze Vrtačič,
Pristavica 1, ☎ (068)81-519. 2156

9-LETNO KOBILO pramo, težko 530 kg,
vozno, zelo mirno, prodam. ☎ (068)87-424.
2158

MLADIČI ŠKOTSKI OVČARJI, čistokrvni,
brez rodovnika, naprodaj. ☎ (068)41-143.
2161

NEMŠKEGA BOKSERJA, starega 6 mese-
cev, redno cepljenega, in hiško prodam. ☎
(068)59-432. 2165

KOZO, brejo, staro 1 leto in 7 mesecev
starega ovna prodam. Jenič, Ljuben 160, Uršna
sela, ☎ (068)66-602. 2174

RJAVE in grahaste jarkice pred nesnostjo ter
silokombajn Vihar 40 ugodno prodam. ☎
(068)40-189. 2177

PURANE in bele piščance bomo prodajali na
sejmišču v Metliki 2. 6. 1998. Naročila spreje-
mamo na ☎ (067)88-058 ali (067)88-114.

NESNICE, stare 4 mesece, ter beli piščanci,
kilogramski, so v prodaji vsak dan! Jože
Jeršin, Račje selo, Trebnje, ☎ (041)708-671
ali (068)44-389. 2216

4 OVCE in plemenskega ovna prodam. ☎
(041)772-885. 2201

LEGLO posavskih goničev prodam. ☎
(068)85-887, Zvone. 2150

PRAŠIČA, 110 do 120 kg, prodam. ☎
(068)78-073, popoldan. 2152

TELIČKO, staro 8 tednov, prodam, kupim pa
10 dni starega telička. ☎ (068)89-033. 2175

ROTTWAILERJI vrhunski mladiči z ro-
dovnikom naprodaj. ☎ (068)341-049. 2204

KOZLIČKE, bele mlekarice, za zakol ali rejo,
prodam. ☎ (0608)84-366. 2145

LESIJE, škotske ovčarje, čistokrvne, brez
rodovnika, in ptice grlice ugodno prodam. ☎
(068)41-054. 2111

MLADE PSIČKE manjše rasti, dobre ču-
vaje, prodam. ☎ (068)324-619. 2138

PUJSKE, težke 20 do 25 kg, prodam. ☎
(068)22-034. 2172

STAREJŠO KOZO prodam za 7000 SIT. ☎
(068)79-849. 2212

DOLENJSKI LIST

Gradbeništvo, trgovina, inženiring, Zadrúžna cesta 14, 8340 Črnomelj
Telefon: 068/52-255, 068/52-217

PRODAJAMO

ZEMLJIŠČE v Semiču (7.000 m²) ob obstoječi bencinski črpalki Petrol, primerno za gradnjo
poslovnih objektov

ENOSOBNA, DVOSOBNA IN TRISOBNA STANOVANJA v Črnomlju v prenovljenem
stanovanjskem bloku na Grajski 3 in 5 – vseljiva takoj

STANOVANJE – GARSONJERO v Črnomlju (22,84 m²) v mansardi stanovanjskega bloka v
Ul. 21. oktobra 15 – vseljivo takoj

EVIDENTIRAMO KUPCE

ZA NAKUP LOKALOV IN STANOVANJ v Kanižarici pri Črnomlju (nekdanji samski dom
Rudnik Kanižarica)

ZA NAKUP LOKALOV IN POSLOVNIH PROSTOROV na Zadrúžni cesti v Črnomlju –
novi objekt v Trgovsko-poslovnem centru – I. nadstropje

Ne zamudite dobrih lokacij in ugodnih cen!

ODPRTO

ZA GOSPODARJE LASTNEGA ČASA

DOLENJSKA
BANKA

MEDELE

Šentjernejska cesta 13,
8000 Novo mesto,
tel.: 068/323-673, fax: 068/341-673

**PVC
STAVBNO POHIŠTVO**

• OKNA • VRATA • VSEH OBLIK •
na zalogi v 6 barvnih odtenkih

• ROLETE ALU IN PVC
• ŽALUZIJE
• VERTIKALNE ŽALUZIJE
• PLISEJI
• ROLOJI
• TENDE
• KOMARNIKI
• FASADNI PROFILI
• SESTAVNI IN NADOMESTNI
• DELI ZA ROLETE IN ŽALUZIJE
• MONTAŽA IN SERVIS

VEKA

MAVRICA

trgovsko podjetje za barvami in laki, d.d., Ljubljana, Resljeva c. 1
o b j a v l j a
za prodajalno v Črnomlju, Grajska c. 2

prosto delovno mesto prodajalca s IV. stopnjo strokovne
izobrazbe trgovske smeri, z 1-2 letoma ustreznih delovnih izkušenj
in poznavanjem osnov računalništva. Od kandidata je zaželeno,
da je usposobljen za delo z viličarjem.

Delovno razmerje za objavljeno prosto delovno mesto bomo
sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in z
dvomesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev
pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: MAVRICA, trgovsko
podjetje za barvami in laki, d.d., Ljubljana, Resljeva c. 1, p.p. 4426.
Morebitne dodatne informacije dobijo kandidati po tel.: 061/321-554.
Kandidate bomo o izidu obvestili v 15 dneh po izbiri.

KRKA ZDRAVILIŠČA

nagradna igra

V nagradni igri bodo sodelovali vsi,
ki bodo v naših zdraviliščih:

- Dolenjske Toplice
- Šmarješke Toplice
- Strunjan in

- Hotelih Otočec
bivali od 1. junija
do 22. decembra 1998,
najmanj 7 dni in bodo na
recepcciji oddali ta oglas.

Žrebanje nagrad bo javno v Zdravilišču
Dolenjske Toplice 26. 12. 1998.
Rezultati bodo objavljeni v februar-
ski številki Vreclj zdravja, ki ga
bodo sodelujoči prejeli po pošti.

**Drobna naložba
za zdrave obresti!**

1. nagrada
tedensko potovanje v Grčijo
za dve osebi (letalski prevoz)

2. nagrada
mesec dni oddiha v Krčkih
Zdraviliščih v letu 1999
za dve osebi

3. do 5. nagrada
teden oddiha za dve osebi v
Krčkih Zdraviliščih (po izbiri
nagrajenca) v letu 1999

6. do 10. nagrada
vikend paket v Krčkih
zdraviliščih (po izbiri nagra-
jenca) v letu 1999 za dve
osebi in tolažilne nagrade

Informacije in rezervacije: Šmarješke Toplice 068 73 230 • Zdravilišče Strunjan 066 474 100
Dolenjske Toplice 068 65 230 • Hoteli Otočec 068 75 701

Avtohiša DANA d.o.o.

30.5.1998

DAN ODPRTIH VRAT

Novo mesto
Adamičeva ulica 12
tel: 068/341-400

PEUGEOT

Vse, ki boste na ta dan po temeljiti poskusni vožnji vplačali polog za nov avto, čaka prijetno presenečenje!

Milena Lautar

fakulteto, tri leta mlajši sin Franc pa bo v jeseni začel z visokošolskim študijem - vse tegobe pa so le še spomin na nekdanje "ne najboljše čase".

Milena se je rodila v Koprivniku leta 1951 kot peti, najmlajši otrok materi, ovdoveli med roško ofenzivo. Milena kot otrok ni razumela materine navidezne grobosti, in čeprav je že z 11 leti odšla od doma in ni imela priljubljenosti matere nikoli dodobra spoznati, jo danes, kot pravi, popolnoma razume. Nikoli prej in ne kasneje v življenju se ni počutila tako neboljena kot prvo leto, ko je po končanih štiri letih šole v Koprivniku začela obiskovati šolo v Kočevju. Čeprav je Koprivnik od Kočevja oddaljen vsega le 18 kilometrov, se je morala zaradi slabih prometnih povezav, ki pa so žal, takšne tudi še danes, preseliti sprva v internat, kasneje pa k starejši sestri. Tu je ostala do konca osemletke, nakar je ponovno sledil internat - tokrat v Ljubljani - kjer je hodila v srednjo veterinarsko šolo. Varno zavetje in toplino pravega doma pa je občutila šele, ko si ga je ustvarila sama z možem Franjo pred 23 leti.

V zasebnem in poklicnem življenju jeokusila tako grenke kot srečne trenutke. Zato dobro razume vse druge ženske, žene in matere in ji je tudi danes (po 24 letih dela v oddelku za obrambo oz. od leta 1994, ko je pristojnost zaščite in reševanja prešla iz države na občino, pa v kočevski občinski upravi) še vedno težko, da jih s pripravami na zaščito in reševanje še dodatno obremenjuje. Vendar pa, kot pravi Milena, vse priprave, ki jih izvajajo, niso namenjene same sebi in jih ne delajo zaradi nje, marveč zaradi vseh občanov Kočevske.

"Če bomo znali pomagati sebi in svojih najbližjim, smo s tem že prispevali svoj delež k zaščiti in reševanju," pravi Milena. In ko pomisli na to, ji je tudi dosti lažje prenesti prenekateri očitek, da jih prisiljuje v dodatno delo. V zavest, da opravlja dobro delo, ji je zato tudi dosti lažje pri srcu. MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

Milena Ovniček z amarilisi

Veselje 150 cvetov

Amarilis - vitezova zvezda

SMOLENJA VAS - Kdor je te dni šel mimo Ovničkove hiše v Smolenji vasi, skorajda ni mogel pred vhodom prezreti čudovitih amarilisov. "Imam jih že dolgo, toda nekaj let te vitezove zvezde skorajda niso cvetele. Spremenilo pa se je, ko sem že skoraj obupala nad njimi. Zdaj so vsako leto lepše, toda tako bogate kot letos pa še ne," je vesela Milena Ovniček, ki je povedala, da je naštel okrog 150 cvetov.

Veselje do rož ima že dolgo, bolj pa se jim je lahko posvetila šele z upokojitvijo, o čemer priča tudi lepo urejeni vrt, poln še ostalega cvetja. "Rože zahtevajo veliko dela, moraš se jim posvetiti in se celo z njimi pogovarjati," je že znano resnico mnogih cvetličark ponovila Ovničkova. L. M.

PREVAŽAL KITAJCE

ŠENTJERNEJ - V torek, 19. maja, nekaj pred polnočjo so policisti na Otočcu ustavili voznika osebnega avta F. G. iz Grobelj pri Prekopi. Med kontrolo potnikov so ugotovili, da prevaža tri Kitajce, ki so po vsej verjetnosti ilegalno prestopili državno mejo.

vpraševal Belokranjec. V novomeški območni enoti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije so povedali, da so odmerili pokojnino rudarjem na podlagi vladne odločbe, ki temelji na zakonu o zagotavljanju denarja za zaprtje rudnikov rjavega premoga Zagorje, Senovo in Kanizarica. Lahko se upokojijo rudarji, ki imajo 20 let delovne dobe, od tega 15 let neposredno pri proizvodnji premoga pod zemljo, in tisti s 25-letno delovno dobo, od katere so 15 let delali v premogovniku pod zemljo. Zaradi beneficirane delovne dobe imajo omenjeni upokojeni rudarji dokaj visoko pokojninsko dobo, blizu polne, ugotavljajo v Zavodovi območni enoti, s čimer pritrjujejo Belokranjcu. L. M.

RAZGRAJAL NA VIGREDI

METLIKA - V soboto nekaj pred polnočjo so policisti do iztreznitve pridržali 18-letnega S. P. iz Metlike, ki je na Mestnem trgu v Metliki, kjer je bila Vinska vigred, nadlegoval goste, prevrnil zvočnike ansambla in razbijal steklenice. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

ARS RAMOVŠ (061) 125 33 66
Visoko umetnost boste našli tudi v Metropolitanki, Veroni ali Salzburgu in glamur tudi v Parizu ali na Dunaju...
Z manj milijami pa je bolj prijazno...
V Brežicah bo lepše.
mobitel

Kapiteljska njiva spet preseneča

Na arheološkem najdišču Kapiteljska njiva se nadaljujejo zavarovalna izkopavanja. Večje, s kamenjem tlakovane površine na grobišču so uganka, a še brez odgovora

NOVO MESTO - Na enem najbogatejših prazgodovinskih arheoloških najdišč pri nas, na Kapiteljskih njivah v Novem mestu, že od aprila naprej potekajo zavarovalna izkopavanja, s katerimi se nadaljujejo arheološka raziskovanja novomeške prazgodovinske nekropole, ki so v preteklih letih pomembno obogatila zakladnico naše kulturne dediščine. Novo mesto in Dolenjsko pa z velikimi črkami zapisala na evropski kulturni zemljevid. Že v prvih tednih izkopavanja je Kapiteljska njiva pripravila presenečenja in arheologiji zastavila vprašanja, na katera pa stroka še ne zna odgovoriti.

Pri izkopavanju v zahodnem delu so našli na večje površine, tlakovane s kamenjem, in z množico lončenih črepinj. Gre za ostanke predvsem lončenih posod z ročaji, ki so jih v prazgodovini ljudje uporabljali za peko. Kot pravi vodja izkopavanja arheolog Borut Križ, gre za tako imenovano naselbinsko lončevino, ki je doslej še nikoli niso našli na grobiščih, kar v tem primeru zastavlja vznemirljivo vprašanje, na katero še ni pravega odgovora. Možno je, da gre za ostanke naselbine, ki bi lahko bila še starejša od grobišč, kar bi bila seveda prava senzacija. Vendar je treba biti

pri teh stvareh previden in pazljivo prepustiti, da nadaljnje izkopavanja pokažejo pot odgovora.

V severnem delu Kapiteljske njive pa so doslej izkopali dva latenskih žganih grobov iz mlajše železne dobe, tako da je z Novem mestu znanih že 600 latenskih grobov, kar je več, kot je doslej sploh vseh teh grobov v Sloveniji. V novoodkritih grobovih našli lončene posode, nekaj železnih mečev, fibul in steklenih gredic. Med najdbami je presenečljiva lončna ropotuljica. Na najdišču pa arheologi ne odkrivajo le prazgodovinskih ostankov, ampak tudi sledove druge svetovne vojne. Italijanska vojska je imela tu topovske položaje, vojaki so pri kopanju zaklonišča naredili veliko nepopravljive škode, niso vedeli, po kako dragoceni so tih rejejo. M. MARKOVIČ

IZKOPAVANJA SE NADALJUJEJO - Izkopavanja žarnih latenskih grobov na Kapiteljski njivi, kjer se srečujeta prazgodovina in novejša zgodovina. (Foto: MiM)

NOV VOZNI RED VLAKOV

Slovenske železnice obveščajo potnike, da od nedelje velja nov vozni red potniških vlakov, ki je izobesen na dveh železniških postajah in drugih javnih prostorih, informacije pa dobite tudi na tekstu na straneh 194 do 199 ter na avtomatskih telefonskih odzivnikih. Od nedelje je ukinitelj tudi 89 vlakov.

Dvojčka po Leonardovi poti

Se bo Simonu in Urošu uspelo iz drugega letnika oblikovalne srednje šole vpisati na akademijo?

STARI GRAD PRI KRŠKEM - 19-letna Simon in Uroš Arenšek iz Starega Grada pri Krškem sta enojajčna dvojčka. Njun velik hobi je umetnost, še več: slikarstvo vse bolj postaja njuna življenjska usmeritev. Čeprav sta končala 3-letno srednjo šolo za elektrifikacijo - elektronika, sta se lani vpisala v 2. letnik srednje oblikovalne šole v Ljubljani, zaradi nadarjenosti pa imata velike možnosti, da bosta v jeseni šolanje nadaljevala na Akademiji za likovno umetnost med 10 izbranci na restavratorski smeri.

Njun smisel za umetnost so učitelji odkrili že v osnovni šoli. Ko sta bila v 8. razredu pred izbiro, kam naprej, je imela psihologinja pomisleke o njunih željah, saj, kot pravi 7 minut starejši Simon, njun učni uspeh ni bil ravno bleščeč. Tako sta pristala na srednji šoli v Krškem. K njuni

vprečju porabita 120 do 170 ur. Uroš pa je eno s tušem in zobrebrcem delal celo 330 ur, dokaz, da prostega časa nimata veliko. Sta velika nasprotnika moderne umetnosti, saj v njej preveč vladujejo občutki, ne pa znanje. Raje sledita svojim vzornikom najbolj da Vinciju, s katerim sta našla še nekaj skupnih skupnih točk: tudi onadva v naravi išče navdih, oba sta vegetarijanc, tudi njuni zunanji podobi z dolgi lasmi in brado se približujeta velikemu Florentincu. T. GAZVOJ

SIMON IN UROŠ - Dvojčka, ki sta v umetnosti našla nov smisel življenja. Želita si, da bi imela nekoč lastno restavratorsko delavnico. (Foto: T. G.)

dokončni odločitvi je pripomogel dopis posavskih Lionsov, ki so se edini odzvali njuni prošnji za štipendiranje.

Tako sta se Uroš in Simon popolnoma posvetila umetnosti, svoje vzornike in učitelje pa sta našla v Leonardu da Vinciju, Düreru, Eycku, Vermeerju in drugih, zelo pa cenita tudi svojega sedanjega profesorja, akademskega slikarja Janeza Močnika. Motivi, ki se jih lotevata, so predvsem religiozni, pa tudi portreti. Ker imata enotne misli, kakšno sliko naredita tudi skupaj. S svojimi deli sta se predstavila na Čatežu in v Krškem, kjer je razstavljal tudi njun bratranec in dobri prijatelj Sebastjan Starec, a časa za predstavitev javnosti je še dovolj. Že podatek, da za eno sliko v po-

Vsak teden ena

Iz zbirke anekdot Slavka Klančičarja

Presenečenje pri zajtrku

Potem ko so zadnjič na svoji ekskurziji po Slovaški prespeli v istem hotelu, je novomeški gozdarje čakalo pri zajtrku majhno presenečenje. Ko so kot prejšnji dan posedli za isto pogrnjeno mizo v zajtrkovalnici, so zagledali na mizi pred vsakim sedežem več barvnih perspektov in kovinskih značkov kraja. Poleg masla in medu pa so bili namesto običajnega kruha sveži, lepo zapečeni roglički. Bili so navdušeni nad tako pozornostjo pred odhodom. Toda na žalost ne za dolgo. Kmalu so se pojavili tudi sovjetski turisti, gotovo vojni veterani ali vsaj heroji delavci, kajti vsi so bili okrašeni s številnimi medaljami. Sedli so v drug kot jedilnice. Med strežnim osebjem je završalo. Prestrašeni so tekali sem in tja ter pričeli z miz Novomeščanov pobirati perspektve, večji del se pripete značke in tiste prikupne, pod zobmi hrustajoče rogličke. Šef strežbe je našim povedal v opravičilo, da so se zmotili oziroma da so pač oni narobe sedli, vse to je namreč namenjeno sovjetskim gostom. Namesto rogličkov je nato prišel navaden kruh. Toda nekaterim neučakavcem je vseeno uspelo že pred opozorilom pojedati sosedovo tisto pecivo. Eden med njimi je modro pripomnil: "Včasih se pa le izplača biti pri jedi malo bolj uren."

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Krški vozniki ne morejo registrirati avtomobilov v novomeški občini

S. O. iz okolice Rake je razočaran "nad upravno enoto v Krškem, ki nam ne pusti podaljšati registracijo vozila na AMZS Otočec v novomeški občini. Vozniki iz nekaterih drugih občin pa lahko to opravijo na Otočcu. Če bi lahko podaljšal registracijo na Otočcu, bi mi to zelo ustrezalo, ker bi lahko stvari opravi, gredečo iz službe. Zdej, ko moram v Krško, je to dosti težje. Težava je tudi to, da v upravni enoti delajo samo med uradnimi urami, ki pa jih nimajo vsak dan. Ampak jaz plačujem cestne dajatve za vse dni v letu," se je hudoval S. O. V enoti AMZS na Otočcu so potrdili, da lahko pri njih registrirajo vozila prebivalci z območja upravnih enot Novo mesto, Trebnje, Selnica in Metlika, ker so te upravne enote izdale za to potrebna pooblastila. Avto lahko namesto lastnika vozila registrira druga oseba na podlagi predložene lastnikove veljavne osebne izkaznice. Na Otočcu nimajo omenjenega

pooblastila krške upravne enote. Tako lahko vozniki iz Krškega opravijo na Otočcu tehnični pregled, plačajo cestne dajatve in zavarovanje, ne morejo pa podaljšati registracije. V upravni enoti Krško so povedali, da vozniki z njihovega območja lahko registrirajo avtomobil v upravni enoti ali v pooblaščenem podjetju Avto-line Krško. Kot smo izvedeli v Avto-lineu, pri njih delajo tehnične preglede vozil vsak dan razen sobote od 7. do 16. ure, registracijo pa je možno podaljšati od 7. do 15.30, ko neha delati blagajna.

Bralka iz Kostanjevice je sporočila, da jo zelo moti dolgotrajna razprava v parlamentu glede ustavne obtožbe zoper dr. Janeza Drnovška. "Stroški za to sejo so gotovo veliki, denar pa naj bi raje namenili za Posočje," je svetovala Kostanjevičanka.

Tudi Anton Javorič iz Brestanice na Dorcu 8 je kritiziral dogajanje v državnem zboru. "Če ne bo šlo v parlamentu, bodo Janša, Peterle in Hvalica prav gotovo obiskali papeža in Boga, da se jim bo posrečilo zasesti Drnovškovo mesto. Ampak to veliko stane, denar pa jemljejo iz žepa nam," je bil nejevoljen.

Belokranjec iz okolice Črnomlja je jezen na ministra Ropa oz. tistega, ki je napisal zakon o upokojevanju rudarjev. "Upokojeni rudarji iz Kanizarice so v najboljših letih in pri močeh. To se vidi tudi po tem, da številni od njih delajo na črno pri obrtnikih, čeprav dobivajo najbrž več kot po 100.000 tolarjev pokojnine. Ali minister Rop ve, kako je zdaj s temi upokojenimi rudarji? Ti živijo zdaj tako na lahko, veliko pa je primerov, da starega in bolnega človeka gonijo iz firme v firmo in ga ne upokojijo. Kako je mogel minister Rop ali kdo drug pustiti zakon, ki vse to dovoljuje," je

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!
Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pazorno prisluhnil.